NATIONAL LIBRARY
APR 7 1971
THE LATVIAN NEWSPAPER FOR CANADA AND U.S.A.

Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi". Business Office: 491 College St. Toronto 174, Ontario, Canada. Editor-in-Chief: KRIŠS SIDARS. Telephones: 921—7121: 465-7902. United States Editorial Offices — New York: Editor — V. IRBE, 4035 Rombouts Ave., Bronx N. Y. 10466, U.S.A. Chicago: Editor — I. ŠIMANE, 5524 N. Luna Ave., Chicago, Ill. 60630, U.S.A.

SATURDAY, MARCH 20, 1971

LATVIJA AMERIKĀ

23. N-RS. SESTDIENA, 1971. GADA 20. MARTS 21. GADS

SECOND CLASS MAILL REGISTRATION NUMBER 2249 Cena 35 centi

LATVIEŠU LAIKRAKSTS AMERIKĀ

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi". Atbildīgais redaktors: KRIŠS SIDARS. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto 250, Ont., Canada; tālr. 465—7902. Birojs: 491 College Street, Toronto 174, Ont., Canada; tālr. 921—7121. Nujorkas redakcijas vadītājs: V. IRBE, 4035 Rombouts Ave., Bronx N. Y. 10466, U. S. A. Tālrunis 994—7917. Čikagas redakcijas vadītāja: I. ŠIMANE, 5524 N. Luna Ave., Chicago, Ill. 60630, U.S.A., tālr. 774—5744. Redaktors Eiropā: V. SKULTANS, 605 Offenbach/Main,

Svētākā ir tēvzemes mīlestība

LATVIEŠU NACIONĀLĀS APVIENĪBAS KANADĀ PADOMES SESIJAS ATKLĀŠANA TORONTO

Bez Latvijas konsula Montrealā V. Tomsona LNAK padomes sesijā bija ieradies arī BPLA un ALA valdes priekšsēdis U. Grava no Nujorkas, taču varēja pakavēties padomes locekļu vidū tikai sesijas pirmās dienas priekšpusdienas cēlienā, jo bija jāsteidzas uz Kalamazū, kur tai pašā laikā notika ASV latviešu centrālās kultūras dienas. Tāpat sesijā piedalījās viens no LNAK pamatu licējiem un dibinātājiem — Konrads Dobelis no Edmontonas, kas sesijas laikā LNAK valdes priekšsēdim T. Kronbergam nodeva ievietošanai archīvā apvienības izveidošanās laika protokolus un dokumentus, kurus visu laiku bija glabājis. T. Kronbergs tālā ceļa braucējam K. Dobelim savukārt pasniedza grāmatu kā valdes pateicību par „pirmajiem soļiem latviešu saimes Kanadā apvienošanā".

LNAK jaunievēlētās 10. padomes 1. sesijas atklāšanā 13. martā Sv. Jāņa baznīcas sabiedriskajās telpās Toronto svētbrīdi vadīja māc. Ā. Čops, ne vien ar izvēlēto ievadījuma dziesmu „Dievs, sargi mūsu tēvu zemi", bet arī runu spilgti un raksturīgi izsakot šīs sesijas uzdevumu un mūsu pašreizējo situāciju. Norādījis uz Bībeles sākuma vārdiem, ka iesākumā Dievs radīja debesis un zemi u.t.t. mācītājs atzina, ka tie ir mitoloģiski vārdi bez zinātniskas nozīmes, taču saglabājušies gadu tūkstošiem, kas pierāda, ka tie izsaka kādu patiesību, kas nozīmīga bijusi ne tikai senajos, bet visos laikos. Bībeles grieķu tulkojumā teikts, ka iesākumā bija chaoss, bet Dievs radīja kosmosu resp. kārtību — Dieva gars lidinājās pāri chaosam. Arī dzīvē visur un vienmēr chaotiskā savešanai kārtībā jānāk palīgā cilvēka garam, kas redzams visā vēsturē, arī latviešu tautas. Lai pārvārētu chaotisko garu, mūsu tauta visu laiku cīnījusies, augot nacionālismā, rezultātā izaugot par nāciju ar savu tautisko apziņu.

Piemēram māc. Ā. Čops norādīja, ka pēc tautas atmodas laika Linards Laicēns prasīja nacionālu valsti un arī baznīcu, atbrīvotu no vāciešiem, bet iestiga marksismā un aizgāja bojā. Arī Rainis bija izteikti nacionāls dzejnieks, bet politiskajā darbībā ieveda Latvijā marksisma literātūru, nacionālisma vietā ieviešot internacionālo marksismu. Ar šīm pretrunām viņš nekad netika galā, pašam netiekot īstā skaidrībā, jo brīvā Latvija kā valsts nebija iekļaujama marksistiskā kosmopolītisma logatos. Tā mūsu marksisti nezināja ko darīt, pat ne ar agrārreformu, jo centās priekšplānā izvirzīt strādniecību, kaut pie tās piederēja tikai 8% iedzīvotāju, izteiktajam vairākumam esot zemniekiem, tāpat propagandēja valsts muižu ideju, kura tagad īstenota Pad. savienībā ar kolchozu sistēmu. Būtībā šis traģiskais sajukums turpinājās visu laiku brīvajā Latvijā.

Arī pašreiz mēs dzīvojam laikmetā, kad chaoss valda tiesībās, morālē, politikā, starptautiskajās attieksmēs un cilvēces jēgas problēmās, turpināja māc. Ā. Čops, bet gars joprojām lidinās pār chaotisko pasauli, mēģinot radīt kosmosu — jēgu, kārtību un likumību. Latviešu tautas vēsturē saskatāma skaidra nacionāla līnija kopš tautas dainām līdz šodienai, bet traucējumus un chaosu vienmēr radījušas kosmopolītiskas idejas. Tā bija tautas atmodas laikmetā un jaunajā strāvā, kad mūs traucēja chaotiski elementi, apdraudot morālo un nacionālo personību, nacionālos mērķus un nacionālo dzīvi. Savam nacionālajam darbam un centieniem Kronvaldu Atis deva saukli: „Tev nebūs nekādu mīlestību turēt svētāku par tēvzemes mīlestību, nekādu prieku saldāku par brīvības prieku!" Ar siem vārdiem viņš centās atvairīt chaotiskos un destruktīvos spēkus, lai tie nesagrautu mūsu morālo un nacionālo personību. Šiem vārdiem mums jāseko arī tagad, apzinoties faktu: ja tauta nevar paļauties uz saviem vēlētajiem vadītājiem, tad tie nevar uzticēties arī tautai. Kāda destruktīva iespēja un demagoģija šai stāvoklī! Tas paudās Saeimas darbā Latvijā, vēlāk bēgļu nometnēs Vācijā un arī tagad, kad demagoģijas dēļ darbu bija spiesti atstāt krietni sabiedriski darbinieki.

Tādēļ jādara iespējamais, lai demagogu idejas nesagrautu vēlēto un vēlētāju attieksmes, jo tad kārtības un mērķtiecības vietā rodas chaoss.

Pēc svētbrīža V. Upeslācis pieminēja nelaiķi Pēteri Dreimani, īsumā pakavējoties pie viņa darba, gan stāvot pie LNAK šūpuļa, gan vēlāk, ar pacietību, uzticību un mīlestību ne vien darbojoties, bet sekojot visam, kas saistās ar mūsu tautas interesēm, ar to dodot mums visiem paraugu kā latvietim jāuzvedas svešā zemē. Sesijas dalībnieki P. Dreimaņa piemiņu godināja ar klusuma brīdi un piecelšanos.

Atklājot sesiju, līdzšinējais LNAK padomes prezidija priekšsēdis prof. A. Dreimanis apsveica jaunos un jau bijušos padomes locekļus, vēlot uzturēt kontinuitāti ar līdzšinējo darbību, taču jāmeklē arī jaunas domas, veidi un idejas, lai „mēs nebūtu kā vilciņš, kas griežas uz vietas, uz priekšu nenonetiek". Jācenšas nepārprast, bet izprast. „Ja to darīsim pēc labākās sirdsapziņas un sekosim labākajam, ko varam darīt un domāt, tad arī veiksies pavairot ko labu Latvijas atbrīvošanai un tautai, kuras vairums dzīvo Latvijā," uzrunu pabeidza A. Dreimanis, aicinot vienoties Latvijas himnā.

Latvijas konsuls Montrealā V. Tomsons uzsvēra, ka LNAK kopā ar citām latviešu centrālajām organizācijām veido reālu spēku Latvijas brīvības atgūšanas centienos. Latvijā apstākļi nav uzlabojušies, turpinās intensīva pārkrievināšana, izsūtīšana un ieslodzīšana vergu nometnēs, bet uz ārieni Maskava izplata melus, ka Latvijā nav nekādu ierobežojumu, kam daudzi arī notic. Okupantu dažādā veida nomelnojumi un uzbrukumi LNAK un tās darbiniekiem tikai apliecina apvienības reālo spēku un to, ka esam uz pareizā ceļa. Latviešu un citu apspiesto tautu kopdarbība var izvērsties par spēku, kas palīdzēs sadrupināt Maskavas hēgemoniju pār citām tautām. Tādēļ LNAK darbs ir ļoti nozīmīgs, veicināms un atbalstāms. „Lai kopīgais darbs veidojas par svētību latviešu tautai un valsts neatkarībai!" vēlēja konsuls V. Tomsons.

Brīvās pasaules latviešu apvienības un Amerikas latviešu apvienības priekšsēdis U. Grava izteica prieku, jūtoties pagodināts, pirmo reizi būt LNAK padomes locekļu vidū. „Saites starp jums un Amerikas latviešu apvienību visus gadus bijušas ciešas un tuvas, ko apliecināja arī pērn Sirakūzās notikušā abu apvienību kopsēde," uzsvēra runātājs. Ejot līdz garam, kas jau pastāv Ziemeļamerikas latviešu sabiedrībā, ASV tautiešiem piedaloties un ierodoties Kanadas latviešu dziesmu svētkos un citos sarīkojumos, tāpat otrādi, robežas vairs nepastāv arī centrālo organizāciju darbā, kuru darbība kopš Latvijas neatkarības zaudēšanas iegājusi jau otrā paaudzē, daudziem jaunajiem darbiniekiem vairs nav spilgtu atmiņu par Latvijas neatkarības laiku, daļai tādu nav nemaz, taču sabiedriskā darbība neapsīkst, iet uz priekšu un pat uzlabojas, ar to pierādot, ka ir pietiekami dinamiska un dod nākotnes izredzes. Ja kādreiz rodas konflikti organizātoriskajā struktūrā, tas tikai apliecina, ka esam dzīvi un darbojamies. Apsveikuma nobeigumā U. Grava vēlēja strādāt kopīgā mērķa apziņā, ka latviešu tautai pienākas sava vieta brīvo valstu vidū.

K. Dobelis, kas kā viens no LNAK pamatu licējiem bija aicināts pie sesijas prezidija galda, izteica prieku redzēt kuplo ozolu, kas izaudzis no tā, ko savā laikā stādīja mazs pulciņš latviešu. Kociņš bijis padots daudzām vētrām un negaisiem, bet izturējis un tagad ar saviem lielajiem zariem dod lielāku patvērumu visiem. „Jāpriecājas, ka esam tikuši tik tālu kā šodien; lai Dievs svēti turpmāko darbu!" vēlēja K. Dobelis.

Kā mājastēvs sesijas dalībniekus un viesus latviešu īpašumā apsveica Sv. Jāņa draudzes priekšnieks J. Koncis, novēlot raženu un svētīgu darbu, iecietībā un lietpratībā pieņemot lēmumus, kas nozīmīgi ne tikai Kanadā, bet latviešiem visā plašajā pasaulē. Sekmes atbildīgajā darbā latviešu tautas labā Kanadas latviešu katoļu apvienības vārdā vēlēja arī K. Znotiņš, Latviešu inženieru apvienības ārzemēs uzdevumā jauno padomi apsveica H. Vilks, novēlot lietiškus lēmumus nacionālpolitiski svarīgos jautājumos, bet Latviešu preses biedrības Kanadas kopas vārdā prieku par jaunās paaudzes ienākšanu LNAK padomes darbā izteica A. Vinčels. Rakstveida novēlējumus bija sūtījuši Toronto latviešu biedrības sestdienas skolas padomes priekšsēde A. Martinsone un Kanadas latviešu skautu un gaidu jendu priekšnieki E. Dāvidsons un G. Upīte. Vē.

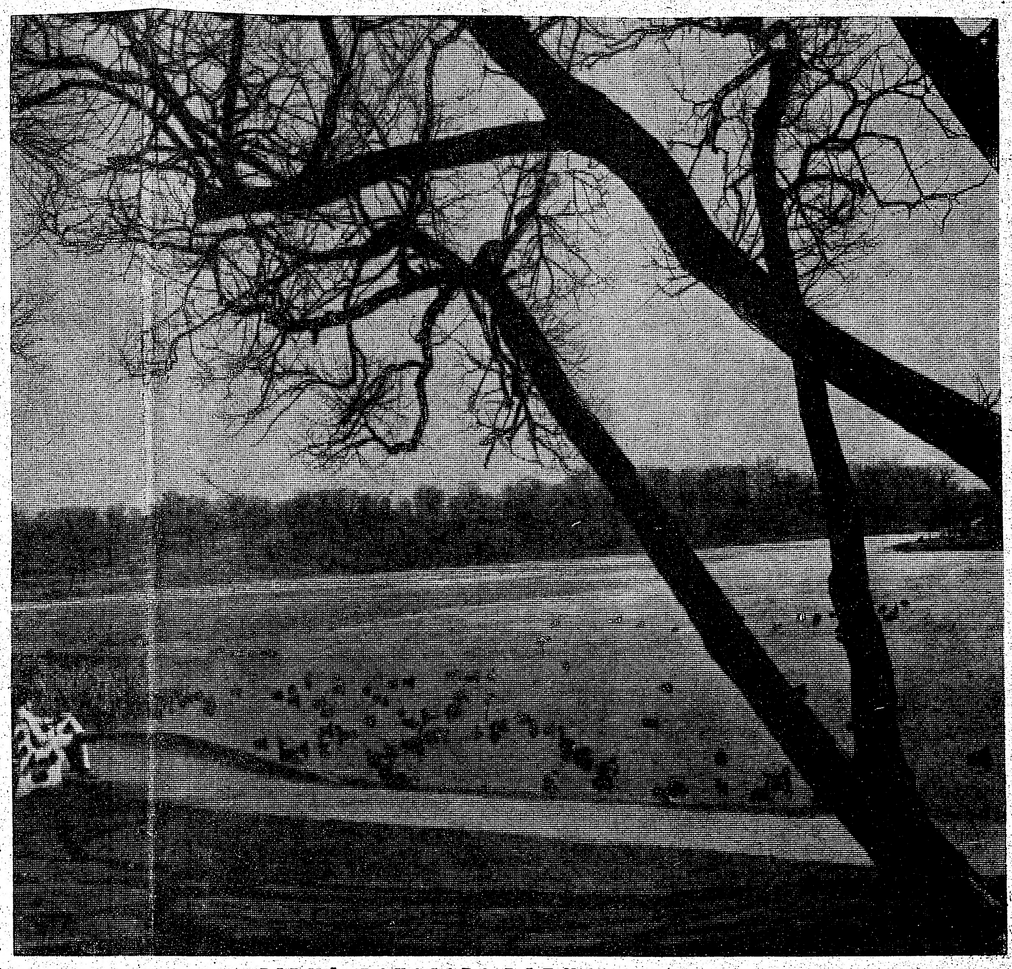

PIRMĀ PAVASARA DIENA

Foto: Aleksandrs Kalniņš

IEVADITA AKCIJA PRET LIETUVIEŠU IZDOŠANU

Kā jau ziņots, Turcijas augstākā tiesa nav atzinusi divu pārbēgušo lietuviešu, Prana Berzinska un viņa dēla Algirdas, politisko bēgļu statusu un sagaidāma viņu izdošana Pad. savienībai. Pēc mūsu līdzstrādnieka ziņām no Nujorkas šai sakarā uz Turciju devies lietuviešu atbrīvošanas komitejas priekšsēdis Dr. J. K. Valiunas, lai glabtu šo divu lietuviešu dzīvību. Lietuviešu organizācijas vadība griezusies pie Brīvās pasaules latviešu apvienības ar lūgumu darīt no latviešu puses iespējamo, lai šos divus lietuviešus neizdotu padomju iestādēm. BPL priekšsēdis U. Grava izsūtījis latviešu centrālo organizāciju vadītājiem aicinājumu sūtīt telegrammas Turcijas iestādēm, lai lietuviešus neizdotu. Raksti nosūtīti uz Angliju LAK EC prezidija priekšsēdim J. Rankam un LNPL priekšsēdim A. Abakukam, LCK Vācijas priekšsēdim Ad. Šildem, ZLCP priekšsēdim I. Freimanim uz Zviedriju, LAA prezidija priekšsēdim V. Eglītem uz Austrāliju un LNAK valdes priekšsēdim T. Kronbergam uz Kanadu. Telegrammas Turcijas prezidentam uz Ankaru jau nosūtījuši BPLA priekšsēdis U. Grava un Amerikas latviešu apvienības priekšnieka vietnieks G. Meierovics. —be

Jaunievēlētais LNAK padomes prezidijs ar goda viesiem, archib. A. Lūsi un ALAs valdes priekšsēdi U. Gravu. Uzņēmumā no kreisās: arcibiskaps A. Lūsis, E. Krūka, V. Upeslācis, U. Grava, I. Smita un M. Sausiņa.

Foto: J. Liģers

Gimenei un tautai

KANADAS VANADŽU 19. SALIDOJUMS

Pēc piedalīšanās Kanadas DV delegātu sapulces atklāšanā DV namā Toronto, vanadzes 6. martā pulcējās blakus mājā savā 19. salidojumā, kas risinājās DV organizācijas 25 gadu zīmē. Salidojumu atklāja ASV DV priekšnieks J. Utināns ar vārdiem: „Latviešu sieviete, vanadze, tava varēšana un pienesums DV organizācijai ir liels — ar savu sirdi siltumu tu spēj saukt un aicināt mūsu rindās daudzus! Mums jābūt modriem par mūsu tautas pastāvēšanu, mūsu jauno maiņu." LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs, sveicot salidojuma dalībnieces, uzsvēra, ka latviešiem savas tautas apziņa ir lielāka un svētāka nekā šejieniešiem. Latviešu sievietes — vanadzes rokās ir latviskās ģimenes saglabāšana.

Salidojuma ievadījumā vanadzes noklausījās māc. Ā. Čopa referātu: „Indivīds un sabiedrība". Māc Ā. Čops sava referāta apdarē bija izvēlējies Jaunās derības līdzību par māsām Mariju un Martu. Līdzībā stāstīts, ka Jēzum ciemojoties māsu mājā, Marija visu laiku sēdējusi pie dārgā viesa kājām, klausoties viņa runā, bet Marta gatavojusi virtuvē Jēzum azaidu. — Jēzus atzinums: Marija izvēlējusies labāko darba daļu!

Referāta risinājumā māc. Ā. Čops norādīja, ka mūsu kultūrvēsture un kristīgā ticība aptver divus cilvēku tipus. Kontemplatīvo tipu līdzībā pārstāv Marija, kas dzīvo sev un savas dvēseles pilnībai un klausoties Jēzus dzijos gudrības vārdus, nogremdējas sevī un atrod tur to, ko meklē pasaulē. Marta pārstāv kalpošanas tipu. Par kalpošanas lielumu Jēzus saka: „Ja tu gribi būt lielāks par citiem, kļūsti citu kalps!" Rererents norādīja, ka dzīvē šo tipu tīras, viengabalainas izpausmes nav, bet gan minēto tipu attieksmes proporcijās.

Lai cilvēks spētu kalpot cilvēcei un dot savas dvēseles dāvanas līdzējam, viņam vispirms jādzīvo pārdomāta dzīve, jāsakrāj sevī garīgas vērtības. Pieskaroties sasniegumiem technikā un modernā laika dzīves steigai, runātājs secināja, ka brīvais laiks mūsu dienās garīgo cilvēku gremdē, atgādinot Jēzus vārdus: „Tev būs svēto dienu svētīt!" un arī paskaidrojot: Svētī svētdienu tā, lai svētdienas svētīšana tevi un tavu dzīvi svētī, nevis izposta un sagrauj! Brīvē laikā un svētdienās dzīvosim pārdomātu dzīvi, krāsim sevī garīgās vērtības, lai kļūtu dvēselē bagātāki un spētu kalpot cilvēcei! Nobeigumā māc. Ā. Čops uzsvēra, ka sievietes — vanadzes uzdevums ir latviskās ģimenes sargāšana, jo ģimene ir sabiedrības organisma dzīvības šūniņa. Viņa novēlējums vanadzēm: „Lai harmonijā un saskaņā rit uz priekšu katras dvēseles bagātināšana un līdz ar to kalpošana latviešu tautai un visai cilvēcei!"

DV globālo dienu priekšvakarā, 6. martā, sanākot Kanadas DV nodaļu delegātiem kārtējā gada sapulcē, Toronto savā 19. salidojumā pulcējās pāri par 50 vanadzes, lai domu izmaiņā celtu savu nākotnes darbu. 30 delegātes, nākot no Toronto, Hamiltonas, Druvas, Sv. Katrīnām, Niagaras, Londonas, Kičeneras, Ošavas, Bramptonas, pat no Sadberijas un Montrealas, reprezentēja 13 vanadžu kopas ar 38 mandātiem, Kanadas vanadžu priekšniecei pārstāvot Britu Kolumbijas un Edmontonas kopas. ASV vanadzes pārstāvēja šās zemes vanadžu priekšniece Anna Tīdemane ar Detroitas vanadžu pr-ci Hertu Pareizo un Ročestras vanadžu pr-ci Nadīni Krēsliņu, pie kam salidojuma dalībnieces savā vidū sveica arī divas bijušās Anglijas vanadzes, Judīti Liepu un Veltu Emsiņu, kas nesen pārceldamās uz dzīvi Toronto apkārtnē, bija ieradušās salidojuma darba sēdē.

Tuvās un tālās salidojuma dalībnieces sveica namamāte, DV Toronto nodaļas vanadžu kopas pr-ce Rasma Zamlovska, vēlot darbā sekmes ar Tonijas Krūkas Daugavas Vanagu lūgšanas vārdiem: „Jel svētī, Dievs, to darbu, ko mēs darām, ka godā turam latvju karogu!" Kanadas Daugavas vanadžu pr-ce Monika Jonāne savos apsveikuma vārdos mudināja būt modrām par kopās iesaistītām jaunajām vanadzēm — jaunietēm, kas vanadžu darbā vēl ir kā jaumi asni, kam jāizaug aizvējā un aicināja ar klusuma brīdi pieminēt mūžībā aizsauktās 6 vanadzes. ASV vanadžu pr-ce A. Tīdemane, vēlēja kopīgā darbā rast jaunas idejas, savus apsveikumus pievienojot arī Detroitas vanadžu pr-cei H. Pareizai un Ročestras vanadžu pr-cei N. Krēslinai. DV mēnešraksta vanadžu nodaļas redaktrises T. Krūkas apsveikuma vārdos izskanēja aicinājums: „Mums jāpārtop! Mūsu sadarbība ar jaunatni būs sekmīgāka tad, ja centīsimies izlīdzināt iznāšanu plaisu." Salidojuma dalībnieces rakstveidā sveica: Austrālijas un Rietumvācijas vanadžu pr-ces, arī E. Klaustiņa, iepriekšējā ASV vanadžu pr-ce V. Freija, Minesotas, Dienvidkalifornijas, Bafalo, Britu Kolumbijas un Manitobas vanadžu saime.

Kanadas vanadžu pr-ce M. Jonāne ar veltēm pateicās Toronto vanadžu pr-cei Rasmai Zamlovskai un saimniecības daļas vadītājai Gaidai Apšei, kas nenogurdamas jau izkārtojušas 10 vanadžu salidojumus Toronto, bet pa rožu ziedam saņēma ASV viešņas, Tonija Krūka un arī pirms pāris gadiem brīvībā izkļuvusī Sv. Katrīnu delegāte. Tāpat namamāte R. Zamlovska, pateicībā par darbu ar pieminas veltēm atcerējās Kanadas vanadžu valdi, bet G. Apše katrai dāvāja pa rozei, Britu Kolumbijas vanadžu pr-ce Vija Pelēna salidojuma dalībniecēm bija atsūtījusi Britu Kolumbijas skatu grāmatu ar aicinājumu apskatīt turienes dabas krāšņumus, ciemojoties Vankuverā 1972. gada vasarā, kad tur. dziesmu svētku laikā,, notiks arī DV dienas un DV nodaļas 20. gada svētki.

Sekojošā darba sēdē par vadītāju ievēlēja Sadberijas vanadžu pr-ci Ainu Janitēnu, bet par sekretāri Tamaru Gailīti. Sēdes ievadījumā Kanadas vanadžu valdes darbības pārskatu nolasīja valdes sekretāre Nora Pulcina. Īsu ASV vanadžu darbības raksturojumu sniedza pr-ce Anna Tīdemane, norādot, ka aizvadītajā gadā ASV darbojušās 804 vanadzes. Čaklākās kopas jaunu vanadžu iesaistīšanā bijušas Kliv-

(Beigas 4. lpp.)

LASĪTĀJU VĒSTULES

VĒSTULE VECĀKAJAI PAAUDZEI

Es pagājušo nakti nevarēju gulēt...

Mēs izveidojām „Nākotne-70" un tik taupīgi rīkojāmies ar svētku izdevumiem, ka nopelnījām vairāk kā 6000 dol. atlikuma. Mēs pat nostaigājām no „Rīgas līdz Jelgavai" un atkal nopelnījām 4000 dol., lai rīkotu šos svētkus, kas izdevās labi. Nu kāda cita organizācija atzīst, ka tai tiesības spriest par „Nākotnes-70" atlikumu. Es ienaida neturu, bet šoreiz esmu ļoti sarūgtināts. No pagājušās nakts nemiera izraisījās sekojošas domas:

Reiz kādās mājās sanāca ap 10 jaunu sabiedrisku darbinieku — bijušie LNJAK valdes locekļi, bijušie Divreizdivi nometnes dalībnieki, pulciņu valdes locekļi u. c., kuriem rūp latviešu, it sevišķi jauniešu nākotne. Sākās pārrunas — kas darāms, kā tas vecāms, kāpēc svētki vajadzīgi, kādiem tiem jābūt, kādi mērķi būtu mūsu grupai. Pirmo pārrunu vakaru beidzot, katrs apņēmās strādāt nākošos pāris gadus, lai rīkotu plašus, vispusīgus un iespaidīgus svētkus. Apzinājāmies, ka katrs liels pasākums īstenojas tikai tad, ja ir apzinīgs, neatlaidīgs darītāju kodols, kas tic pasākuma mērķiem. Tā radās grupa, kura tagad saucas „Nākotne-70" prezidijs. Pēc zināma laika bija vajadzīgs iesaistīt daudz vairāk līdzstrādnieku, lai īstenotu iecerētos plānus. Griezāmies pie daudziem ASV un Kanādas sabiedriskiem darbiniekiem, galvenokārt jaunākā gadagājuma. Veidojās „Nākotne-70" rīcības komiteja.

Visi galvenie „N. 70" rīcības komitejas locekļi ir latvieši, kam rūp mūsu nākotne, dažiem tāpēc, ka viņiem pašiem aug bērni un vēlas tiem pēc iespējas nodrošināt latvisko vidi, citiem savukārt interese uzturēt latvisku sabiedrību, lai pašiem būtu vide, kurā apmainīties domām, dziesmām u. tml. Domāju, ka mūsu vidū nav tādu, kas vēlētos graut latviešu sabiedrību, bet ja arī būtu, mana pārliecība ir, ka tam neizdotos savus mērķus īstenot, kamēr liela daļa jauno sabiedrisko darbinieku vēlēsies uzturēt un veidot trimdas kopību. Uzsveru, ka jaunie sabiedriskie darbinieki vēlas ne tikvien uztvērt, bet arī auglīgi veidot šo kopību.

Jums, mīļie, vecāka gadagājuma sabiedrības vadītāji un biedri, jāapzinās, ka jaunajiem sabiedrības locekļiem interesē latviešu nākotne trimdā un dzimtenē un ka tas viss ir jūsu nopelns. Jūs kā tēvi un mātes, skolotāji un cita veida audzinātāji, esat mūsos iedvesmojuši milestību pret latviešu kultūru, jūs esat mūsos sējuši raizes par latviešu tautas nākotni — mēs bez latviešu ģimenēm un sabiedrības par to galīgi nekā nezinātu! Mēs varētu būt apmierināti Kanadas u. c. valstu pilsoņi — pelnīt savu dienišķo maizi, aiziet uz teātri vai kino, uztraukties par Kanadas dabas piesārņošanu un par daudzām citām Kanadas problēmām. Mēs tomēr uzaugām latvieši un tāpēc mūsu rūpes ir ne tik daudz par dabas piesārņošanu, par miljoniem, kas dzīvo tumsībā, bet par mazo, it kā niecīgo tautu, kas saucas latvieši. Jūs, tēvi, mums devāt smagu arklu, ar to mēs strādājam par spīti tam, ka pasaulē daudz smagu problēmu. Kāpēc mēs piekeramies tik „šaurai" latviešu problēmai? Varbūt jūs mūsos ļoti dziļi esat iekaluši saukli: „Kamēr kāda tauta dzīvo nebrīvībā, pasaules brīvība ir apdraudēta." Varbūt izvēlējāmies „šauro" darba lauku tāpēc vien, ka tā kultūra mums tuvāka sirdij. Mēs izjūtam to, ka latviešu kultūra nav atvietojama ne ar vienu citu kultūru — vienalga, cik slavena un stipra svešā tauta bijusi vai varētu būt.

Tikai vēsturnieki nākotnē varēs spriest, vai mēs, trimdas vecākie un jaunākie sabiedrības locekļi, esam bijuši muļķi vai gudri!

Varbūt jūs tagad pašlepnībā izsauksities: „Taču reiz viens prātīgs jaunietis apzinās, ko mēs labu esam darījušil" — Uzgaidiet mirkli, man vēl ir ko teikt: Jūs esat pelnījuši mūsu atzinību par veikto darbu — par to, ka vēl pastāv latviešu skolas, vēl darbojas baznīcas, vēl notiek dziesmu svētki, koncerti un teātru izrādes, bet jūsu nopelns ir arī tas, ka jūsu izaudzinātie jaunieši jums runās pretim. Tā nebūt nav negatīva parādība. Tas nozīmē, ka esam iemācījušies domāt. To iemācījāmies no jums un no ģimenes sagādātās izglītības labākās vietējās skolūs. Saprotams, skolu beidzot, jaunais cilvēks vēl nezina visu. Mēs tomēr uzdrīkstēsimies jums pretim argumentēt, kad tas pēc mūsu labākās sirdsapziņas vajadzīgs. Tas ir mūsu pienākums — neatļaut sabiedrībai ieslīdēt vienmuļā vai neapdomātā rīcībā. Jums jāapzinās, ka, ja jūs neļausit saviem jauniešiem piedalīties pilnībā mūsu kopējās sabiedrības veidošanā, tad daudzi jaunieši aizies no tās — būs atkal „pazudušā" vecuma grupa, par kuŗiem pēc gadiem jautās — kur aizgāja tie aktīvie jaunieši, kas spēja rīkot „Nākotne-70", kas dziedāja koros, kuŗus mēs atbalstījām, lai brauc uz Divreizdivi nometnēm un Mičigenas valodas kursiem? Kur palika Divreizdivi? Kur ir mūsu nākotne? Mēs mirstam, bet mūsu vietā neviens nestājas. — Kā lai mēs stājamies jūsu vietā — mēs tacu redzējām, ka nebijām vajadzīgi kā pilntiesīga sabiedrības sastāvdaļa! Mūs uzskata par nenobriedušiem jauniešiem pat tad, kad pašiem bērni aug un maizes darbā esam atzīti par spējīgiem cilvēkiem. Vēl bēdīgāk — mūs apzīmē ar lamu vārdu „kreisie" bez pamata, tikai tāpēc, ka uzdrīkstējāmies jautāt „kāpēc"?

Mēs cenšamies atrast ceļus, kā veidot labāku sabiedrību — strīdamies par skolu un skolotājiem, par „Nākotnes-70" atlikumu, par jaunatnes darbību. Par nožēlu, organizāciju vadītājiem un, laikam, visai sabiedrībai mēs nebijām vajadzīgi. Tas mūs sarūgtināja, un tagad nav kas pārņem veco skolotāju vietas.

Bet vai ķildas ir vajadzīgas? Vai patiešām jūs, cienījamie vadītāji un audzinātāji, esat aizmirsuši savus mērķus — uzturēt latviešu sabiedrību ar nolūku, lai palīdzētu mūsu tautai dzīvot nākotnē? Vai tikai jūs esat latviešu tautas īstenie locekļi un mēs tikai gadījuma pēc esam audzināti par latviešiem? Vai jūs patiešām ticat, ka jūsu uzskati ir vienīgie pareizie? No jūsu likta-jiem pamatiem taču mums un mūsu pēctečiem veidojams kaut kas labāks un efektīvāks. Vai jums bail uzticēties tiem, kuŗus paši esat uzaudzinājuši par latviešiem? Vai varam sadarboties? Mēs gaidām atbildes.

Rita Apše, Toronto

☆

VĒL KĀDS „ATKLĀJUMS"

„Latvija Amerikā" 24. februāra numurā E. G. Lasītāju vēstulēs nāk klajā ar pārsteidzošu atklājumu: Grand Rapidu Vienības draudzes dāmu komitejā darbojas „virieši" — M. Kušķis, M. Bārdiņš, O. Kārkliņš, M. Kukainis un I. Liepiņš.

Diemžēl, E. G., atklājot šo „kuriozitāti" nav pamanījis vēl kādu citu „sensāciju": šīs pašas draudzes mācītājs ir „sieviete" — J. Lazda! Diez kā šī ziņa iespaidos E. G. trausło dūšu?

L. Prieds, Cilkagā

☆

REPORTIERI AR SEPTIŅIEM „K"

Esmu profesionāls avīzu lasītājs. Šī ir mana debija kā rakstītājam, tāpēc nevaru līdzināties citiem profesionāliem rakstītājiem. Uldis Paipals ir tik liels rakstītājs, ka apskatot tikai divus vārdus („kanaks" un „junda"), viņam bija vajadzīgas divas lapas. Tomēr brīnos par viņa neparasto vārda rakstību. Latvijā bija putns paipala. Redzams, ka Uldis arī savu uzvārdu pielaikojis viriešu kārtas galotnei, tā uzsverot savu virišķību. Līdzīgā kārtā turpmāk vajadzētu rakstīt arī Eglis, Priedis u.c. Atzinība izsakāma arī rakstītājam Vtr. par Toronto latviešu skolu notikumiem. Man kā lielam avīzu lasītājam bija jātaisa „kafijas pārtraukuma"...

Aleksandrs Kalniņš raksta „Par visu un visiem", bet tomēr nezina kā rakstīt. Latviešu preses biedrība esot izdevusi reportieru rokas grāmatu, bet neesot paskaidrojusi, ko virsrakstā nozīmējot seši „k". Vecos labos Latvijas patstāvības laikos skolās mācīja, ka jautājamais vietniekvārds „kas" esot lokāms. Toreiz tas bija jāizloka pēc gramatikas likumiem. Visi locījumi sākās ar vienu no šiem sešiem „k", bet ja A. Kalniņam vajadzīgs vēl septītais, tad jāizsaucas: septītais vokatīva formā arī gatavs! Kā būtu, ja Preses biedrība piedāvātu A. Kalniņam vienu (ne kādu) šīs grāmatas eksemplāru, varbūt reklāmas nolūkā bez maksas?

Pasta piegāde ASV nekad nav bijusi pārāk steidzīga, tomēr varētu sagaidīt, ka vēstuli piegādā nedēļas laikā. ALAs birojs Vašingtonā izsūtījis biedru kartes 26. janvārī kādai organizācijai Ņujorkā, bet sūtījums saņemts 2. martā. Apmēram 225 jūdžu garo ceļu vēstule „ceļojusi" vienu mēnesi un vienu nedēļu, vai mazliet vairāk kā 6 jūdzes dienā. Ar katru pasta tarifa pāaugstinājumu vēstuļu piegādes laiks palielinās...

Valdis Ķikuts, Ņujorkā

☆

GLUŽI TA NU NAV

„Latvija Amerikā" 6. marta n-rā Jānis Gailis, Ņujorkā, savās mākslinieka piezīmēs raksta tā: „Purvītis, Kuga, Rainis, Vītols — ir tie, kuŗus neviens mūsu internacionālists nepārspēs."—Varbūt, bet nevaram apgalvot. Viņš vēl saka: „Šīs piezīmes ietver faktu rindas, skaidri un gaiši, bez prātojumiem." Mīļais draugs, vai nav zināms, ka viss pasaulē mainās? „Es nemācu. Es rādu ainu pēc ainas. Skatieties!" Tas nu gan ir savādi... Vai tad Jānis Gailis dzied tikai slavas dziesmu? Es neko viņam nepārmetu, bet kad cilvēks ko apgalvo, nepieciešams arī pierādījums, kā ģeometrijā — kāpēc? Viņa plašajā rakstā to nesaskatu. Vai tad Rainis vienīgais tik slavens, ka tik — „skatieties"?!

J. R. Detroitā

☆

LATVIJA

23. N-RS. SESTDIENA, 1971. GADA 20. MARTS

GALVENĀ REDAKCIJA TORONTO

Atbildīgais redaktors (dzīvokli un vakaros): Kriš Sidars, 34 Pasadena Gardens, Toronto 325, Ontario; tālr. 766—2261.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības izmāt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personīgs ieskats un no katra gadījumā atbilst arī redakcijas viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV — pa 3 mēnešiem $2.50, 3 mēn. $6.00, 6 mēn. $11.50, 1 gadu $21.00. Atsevišķa numura cena 35 centi. Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $2.20, bet tekstā $4.20—$6.40 par 1 collas slejas telpu.

Britu „slimiba"

VĒSTULE NO ANGIJAS

Angļu radio ziņoja, ka ārzemju žurnālisti lietojot izteicienu „britu slimība". Vai tiešām britu valsti sāk dēvēt ārzemēs jau par Eiropas „slimo vīru" (tikai gan ne gluži tādā nozīmē, kādē to lietoja 19. g. simteņa valstsvīri)?...

Kādas ir šīs slimības pazīmes? To ir daudz. Vispirms — negaidīti šīra bezdarbnieku skaita pieaugšana. To skaits pārsniedz jau 700.000, tātad, tuvojas miljonam. Anglijas apstākļos tas ir ļoti daudz. Tik lielu bezdarbnieku skaits šeit neesot bijis kopš 30-iem gadiem.

Tālāk — veci solīdi tirdzniecības uzņēmumi izbeidz darbību vai arī vienkārši bankrotē. Bumbas sprādziena iespaidu atstāja Rols-Roisa uzņēmuma sabrukums: tas bija britu lepnums un gods!... Tam ir ļoti plaši saknes ar citiem uzņēmumiem, kuŗi tagad ir arī ierauti minētajā sabrukumā, un rezultāts būs — jaunas bezdarbnieku masas.

Ļoti ātrā tempā aug cenas un algu prasības (bet britu prem jērs vēlēšanās solīja cenu celšanās novēršanu!). Atskan balsis, ka britu eksportētie ražojumi vairs nespējot konkurēt ar ārzemju ražojumiem, jo to cenas pārāk ātri pieaugot.

Streiki seko viens otram: presē ziņo, ka pagājušais gads uzrādot vislielāko zaudēto darba dienu skaitu britu samniecības vēsturē. Bet britu arodbiedrību savienības sekretārs izteicies, ka viss tas esot „nieks", salīdzinot ar to, kas būšot pēc 1. aprīļa. Šis piedraudējums ir laikam vedams sakarā ar valdības likumprojektu par darba devēju un strādnieku attieksmēm, ap kuŗu norisinās šīva cīņa parlamentā un ārpus tā. Ir iespējams pat ģenerālstreiks.

Pēdējie streiki skar katra britu pilsoņa visnepieciešamākās vajadzības. Viens otrs saka, ka dzīve dažā ziņā atgādinot kara laikus. Pirms pašiem Ziemsvētkiem izbeidzās elektrības strādnieku streiks, kad cieta pat slimnīcas u. c. Pietrūka sveču veikalos u. t. t.Bet janvāra vidū nāca pasta darbinieku streiks, kuŗš vilkās gandrīz 7 nedēļas. Tas ieslēdza britu saimniecības vēsturē kā ilgākais streiks pēdējo 50 gadu laikā. Pasta darbinieki gan ir nolēmuši pārtraukt streiku, bet ar to prasībām vēl nodarbosies īpaša komisija, un nākotnē var būt vēl daļēji streiki pasta resorā. Komisijai būs jānodarbojas arī ar darba ražības jautājumu, jo resora vadība līdz šim esot maz darījusi šinī ziņā, un britu pasta darbību nevar saukt par priekšzīmīgu.

Bezpartejiskam vērotājam grībētos vainot pasta streika ieilgšanā abas karotājas puses, t. i. pasta darbiniekus un pasta resora vadību, kā arī valdības ieņemto pasīvo stāvokli. Ir vācu, ir franču žurnālisti ir izteikuši savu izbrīnu par britu stūrgalvību streikos. Stūrgalvība ir viena no britu nacionālām īpašībām. Britu jaunajiem pilsoņiem sāk potēt jau ģimenē britu pārākuma resp. nemaldības apziņu. Tas izpaužas arī streikos: neviena puse negrib atkāpties no sākumā izteiktā viedokļa, lai „nezaudētu seju". Radās iespaids, ka pasta streiks ieilgst ne tikai algas prasību dēļ, bet streikotāji ir noskaņoti pret pasta resora vadītāju kā personu. . Ja pēdējais neprot sadzīvot ar saviem darbiniekiem, tad šķiet, ka viņš ir jāaizvieto ar kādu citu, lai novērstu sadursmes nākotnē. Gandrīz 2 mēnešus briti bija atgriezti no visas pasaules. (Tāda dzīve ir gan padomju pilsoņiem, bet Anglija neatrodas aiz „dzelzs aizkara"!...)

Angliju varētu glābt no slimošanas vienīgi elastīga, diplomātiska rīcība, kuŗa būtu gatava upurēt — vismaz uz kādu laiku — dažas savas partijas dogmas, lai ātrāk savestu kārtībā saimniecisko dzīvi. Kā liekas, pašreizējai valdībai, uz kuŗu daudzi liek lielas cerības, nav tādu spēju — un nav arī gribas. Šķiet, ka partijas dogmas un prestižs tai liekas svarīgāks par iedzīvotāju labklājību. Nemitīgajos streikos tai būtu jāizvēlas viens no diviem ceļiem: stingras varas pielietošanas ceļš, izsludinot uz laiku cenu un algu „iesaldēšanas" rīkojumu. 2) Samierināšanas paņēmiens, kuŗu bieži pielietoja leiboristu valdība, ietekmējot abas strīdīgās puses sēsties pie saruna galda un pamudinot tās uz kompromisiem. Bet konservātīvā

(Beigas 6. lpp.)

„VINU UN AUGĻUS"

Tāds bija diezgan populārs pasūtinājums kādreiz brīvās Latvijas laikā, kad draugi tikās restorānā. Nu le aizvadītajā DV delegātu un vanadžu salidojumā Toronto DV namā pie pusdienām līdzīgu pasūtinājumu. Sv. Katrīnas vanadžu galdam pieteica Irma Andersone ar paceltu roku. Pasūtinājumu pieņem Toronto vanadžu kopas priekšniece Rasma Zamlovska. Kā zināms, Sv. Katrīnas un Niagaras apkārtnē plaši vīna lauki un daudzi tautieši šajā nozarē ir lieli speciālisti.

Foto: J. Ligers

(88. turpinājums)

Spīdola Uguni un nakti bija iecerēta kā prima donna, kā galvenā varone, bet viņa nebija vienīgā. Blakus viņai lugā no Pumpura poēmas bija palikuši vēl citi tēli, citi simboli.

Rainim bija jāpieturas — vismaz daļēji, vismaz ārēji — pie Pumpura radītajiem tēliem. Vienkārt, to bija prasījuši sacensības izsludinātāji, otrkārt, prot Pumpura poēmu un tēliem cenzūra neiebilda, jo tie nebija naidīgi krievu patvaldībai, bet gan vācu iekarotājiem.

Rainim, Pumpura poēmas tēlus kaut daļēji drāmā saglabājot, bija vieglāk noslēpt savas Spīdolas īsto dabu. Rainim turklāt pašam tai laikā, tāpat kā viņa tēlotajam Lāčplēsim, bija dalīta lojālitāte; viņa dvēsele un gars piederēja marksistiskajai Spīdolai, bet sirds vēl arvien piederēja Laimdotai — Latvijai. Bez liekulības un pilnīgā sirsnībā viņš varēja piešķirt Lielvārdim, Lāčplēsim, Laika vecim patriotisma apdvestas vārsmas, kas atblāzmoja Pumpura nacionālo domu.

Tā Jānis Kuga Uguns un nakts drāmas tekstā atrada arī Raiņa tieši no Pumpura jūtu pūra pārņemtās nepārprotami nacionālo ideju pāudējas vārsmas, kā:

Lielvārdis:
Tam (Lāčplēsim) likten's lēmis tapt par varoni,
Kāds nav vēl redzēts latviešos. Mans dēls
Tik stiprs, ka tam pretinieka nav.
...
Tev kaŗot būs pret visu ļaunumu,
Vai naidnieks rietumos, vai austrumos.
Mums dzimtu kungu nav, mēs paši vēlam
Sev mierā soģus. — Ej sargi Latviju,
Un pacel viņu citu zemju starpā. (I cēlienā)

Lāčplēsis:
Tu, Laimas man dotā Laimdota!
...
Ļauj mūžam man tevi tā pasargāt!
Kāda laime turēt tevi, tu dievišķā.
Laika vecis:
Ļauj Latvijā gaišiem tapt viem prātiem,
Ļauj visām sirdīm laimību just,
Ļauj visām vaimanām klust.
...
Lai dīgli dvēs'lē un galvā nav jāapspiež,
Lai visi var zelt, tad tauta augs,
Kā puķu dārzs tālu smaržojot plauks.
...
Brīvības atslēgu paturi rokās.
Ja viņa grims, grims pils un tu. (II cēlienā)

Lāčplēsis:
Kad laimīga, brīva būs Latvija,
Tad mana gaita būs izbeigta. (IV cēlienā)

Lāčplēsis:
I man rieb kaŗu mūžam vest,
Es gāju Latvijai mieru nest.
...
Es gribu, lai tauta var miērā plaukt
Un pieņemties varā un garā augt. (V cēliens)

Paliekot uztīcīgs šīm izteikti nacionāla gara apvējotām vārsmām, Jānis Kuga varēja jau divi ar pus gada pirms pirmizrādes veidot savu nacionālo Uguns un nakts iztulkojumu, neļaujoties Spīdolas maldugunīm, un, galvenais, neļaujot tai izaugt par drāmas galveno tēlu.

Viņš, daugavietis, palika uztīcīgs latvju tautas likteņa upei, latvju tautas mākslai un modināmam latvju varoņu garam. Nedalīti.

Lai pie viena atļauts pasvītrot, ka Rainis pats, droši vien, noticēja, ka nule minētās vārsmas un tajās izteiktās domas savienojamas ar Spīdolas uzvaru. Un tas tādēļ, ka viņš — līdz ar tūkstošiem citu labticīgu latviešu — marksistisko domu nebija izdomājis līdz galam.

Autoram un dekorātoram bija šķirti viedokļi par lugu. Autors to bija iecerējis spīdolisku, dekorātors — laimdotisku. Un tā kā Rainis tai laikā atradās Šveicē, viņš savu viedokli nespēja uzspiest ne režisoram, ne dekorātoram. Bernards Šovs savās „Kārtulās režisoram" izsaka domu, ka režisoram vien jāsaprot autors. Aktieŗi ir tikai baritoni, soprāni, tenori, kuŗus režisors izmanto autora nolūku paušanai. Lugas pirmo lasījumu viņš tomēr ieteic izdarīt pašam autoram. Tādas iespējas Rainim nebija. No tā izrietēja, ka dekorātors varēja rīkoties neatkarīgi no autora gribas, jo režisors, kā apliecina pats Kuga, dekorāciju lietās „nejaucās". Kuga ar atklātu vizieri iestājās par Laimdotas valstību, Rainis ar nolaistu vizieri — par spīdolisko. Tas radīja virkni negaidītu paradoksu.

I PARADOKSS: Autors un dekorātors bija dažādās domās par lugas kardinālo tematu. Autoram galvenā persona bija Spīdola, dekorātoram — Laimdota.

II PARADOKSS: Internacionālists, kuŗam pēc sava ticības manifesta nebija tēvijas, bija ķēries pie drāmas sacerēšanas, kuŗai bija balstīties uz nacionālas varonības temata.

III PARADOKSS: Mūsu lielākais dzejnieks izsludinātajā sacensībā operas libretam par Pumpura „Lāčplēša" tematu zaudēja. Godalgu ieguva nedzejnieks, architektūras students Arturs Krūmiņš, par libretu ar citu tematu — Bauļutai, ko Alfreds Kalniņš vērta operā, un minēto libretu šo rindu rakstītājam bija gods palīdzēt tulkot franču valodā.

IV PARADOKSS: Raiņa sarakstītā luga sākumā žurnālā, tad grāmatā iespiesta, nemodināja ne mazākās intereses. Autors savu nesaprašanu un vilšanos par to uzticēja dienas grāmatai 1908. gada 28. maijā: „Kā to izskaidrot, ka par mani nemaz nerunā? Uguni un nakti nemin? Uzbrukt R. K(laustiņš) drīkst, tātad nekādas bijības. Vai tad kritika atzīst (Uguni un nakti) par neievērojamu? Kā tas iespējams? Vai jau iestājies pilnīgs gara pagurums?"

(Turpinājums sekos)

Andrejs Irbe

Neva

REPLIKA SAKARĀ A

Baiba Kaugara debi
būt nenāk ar dzeju, ka
lasāma vai neizprotam
tam un latviešu valoc
lasītājam, vēl mazāk
kurš sekojis, un tas i
mi, lirikas attīstībai u
veidu pārvērtībām pa
uzskatu, domāju, -na
staigāt apkārt „pa
sludinot. Diemžēl —
doma nav pareiza; u
pie kritikas par kritik

Recenzēdams Baiba
dzejoļu krājumu „Aiz
vis" (Ziemeļblāzma,
nolds Apse citē četra
mana krājuma „Vien
nošu zīme" (Ziemeļb
g.), izlietodams šo ci
mācītāju prātulu, ar
dzību pērngad debit
Kaugara būtu — tā
dama pie prāta. Šāda
jas „nelietīga velti va
man tiesības polemi
un pakavēties pie tā, k
ses recenzijā (sk. „L.
numurā!).

Laikam gan būs vi
tas nelielais procents
tautā „nodarbojas" a
stīšanu, mūsu trimd
vā ir darbojies aktīvi
būdams vairāk vai
laika un savas sūtība
majā līmenī. Mūsu ja
rā netrūkst autoru, ka
nas no salīdzinājuma
līmeni". Bet pamatots
kļūst jautājums, kas
netiešāk skarts arī,
devēju pārrunās par
matniecības situāciju
publika, kam šī dzeja
pretī, spējusi un gri
ņemt, vai tā vispār u
jusi „pastāvēt un
Apstākļi nu ir tādi, k
šu trimdas mūsdienu
noklūšana pie izprot
kas ir ierobežota, kau
Ne tikai „šeit", bet a
kā ir ar kritiku, ar kr
ja dzejnieki ir mācīju
ši, tad būtu bijis jā
arī kritiķiem un lasī
nenotiek, nav ko brī
mēģinājumi piekļūt
jai mūsdienu līmenī
pēc kramplauža grab
durvīm.

Kas tā par izprotoš
kritiķiem, par ko ir
ir samērā vienkārš
publika, kas aktīvi p
procesā. Tātad ir run
(jo arī kritiķis ir
dzeja nav uz galda
ta tauka „broilerwis

(73. t

Kronvillē ir pāris
laiks domāt arī pa
esam nodibinājuši
dzu Jūs braukt u
novembrī. Ja Jums
tā, varam vienotie
nai tuvumā Jums
baznīcu varam da
das mums nav, be
A
Jānis
Pēteris noli
ja krūzi ar Maira
dīja no tā glāzē u
skapī un izskaloji
Māja bija tukša u
Varēja lasīt, un v
par pasaules daž
sektēm, — bet do
Kamola vēstuli.

Dievkalpoju
vien tur latviešu
nāt. Un ja sabrau
simti četri vai pat
lielas nozīmes. Ga
vēkiem vajadzēja
vembrī sludina Di

Andrejs Irbe

Nevajag kramplauža, lai pieklūtu Baibas Kaugaras dzejai!

REPLIKA SAKARĀ AR ARNOLDA APSES RECENZIJU „L. A." 27. FEBRUĀRA NUMURĀ

Baiba Kaugara debitēdama nebūt nenāk ar dzeju, kas būtu nesalasāma vai neizprotama inteliģentam un latviešu valodu pratējam lasītājam, vēl mazāk — kritiķim, kurš sekojis, un tas ir nepieciešami, lirikas attīstībai un izteiksmes veidu pārvērtībām pasaulē. Ar šo uzskatu, domāju, nav vajadzība staigāt apkārt „pa pagastu", to sludinot. Diemžēl — doma ir, bet doma nav pareiza; un ir jāķeras pie kritikas par kritiku.

Recenzēdams Baibas Kaugaras dzejoļu krājumu „Aizcirstas durvis" (Ziemeļblāzma, 1970. g.), Arnolds Apse citē četras rindas no mana krājuma „Vientuļa laiva ir nošu zīme" (Ziemeļblāzma, 1968. g.), izlietodams šo citātu par pamācītāju prātulu, ar kuras palīdzību pērngad debitējusī Baiba Kaugara būtu — tā sakot — vedama pie prāta. Šāda manas dzejas „nelietīga velti valkāšana" dod man tiesības polemikā iejaukties un pakavēties pie tā, kas teikts Apses recenzijā (sk. „L. A." 27. febr. numurā!).

Laikam gan būs vietā sacīt, ka tas nelielais procents, kas katrā tautā „nodarbojas" ar dzejas rakstīšanu, mūsu trimdas perspektīvā ir darbojies aktīvi un meklējoši, būdams vairāk vai mazāk sava laika un savas sūtības nepieciešamajā līmenī. Mūsu jaunā literatūrā netrūkst autoru, kam nav jākaunas no salīdzinājuma ar „pasaules līmeni". Bet pamatots laikam gan kļūst jautājums, kas tiešāk vai netiešāk skarts arī, piemēram, izdevēju pārrunās par mūsu grāmatniecības situāciju tagad, vai tā publika, kam šī dzeja būtu jāņem pretī, spējusi un gribējusi to saņemt, vai tā vispār un jebkad spējusi „pastāvēt un pārveidoties". Apstākļi nu ir tādi, ka šiem latviešu trimdas mūsdienu dzejniekiem nokļūšana pie izprotošākas publikas ir ierobežota, kaut arī tāda ir. Ne tikai „šeit", bet arī „tur". Un kā ir ar kritiku, ar kritiķiem? Jo — ja dzejnieki ir mācījušies un auguši, tad būtu bijis jāmācās, jāaug arī kritiķiem un lasītājiem. Ja tā nenotiek, nav ko brīnīties, ja visi mēģinājumi piekļūt latviešu dzejai mūsdienu līmenī sāk izskatīties pēc kramplauža grabināšanās gar durvīm.

Kas tā par izprotošo publiku, par kritiķiem, par ko ir runa? Atbilde ir samērā vienkārša: kritiķi un publika, kas aktīvi piedalās dzejas procesā. Tātad ir runa par lasītāju (jo arī kritiķis ir lasītājs), kam dzeja nav uz galda apēšanai uzlikta tauka „broilervista", bet gan, kam tā ir daļa no tā kultūrālo interešu kopuma, kas ietver arī dzeju tās attīstības šāsdienas līmenī, konfrontēta ar pasaules radošo autoru vispārējām spēka līnijām. Latviešu dzeja šodien nav izņēmums. Vēl vairāk: tā nav arī izolēta no tā, kas notiek citur pasaulē.

Diemžēl, ne tā tas ir ar mūsu faktiski turpat vai neeksistējošo literātūras kritiku (jo mums ir turpat vai tikai amatierkritika); un šis apstāklis, pieņemu, lielā mērā ietekmē arī autora un „vienkāršā" lasītāja attieksmes, jo mūsu amatierkritika — droši vien neapzinīgi — cenšas izdabāt dzejas izpratnes „broilervistas" versijai.

Arnolds Apse, piemēram, raksta, ka Baiba Kaugara „mēģinājusi ignorēt rakstu valodas likumus nevien latviešu, bet arī internacionālos". Par kādiem „internacionāliem" likumiem īsti ir runa? Bet pats galvenais: vai Baiba Kaugara „ignorējusi" arī dzejas valodas latviskos un internacionālos likumus? Par to recenzijā tā kā nebūtu ne vārda.

Kaugaras interpunkcijas savdabības, „lielo" burtu nelietošana, atsevišķa vārda „pārlaušana" bez pārnesuma zīmes nav nekas neparasts mūsdienu dzejā. Ja recenzents par šādām lietām vispār runā un vēl gandrīz vai „paceltā balsī", tad vienīgais konstatējums ir, ka viņš šāsdienas dzejas panorāmu galīgi nepazīst un piesauc „internacionālo", nekā nezinādams, ko tas šinī sakarībā ietver. Pametis skatu pāri savam žodziņam, recenzents ieraudzītu, ka viņa arguments nevēršas pret pērngad debitējušo Baibu Kaugaru, bet gan atsedz — pilnīgi un galīgi — paša nezināšanu.

Maniere? Jā, var jau tā arī to visu nosaukt. Bet „maniere", ir arī jebkuŗa gramatika, jebkurš t.s. valodas likums, jo šī normēšana ir tāpat cilvēku roku darbs, kā šo normu modifikācija ir cilvēka, šoreiz dzejnieka, roku darbs. Ar nule teikto nav domāts apstrīdēt šādu gramatisku „likumu" vajadzību. Visu cieņu tiem! Bet cienīt var tikai to, kas nekļūst paštaisns, tikai to, kas pielaiž varbūtību par citas versijas eksistenci.

Apses krampjaino ielaušanās mēģinājumu Kaugaras dzejas pasaulē labi raksturo prātojums par to, ka Kaugara ar krājuma ievaddzejoli „Nepārproti" gribējusi „teikt, ka viņa nemaz nav dzejniece". Šajā veltījuma dzejolī kaut ko tādu atrast ir elementāras neizpratnes demonstrējums. Turklāt Kaugara — domājusi tā vai ne — šeit ļoti pamatoti notrauc patētiskos „radīšanas putekļus" no sava dzejnieces vārda. Dzejnieks nerada nekādas jaunas pasaules, tikai ataino, dod formu un dzejisko izteiksmi pārdzīvojumiem, kas ir ikdienīgi cilvēciski. Un tādi dziļi izjusti un patiesīgi atainoti pārdzīvojumi, pasniegti dzejas valodā, ir viss Baibas Kaugaras krājums (teiktais nav jāizprot, ka visos dzejoļos veiksme bijusi vienādā līmenī).

Apse: „... nevienam nav tiesību niekoties ar pilsētu, upju un kontinentu nosaukumiem". Vispirms — atkal šīs tiesības! Kurš tās uzurpējis? Turklāt — runa ir par to, ka Kaugara rakstījusi „daugava" „filadelfija", „minstere" ar mazo burtu — tas viss. Ar nosaukumiem pašiem taču nekas nav noticis!

☆

Ja par to, ka „raga tauri taurus bauro" nav pats labākais dzejolis Kaugaras dzejoļu krājumā, varam būt vienis prātis, tad neizprotama šķiet plaši izvērstā „uztraukšanās" par krājuma 26. un 27. lpp. atrodamā dzejoļa

un sa
springusi

divrindu. Protams, ir tāds informātīvs vārds „saspringusi", bet tam ir tikai vēstītājs raksturs. Kaugaras ielauzums dezjoļa formā nav, turpretī, ne maniere, ne „nekonsekvece", bet gan mēģinājums dot šim simbolam (vārdi ir tikai simboli) tā būtisko, aktīvo izteiksmi, šo saspringšanu pašu, ko lieliski demonstrē „bezelpas mirklis", ko vārda-simbola pārlauzums nolieк lasītāja priekšā. Bet tad ir jālasa dzeja kā dzeja, ne kā vēstītāja proza. Kaugaras versija ir dzeja, un šajā dzejā arī „pieturas zīmes" ir tur, kur tās ir būtiski nepieciešamas, kur tās iegūst funkcionālu nozīmi, bet nav tur, kur tās izliek vairāk ērtības labad, nevis tāpēc, ka tām ir „būtiska" nozīme. Nekādas „kapitulācijas" gramatikas priekšā Kaugaras krājumā nav. Šī cīņa ir pārliecinoši un nepārprotami „izcīnīta", un Kaugaras uzvara pār „gramatikas žņaugiem" ir vairāk nekā pārliecinoša. Grūti izprast, kurā vietā tāpēc viņas dzeja kļuvusi neizprotama.

Apse atzīst, ka dzejniece ir „apdāvināta ar respektējamu īpatnību un spēju skatīties nevien augstumā un plašumā, bet arī dziļumā" (ļoti patiesi vārdi!), un to teikdams piesauc dzejoļus Ziemeļblāzmas izdotā debijas krājuma 23., 24., 43., 51., 53. un 60. lappusē. Interesentiem, kam Baibas Kaugaras Aizcirstas durvis jau mājās, ieteicams pārlasīt šos — tātad „izcilos" — dzejoļus un salīdzināt ar citiem: Ar ko tie tik īpaši atšķiras no pārējiem? Ar ko tie uzreiz kļuvuši tik „atšifrējami" un saprotami? — Vai te nav tā pati lieta, kas ar „internacionālo valodas likumu" piesaukšanu?

Baibas Kaugaras „ultrāmodernisms" ir īsta, tikai mēreni „moderna" dzeja, tālu no jebkādiem „ultra", tālu no manierisma, pilna ar dziļu un patiesu pārdzīvojumu, kas vietām izpaužas dzīves „īstenības" absurditātes robustā izgaismojumā.

☆

Recenzijas nobeigumā recenzents citē rindas no mana dzejoļa:

Kaut tu ik atspīdumā, ik bērza
tāsē raudzītos
kā miklā:
miklas atminēšanā tu atminētos
pati.

Manam dzejolim ir cita „adrese". Bet, attiecināts uz Baibas Kaugaras dzeju, tas tikai izsaka to, ko viņa jau paveikusi. Ieliekot šajā citātā prasību, lai Kaugara „atminētos" atpakaļ pie bijušā, nonormētā, „par labu atzītā" un pieprasītā — tātad projām no tā īpašā, kas ir dzejniece Baiba Kaugara pati — ir patiesi manas dzejas „nelietīga velti valkāšana" un kramplauzība dzejas kritikas novadā.

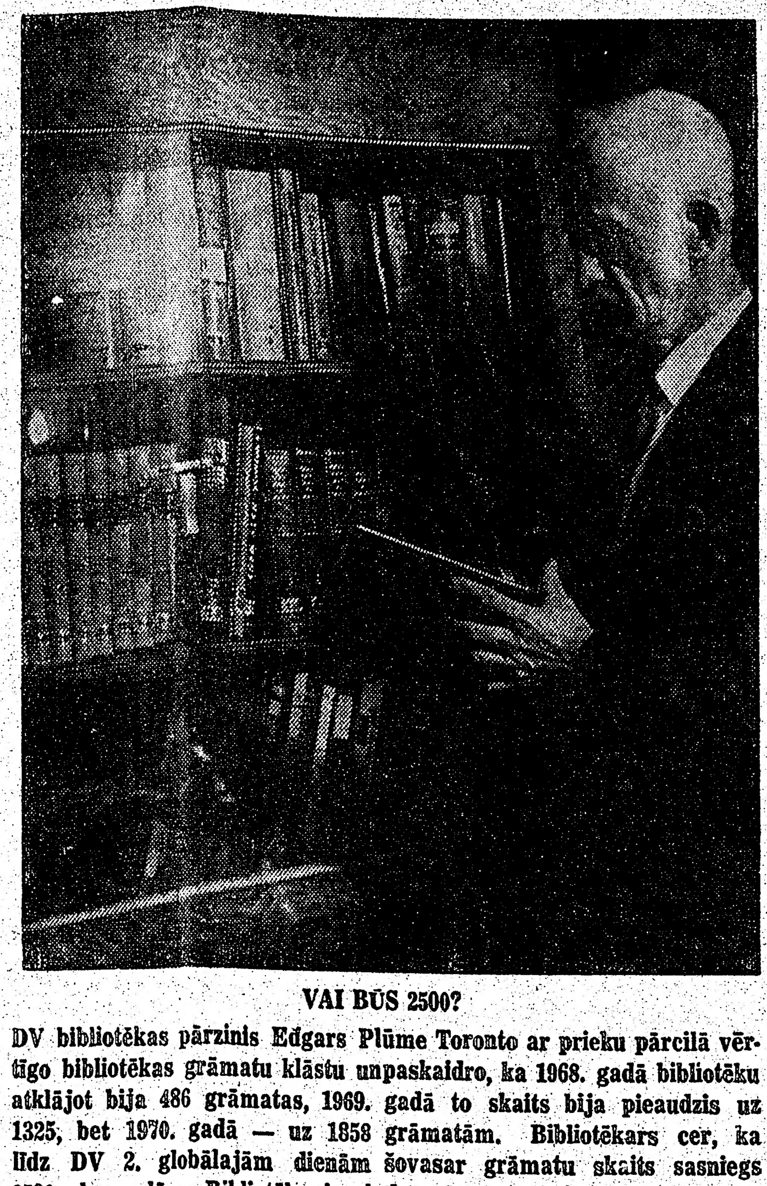

VAI BŪS 2500?

DV bibliotēkas pārzinis Edgars Plūme Toronto ar prieku pārcilā vērtīgo bibliotēkas grāmatu klāstu unpaskaidro, ka 1968. gadā bibliotēku atklājot bija 486 grāmatas, 1969. gadā to skaits bija pieaudzis uz 1325, bet 1970. gadā — uz 1858 grāmatām. Bibliotēkars cer, ka līdz DV 2. globālajām dienām šovasar grāmatu skaits sasniegs 2500 eksemplāru. Bibliotēka izsniedz grāmatas ikvienam latviešu lasītājam. Foto: J. Liģers

Ilze Liepiņa

TU

Tu debess.
Es, zvaigzne, pamirdzu Tevī.

Tu nakts.
Es, zvaigzne, pazibu Tevī.

Tu ceļš.
Es, zvaigzne, parādos Tevī.

Tu dzelme.
Es, zvaigzne, pazūdu Tevī.

☆

BRĪNUMS

Ir brīnums manu sirdi pārņēmis,
Un varavīksnes krāsās atmirdz viss,
Jo atkal mīlestībai ticēt spēju.

Kaut dārzā vējš jau ziedus notriecis,
Mans rožu krūms no jauna uzplaucis,
Jo atkal Tevi dziļāk iemīlēju.

No kapa brīnums šis ir mani piecēlis:
Tik spoža saule, gaišas debesis,
Jo atkal dzīvībai es sevi atvēlēju.

LATVIEŠU NEREDZĪGO KOPAS RIETUMVĀCIJĀ AICINĀJUMS

Jau vairāk kā divdesmit gadus Rietumvācijā pie LSK pastāv latviešu neredzīgo kopa, kuŗu vada Olģerts Dāvis, kas pats ir neredzīgs. Pirmajos kopas gados tās uzdevums bija sniegt padomus pabalsta lietās un piemērota aroda izvēlē. Pašreiz kopas svarīgākais uzdevums rūpēties, lai tās piederīgajiem neletu zudumā latviešu valoda un viņi nebūtu izolēti no mūsu kultūras dzīves norisēm. Tādēļ uzsākta skaņu lenšu bibliotēkas izveidošana. Pašreiz kopas rīcībā ir 30 šādu lenšu, bet trūkst plašāki mūsu rakstnieku darbi — stāsti un romāni. Neredzīgo kopa cer, ka tautieši arī turpmāk neliegs savu atbalstu, ierunājot lentēs mūsu rakstnieku darbus. Paredzēts izdot arī skaņu lenšu žurnālu. Tajā domāts uzņemt reportāžas no mūsu sabiedriskās dzīves norisēm, tā dodot iespēju mūsu neredzīgajiem tautiešiem, ja ne tieši, tad vismaz dzīvot līdzi šiem notikumiem. Kopas dalībnieki priecātos saņemt kādu lenti, kuŗā atspoguļotos Kanadas latviešu dzīves notikumi. Pašreiz kopā reģistrēti 25 locekļi, vairums tādu, kas acugaismu zaudējuši kaŗā. Arī Kanadā un citās aizjūras zemēs, tāpat Anglijā, ir vēl neapzināti neredzīgie, tādēļ kopa lūdz tautiešus, kas kādu mūsu neredzīgo pazītu, paziņot viņa vārdu un adresi neredzīgo kopas sekretāram, rakstot uz adresi: men, W-GermanyomāniBr .aDii I. S. Poruks, Anne Frankhof 1, 56 Wuppertal-Barmen, W-Germany.

ĪSTENOTA IECERE

Dāņu ārstam un pētniekam Dr. Aleksandram Tomsenam pēc 7 gadu neatlaidīgām pūlēm nesen izdevies īstenot savas dzīves grūtākajā gadā izlolotu sapni — privātslimnīcu visu tautību un rasu slimniekiem. 1946. gadā Butirku cietumā visdrausmīgākajos apstākļos izplānotā klīnika atklāta Zonderborgā, Dānijā, 24. februārī. Uzticama palīdze „Interkur" klīnikas darbā, kur paciente saņem ne tikvien ārsta palīdzību, bet var arī nodarboties ar sportu, ir Dr. Tomsena dzīvesbiedre Olita.

—ns

MEKLĒJAMAS PERSONAS

Branta Emma, dzim. Muceniece, ar meitu Ausmu - Dzidru un dēlu Laimoni no Rīgas. Žoržs Čaks ar sievu Reginu un bērniem. Pēdējā zināmā adrese 84 Ave, Edmonton, Alta. Minētās personas no Anglijas izceļojušas uz Kanadu. Ja kādam būtu zināma viņu tagadējā adrese, lūgts paziņot American Latvian Association, Suite 913, Shoreham Bldg., 806 15th St., NW, Washington, D. C. 20005.

REDAKCIJAI PIESŪTĪTI IZDEVUMI

Ziemeļnieki (1919 — 1969) — Ziemeļlatvijas brīvības cīņu 50 gadu atceres rakstu krājums, 1970. Ziemeļlatvijas brīvības cīņu atceres rīcības komitejas izdevums, 112 lp.

Technikas Apskats, 60. n-rs, Latviešu inženieru apvienības ārzemēs izdevums. Galvenais redaktors būvinž. A. Spūrmanis, 28 lp.

☆

„Mīļais, ja tev vajadzētu izšķirties par ļoti skaistu vai par ļoti gudru sievieti, kuŗu tu izvēlētos?" Maiga jautā, apvīdama rokas ap sava līgaviņa kaklu. — „Ne vienu, ne otru," tas atbild. „Tu taču zini, dārgumiņ, ka es mīlu vienīgi tevi!"

(73. turpinājums)

Kronvillē ir pāris simt latviešu un šķiet, ka pienācis laiks domāt arī par mūsu garīgajām vajadzībām. Mēs esam nodibinājuši latviešu kopu un tās uzdevumā lūdzu Jūs braukt un vadīt pie mums dievkalpojumu 18. novembrī. Ja Jums pašā astoņpadsmitā jābūt citā vietā, varam vienoties arī par citu datumu, kas tai dienai tuvumā Jums parocīga. Ērģelnieks mums ir, un baznīcu varam dabūt kuŗu katru vakaru. Daudz naudas mums nav, bet ceļa izdevumus Jums samaksāsim.

Ar patiesu cieņu

Jānis Kamols, Latviešu kopas priekšnieks.

Pēteris nolika vēstuli un, izņēmis no ledus skapja krūzi ar Mairas sagatavoto citrona dzērienu, iepildīja no tā glāzē un padzērās. Novietojis krūzi atpakaļ skapī un izskalojis glāzi, viņš apsēdās lielajā krēslā. Māja bija tukša un klusa — Maira darbā, bērni skolā. Varēja lasīt, un viņam arī bija aizsākta grāmata — par pasaules dažādajām kristīgajām konfesijām un sektēm, — bet domas no lasāmā klīda sāņus, uz Jāņa Kamola vēstuli.

Dievkalpojums Kronvillē. Pāris simtu? Droši vien tur latviešu bija vairāk. Visus jau nevarēja apzināt. Un ja sabrauktu no apkārtnes, būtu, kas zina, simti četri vai pat pieci. Bet skaitam jau šoreiz nebija lielas nozīmes. Galvenais — viņu pašreiz meklēja. Cilvēkiem vajadzēja kāda, kas tiem astoņpadsmitajā novembrī sludina Dieva vārdu.

Bet ko lai viņš šeit sprediķo? Vācijā viņš zināja — tur vēl bija dzīva doma, ka stāvoklis nav bez cerībām. Mājas vēl bija laba akmens sviediena tālumā. Viss vēl plūda, veidojās — un straume kuŗu katru brīdi varēja mest cilpu un pagriezties uz dzimtenes pusi. Tagad viss bija mainījies. Viņi šeit bija uz palikšanu. Jau tagad viens otrs bija sācis interesēties, kas jādara, lai nenosebotu šīs zemes pavalstniecības iegūšanu. Ko tiem vairs nozīmēs astoņpadsmitais novembris? Tā būs diena kā kuŗa katra cita. Vienīgā starpība, dažā šī diena atmodinās atmiņas par kaut ko bijušu, skaistu, bet neatsaucamu; citam liks domāt par to, ka viss ir padots ātrai iznīkšanai; citam — liks pavīpsnāt par kādreiz šajā datumā dzimtenē runātajiem un rakstītajiem lepnajiem vārdiem. Kur tagad ir — mūžīgā Latvija? Kas notika ar tiem, kas sauca: labāk stāvus mirt, nekā uz ceļiem dzīvot?!

Ko lai saka tiem, kas tur sanāks dievkalpojumā — ja viņi sanāks?

Vecās Derības pravietis savas tautas trimdiniekiem solīja atgriešanos dzimtenē. Viņš sludināja, ka Dievs solījis pēc zināma laika trimdiniekus atkal pārvest mājās — un ka trimda ir Dieva sods par Viņa likumu nepildīšanu, par pagātnes grēkiem.

Bet to varēja sludināt Vecās Derības laikā, kad cilvēki saredzēja starpību starp sevi un Dievu un atzina, ka nevis cilvēks dod likumus Dievam, bet Dievs cilvēkam, un ka Dievs ir stiprs un dusmīgs Dievs, kas cilvēku var sodīt un arī soda, ja tas Dieva likumu neievēro. Un Dieva žēlastību varēja sludināt tiem, kas tādu meklēja, un kas savu grēku atzina.

Vai tie, kas pašreiz šajā zemē laida saknes, par pagātni domājot, meklēja tajā savas kļūdas? Ko lai saka tādiem, kas pārliecināti par savu taisnību un Dieva līdzdalību savā liktenī vai nu noliedza pavisam, vai arī nosodīja kā aplamu un ļaunprātīgu?

Un tomēr — neiet? Aicinājumu noraidīt? Bija taču arī tādi, kas gribēja ne tikai sapņot un plunčāties sentimentālisma remdenajos ūdeņos, bet Dieva lūgšanā meklēt spēku, teikt tāpat kā Bābeles trimdā jūdu dzejnieks teica: Ja es aizmirstu, dzimtene, tevi, tad lai sakalst mana roka un mana mēle lai pielīp pie aukslējām! Šie cilvēki astoņpadsmitajā novembrī gribēja būt kopā ar visiem, kas domāja tāpat kā viņi, kas cerēja to pašu, kas bija gatavi arī ziedot sevi — ja tāda iespēja rastos. Jānis Kamols bija viens to starpā; Pēteris viņu bija reiz jau sastapis, toreiz, kad 14. jūnija priekšvakarā grupa bijušo kaŗavīru Kronvillē pie pieminekļa kritušajiem kanadiešu kareivjiem nolika ziedus, pieminot Baigajā gadā aizvestos. Kamols bija sadabūjis pāris vietējo laikrakstu pārstāvjus un fotografus un nākošajā dienā notikums bija pieminēts presē. Kamols žurnālistiem bija pastāstījis latviešu liktenus, un tie — stāstījumu gan mazliet sagrozot — to bija pievienojuši foto uzņēmumam.

Simts — divisimti — trīs simti — kāda tur starpība? Viņš taču bija braucis uz šejieni gandrīz vai bēgdams. Rozēns — Katlaps — Puduŗu Aina... viņa pagātne... Pagātne! Jānis Kamols šīs valodas, droši vien, nezināja, un Rozēns bija par glumu, bet Katlaps par labsirdīgu, lai tās cilātu. Lielajam vairumam mācītājs Pēteris Līvāns, droši vien, bija tikai vārds, aiz kuŗa tie nekā neredzēja, bet vai viņš pats nebija sev solījis, ka pēdējais dievkalpojums nometnē tam būs arī pēdējais tā vadītais dievkalpojums vispār? Ar solījumiem nedrīkstēja mētāties.

Bet vai okeana šķērsošana nebija kā grandiozas kristības, kas nomazgā pagātni? Šeit visi dzīvi sāka it kā no pašiem pamatiem par jaunu, un bijušais neskaitījās.

Bijušais?

Kas tad, galu galā, bija tas bijušais, ko viņam varēja pārmest, un par ko sievas toreiz nometnē tenkoja? Līdz tam brīdim viņam pat prātā nebija nācis epizodu ar Ainu uzskatīt par grēku. Kādas tiesības citiem bija pārmest mācītājam to, ko paši ik dienas darīja un kas pie tam bija noticis sen pirms Pēteris Līvāns sāka sludināt Dieva vārdu? Kurš no Kristus divpadsmit mācekļiem par tādu jau bija piedzimis? Neviens. Tie visi bija atgriezti grēcinieki. Tāpat vēlāk — Pāvils, Augustīns, Francisks. Arī viņiem bija tas, ko sauc par pagātni — un tā bija daudz trakāka nekā Pēterim Līvānam.

Un tomēr...

Kad pārradās Maira, tā viru atrada dziļām grumbām pierē, mazrunīgu, sevī ieslēgušos. Dažas dienas vēlāk viņš aizrakstīja Kamolam atteikumu. Kamols neatbildēja, bet nākošajā sestdienā ieradās pats.

— Nedomājiet, ka tik viegli tiksit vaļā, — Kamola acis smaidīja gaišu, labsirdīgu smaidu, bet ap lūpām bija stingras, noteiktas līnijas. — Mēs uz Kanadu neesam braukuši izpriecas ceļojumā. Mēs esam braukuši, lai sadziedētu brūces, atgūtu spēkus un gaidītu izdevīgu brīdi uzbrukumam. Mums jādara iespējamais, lai latvieši cits citam nepazustu, lai mēs turētos kopā. Mēs nedrīkstam ļaut šajā tautību kausējamā katlā sevi pārkausēt — un baznīca šai ziņā var darīt vairāk kā kuŗš katrs cits.

— Bet es priekš jums neesmu īstais vīrs, — Pēteris iebilda. — Vienai cilvēku daļai es esmu par piedauzību.

Viņš izstāstīja Kamolam notikumu nometnē.

— Tāpēc? — Kamols iesaucās. — Sievu tenku dēļ? Nē, mācītāj, patiesi... šai lietā es jums nepiekrītu. Tik vārīgi mēs nedrīkstam būt. Apvainoties par to, ka nometnes vecenes aiz gaŗa laika gar jums patrina savas mēles — kur tad mēs tiksim?

— Te nav runa par nometnes sievu tenkām, bet faktiem. Mācītājam jābūt tādam, ka tas var pacelt galvu un teikt: šīs valodas ir meli. Bet es jaunībā nekāds svētais neesmu bijis.

— Tas ir sen atpakaļ. Ir laiks, ir telpas ziņā. Mani iesvētīja Rīgā un prāvests teica apmēram tādus svētīšanas vārdus: Kas ir ar Kristu, tas ir tikpat kā jauns; kas bijis, ir bijis, viss ir jauns.

(Turpinājums sekos)

Ģimenei un tautai

(Pārnesums no 1. lpp.)

lendā (20) un Dienvidkalifornijā (16). Kopu darbība galvenokārt izpaudusies patstāvīgu sarīkojumu izkārtošanā, bet lai jaunatni ieinteresētu DV organizācijā, radīts jauns pasākums — rotaļu kursu instruktoru sagatavošana.

Pārrunās par Kanadas vanadžu aktivitātēm kopu delegātes ziņoja par kādu sekmīgi izdevušos sarīkojumu, jaunu pasākumu, vai zīmīgu notikumu. Tā Sadberijas delegāte Aina Janitēna minēja par turienes jauno vanadžu piedalīšanos tautas tērpos vietējā televizijas raidījumā, demonstrējot latviskos kokgriezumus, audumus, kā arī rotas lietas. Hamiltonas nodaļas delegāte Nora Pulciņa stāstīja par jauno vanadžu - jauniešu aktivitāti dažu nodaļas sarīkojumu plānošanā un vadīšanā. Par vanadžu sadarbošanos ar kanadiešu organizācijām informēja Sv. Katrīnu delegātes Milda Vītola un Ārija Freimane, norādot, ka vanadzes iesaistījušās 6 kanadiešu organizācijās. Turienes vēsturiskā mūzejā Latvijas dibināšanas atceres zīmē šoruden paredzēts iekārtot izstādi latviešu tautas tradiciju parādei. Vanadžu ansamblis Senatne aicināts piedalīties vietējā katoļu katedrālē ar dziesmām angļu un latīņu valodā. Toronto delegāte Rasma Zamlovska vēstīja, ka daudzo pienākumu veikšanai kopas amatpersonu skaits pieaudzis uz 11. Sekmīgu darbību uzrāda jaundibinātais vanadžu dziedātāju koris ar jauno vadītāju Austru Plampi. Korī jau dzied 21 dziedātāja.

Sēdes turpinājumā vanadžu valdes sekretāre, nolasot DV KV revīzijas komisijas protokolu, paziņoja, ka Kanadas vanadžu valdē uz 3 gadiem ievēlētas Monika Jonāne, Nora Pulciņa un Tamara Gailīte, kandidātēs paliekot Mildai Vītolai. Vēlēšanās piedalījušās 54% vanadžu..

Kanadas vanadžu pr-ce Monika Jonāne minēja DV Kanadas valdes priekšsēža E. Krūkas ierosinājumu, lai DV KV aprūpes nozari vadītu vanadze, jo ⅙ no Kanadas DV organizācijas biedru skaita sastāda vanadzes, pie kam sievietei aprūpes darbs ir tuvs, ko pierādījusi vanadžu sekmīgā darbība kopās, aprūpējot slimos un trūkumā nonākušos. T. Krūkas ierosinājumā par kandidāti DV KV aprūpes nozarei nominēja Anastasiju Broku (Toronto). Toronto vanadžu pr-ce R. Zamlovska piezīmēja, ka arī Toronto DV nodaļā aprūpes daļu vada vanadze — Aina Selga.

Debatēs par jauniešu piesaistīšanu DV organizācijai DV KV jaunatnes lietu referente Tonija Krūka pakavējās pie sekmīgi izdevušamies Kanadas DV jaunatnes saliodjumiem Boltonā, kuŗu organizēšanā un vadīšanā piesaistīti paši jaunieši. Pēdējā saliodjuma vadībā darbojās Dzintra Treimane no Hamiltonas. Šais salidojumos dalībnieku skaits pakāpeniski pieaug (iepriekšējā 50, bet pēdējā 5), jo jaunieši piesaistāmi nevis ar ideju sludināšanu, bet gan ar iejūsmināšanu draugu pulkā. Tālāk T. Krūka ziņoja, ka globālo dienu ietvaros nodibināts arī jaunatnes koris diriģentes Almas Skudras - Kārkliņas vadībā, aicinot vanadzes apzināt jauniešus uz vietām, lai tos piepulcinātu minētajam pasākumam.

Jaunākā salidojuma dalībniece Alda Janitēna no Sadberijas, izsakot savas domas jaunatnes jautājumā, uzsvēra, ka vecākiem bērni ir vienmēr jāmudina apmeklēt latviešu skolu un sarīkojumus. Atceroties iepriekšējā Leģiona atceres zīmē rīkoto Kanadas DV delegātu sapulci un vanadžu salidojumu, viņa liecināja: „Toreiz māte mani aicināja un mudināja līdzi braukt, bet šoreiz es pati pieteicos! Toreiz gūtie iespaidi un sajūsma mani tuvināja Daugavas Vanagiem." — A. Bencone norādīja, ka ar DV būtību atkārtoti iepazistināmi arī skolēni latviešu skolās. M. Jonāne ierosināja pēc aizvadītajām DV 2. globālām dienām rīkot plašu jauniešu sarīkojumu Toronto, lūdzot Hamiltonas jaunās vanadzes uzņemties atbildību tā izkārtošanā. T. Krūka vēl minēja, ka ir padomā mudināt jauniešus vingrinātiēs „rakstniecības mākslā", aicinot tos darboties par notikumu reportieŗiem latviešu laikrakstos par zīmīgu atlidzību.

Turpmākās darbības ietvaros par vanadžu aktivitātēm DV 2. globālās dienās Kanadas vanadžu pr-ce M. Jonāne informēja, ka 30. jūnijā paredzēta zemju vanadžu pārstāvju sanāksme, kuŗā aicinātas piedalīties visas vanadzes, lai gūtu ieskatu un salidzinājumu par vanadžu darba izpausmi dažādās zemēs. DV globālo dienu zīmē Kanadā ciemosies vanadžu pr-ce Marija Ķeņģe un viņas referente Vera Rulliņa no Anglijas, kuŗu ceļa izdevumu daļējai segšanai ziedojumus pieteikušas Toronto, Hamiltonas, Londonas, Druvas un Bramptonas vanadžu kopas, kā arī Judīte Liepa personīgi. Zemju vanadžu pārstāvju sanāksmē Toronto vanadžu gobālā pr-ce M. Ķeņģe ierosinājusi izkārtot Isus referātus ar kopsavilkumu un debatēm, aptverot vanadžu darbības virzienus. M. Jonāne aicināja ikvienu kopu padomāt par ierosinājumiem minētai sanāksmei dienas kārtības papildināšanai.

Nobalsojot par 18. vanadžu salidojumā Londonā, Ontario, ierosināto kopīgo vanadžu dziesmu, vienbalsīgi nolēma, ka šāda globālā vanadžu dziesma nav vēlama, jo DV biedru vienotāja ir DV organizācijas himna.

Kanadas vanadžu pr-ce M. Jonāne ierosināja, ja gadījumā DV 25 gadu jubilejas grāmata, kuŗā paredzēts ietvert arī Kanadas vanadžu darbības attīstību gadu gājumā, nenāktu klajā, sakopotās ziņas par Kanadas vanadžu dzīvi un darbu izdot atsevišķi brošētā apdarē. Noklausoties T. Krūkas ierosinājumu, DV 25 gadu jubilejas grāmatas neizsakšanas gadījumā, vanadžu darbības liecības ievietot DV mēneša raksta vanadžu nodaļā, salidojuma dalībnieces noraidīja atsevišķas grāmatas izdošanu. Tāpat delegāšu sapulce akceptēja Britu Kolumbijas vanadžu pr-ces Vijas Pelēnas ierosinājumu: referātus un citus zīmīgus notikumus vanadžu salidojumos uzņemt skaņu lentē, lai arī tālākām kopām būtu kāds guvums. M. Jonāne norādīja, ka minētais ierosinājums jau iedzīvināts šai salidojumā, ieskaņojot lentē māc. Ā. Čopa referātu.

Tā kā iepriekšējos salidojumos pavīdējis jautājums par vanadžu tērpa vienādošanu, tad tērpa autore Astrida Robežgruntniece (Hamiltona) rakstveidā bija iesūtījusi savus norādījumus, uzsverot, ka melni baltais vanadžu tērps nav domāts kā uniforma, bet gan kā kopības tērps, jo pasi Daugavas vanagi — dibinātāji savas uniformas jau novilkuši kopš 26 gadiem. Vanadžu kopības tērps piemērojams nēsātājas individuālitātei un gaumei, pie kam uz melni balta fona teicami piederās mūsu latviskās rotas lietas — sudrabs un dzintars. A. Robežgruntnieces norādījumu delegātes apsveica un akceptēja ar ilgiem aplausiem.

Darba sēdes nobeigumā sapulces vadītāja Aina Janitēna, pateikdamās Toronto vanadžu kopai par salidojuma izkārtošanu, pasniedza Sadberijas vanadžu vārdā velti Toronto vanadžu prcei R. Zamlovskai. Kanadas vanadžu pr-ce M. Jonāne atvadījās, pateikdamās ASV vanadžu pr-cei A. Tīdemanei un pārējām ASV viešņām par piedalīšanos salidojumā, kā arī namamātei, salidojuma vadībai un pārējām vanadzēm par kopējā darba sekmēšanu.

ASV vanadžu pr-ce A. Tīdemane, sakot atdievas Kanadas vanadzēm, ielūdza visas uz ASV vanadžu 17. salidojumu 24. un 25. aprīlī Čikagā. 19. Kanadas vanadžu salidojums izskanēja ar Hamiltonas vanadzes Ņinas Grīnbergas aicinājumu delegātēm: izteikt pateicību par nesavtīgo darbu ilggadējai Kanadas vanadžu pr-cei M. Jonānei, kam delegātes un pārējās vanadzes piekrita ilgiem aplausiem. T. G.

Jaunais LNAK padomes prezidija priekšsēdis V. Upeslācis (vidū). Nō viņa pa kreisi prof. A. Dreimanis, pa labi — ALAs priekšsēdis U. Grava. Foto: J. Ligers

Toronto ziņas

◎ Bērkes biedrība 24. martā plkst. 8 vakarā rīko Latviešu namā filmas izrādi: „Revolūcija Ungārijā.

◎ Toronto korporāciju kopas rīkotā tradicionālā plkv. O. Kalpaka un viņa bataljona piemiņas balle, kuŗā bija ieradies arī Amerikas latviešu apvienības valdes priekšsēdis U. Grava (Lettonia), 12. martā viesnīcā Inn on the Park bija pulcinājusi ap 420 dalībnieku. Sarīkojumu atklāja TKK prezidija seniors T. Kronbergs (Patria), īsā uzrunā norādot, ka agrāk Latvijā Kalpaka bataljona piemiņas balli rīkojuši paši kalpakieši, bet trimdā vipi šo uzdevumu nodevuši korporāciju kopām dažādās brīvās pasaules pilsētās. Uzrunas nobeigumā T. Kronbergs lūdza dzīvesbiedri pasniegt rozes kalpakietim K. Tannim (Patria), kam tieši balles dienā bija šūpļa svētki. Sveicot savienības plkv. Kalpaka bataljons vārdā, K. Tannis minēja, ka Latvijas brīvības cīņu laiks arvien vairāk grimst pagātnes bālībā, bet šī laika liecinieki aiziet zvaigžņu pulkos, tādēļ pienācis laiks jaunajiem stāties viņu vietā un vadīt tautas likteni, cerot, ka „var iestāties arī citāda satura reālitāte politikā, kad tagadējie ar milzīgu balamutību apveltītie varenie, kuŗi mīl žvadzināt ar ieročiem, izkurtēs un izpelnos". Griežoties pie korporāciju saimes, K. Tannis uzsvēra, ka tai jāstaigā pa nacionālo taku, ne marksistisko purvu, jo cita ceļa nav, lai latviešu tauta atkal varētu dzīvot brīvībā un veidot savu dzīvi pēc pašas patikas. Sarīkojuma oficiālo daļu parzināja TKK oldermanis A. Kaļiņš (Patria), kas arī vadija polonēzi pārī ar Veru Kronbergu (Imeria), bet kantmaģistra uzdevumus veica I. Alksnis (Lettonia).

◎ Toronto latviešu biedrības valdes un dāmu komitejas rīkotajā kostīmu vakarā 13. martā Latviešu namā, kuŗa galveno zāli bija dekorējis Vilnis Āpše, ieradās ap 100 dalībnieku, no tiem trešā daļa kostīmos, kuŗus vērtēja zūrijas komisija — J. Sveķis, V. Briedis un A. Grantiņa, piešķirot 3 godalgas — vienai dāmai, vienam kungam un vienam pārim. Šīs godalgas saņēma Nilga Laimone, Jūlijs Popelis un Irēne Žīverta ar Irvalda Gruziņu. Atbilstot nosaukumam „Laimes riteņi" zālē arī griezās divi laimes spēļu riteņi, kaut kas ruletei līdzīgs, netrūkstot „azartistiem".

◎ Austrumu draudzes gada sapulci tūlīt pēc dievkalpojuma 14. martā Sv. Barnaba baznīcas sabiedriskajās telpās, piedaloties 57 draudzes locekļiem, vadīja V. Dreifelds, bet protokolēja draudzes sekretārs R. Pētersons. Tā kā rakstveida pārskati par darbību pērnā gadā jau iepriekš bija izsūtīti visiem draudzes locekļiem, sapulcē amatpersonas deva vairs tikai īsus paskaidrojumus un papildinājumus. E. Ziplānam tuvāk komentējot šāgada budžeta projektu, kuŗu vēlāk pieņēma ierosinātajā veidā ar 13.900 dol. ienākumos un 13.850 dol. izdevumos. Revīzijas komisijas priekšsēdis deva atsauciīgu darbības novērtējumu, izteicot sevišķu pateicību visu nozaŗu kasieriem, bet sapulces vadītājs pateicās par nenogurstošu darbu draudzes priekšniekam E. Ziplānam, kas savukārt par veikto darbu izteica pateicību visiem darbiniekiem. Sapulcē, kuŗa ilga tikai 2 stundas, nebija daudz debašu, pārrunājot galvenokārt vispārējus draudzes dzīves jautājumus. Šogad bija pārvēlami 4 draudzes padomes locekļi, no kuŗiem 3 — A. Freimani, H. Jeckalēju un R. Pētersonu — atkal ievēlēja amatā, bet O. Vītiņš vairs nekandidēja. Viņa vietā ievēlēja V. Krūmiņu, bet par 1. kandidātu K. Suntažu. Par draudzes pārstāvi Latviešu namā apstiprināja O. Dzērvīti.

◎ Mākslinieku vienības Latvis rīkotā mākslas arhivāres Vilmas Goldmanes priekšlasījuma pirmo daļu 14. martā Latviešu namā noklausījās un noskatījās krietni vairāk nekā 100 mākslas draugu. T. Ķikauka apmeklētājus iepazīstināja ar no Milvokiem iebraukušo referenti, kuŗa īsumā pastāstīja, kā uzsākusi un attīstījusi savu privāto mākslas darbu attēlu krājumu krāsu diapozitivos, pēc ziņam presē un citiem avotiem apzinot ap 400 latviešu mākslinieku brīvajā pasaulē. Nepakavējoties pie vietējiem māksliniekiem, kuŗi torontiešiem labi pazistami, V. Goldmane bez kāda chronoloģiska vai cita iedalījuma diapoziuvos demonstrēja V. Purviša, A. Annus, L. Liberta, J. Cielavas, J. Gaiļa, J. Kalmītes un daudzu citu darbus, komentāros pakavējoties pie pašiem māksliniekiem, mazāk izsakoties par demonstrētajiem attēliem. Sarīkojuma norisi nācās steidzināt, lai zāle kļūtu brīva citam sarīkojumam, tādēļ nevarēja demonstrēt iecerēto diapozitivu skaitu, ap 200, bet plašāku klāstu V. Goldmane sniegs priekšlasījuma turpinājumā 21. martā plkst. 1,30 pēcpusdienā Latviešu namā.

◎ Latviešu nama dāmu komitejas jau 6. reizi rīkotajā jauniešu mūzikas pēcpusdienā 14. martā savu mūzicēšanas māku rādīja 17 jaunieši, viņu sniegumā noklausoties ap 40 apmeklētājiem. Sarīkojumu atklāja dāmu komitejas priekšniece E. Galdiņa, īsumā pakavējoties pie komitejas 6 gadu darbā, bet pēc priekšnesumiem pateicoties jaunajiem mūziķiem, kuŗus par sniegumu apsveica arī pianiste I. Štrāla-Didrichsone. Programmā lielākais bija klavieŗnieku skaits: Margrieta Upeniece, Karīna Bebre, Rita Langenfelde, Pēteris Zariņš, Adriāns Niedra, Daina Brumele, Benita Kalna, Edite Marovska, Silvija Šultmane un Ingrida Šķetre, vijoli spēlēja Raimonds Šultmanis, Richards Upenieks, Edmunds Treijs un Andris Zariņš, čellu — Normunds Šultmanis, bet dziedāja Tālivaldis Ķivlenieks, pavadījumu spēlējot Dainim Ķiveleniekam. Priekšnesumos bija gan solo, gan trio un kvarteti. Netrūka ziedu jaunajiem mūziķiem un viņu skolotājiem, kuŗi kopā ar viesiem pēc programmas vēl pakavējās pie kafijas galdiem.

◎ Skolu fonda dalībnieku gadskārtējā sapulce notiks 24. martā plkst. 7,30 vakarā Latviešu namā un būs pilntiesīga statūtos paredzētajā veidā. Darba sekā bez ziņojumiem un turpmākās darbības jautājumiem paredzētas arī pārrunas par Latviešu nama darbību pērnā gadā un šāgada budžetu, kā arī fonda valdes un revizijas komisijas vēlēšanas. Pirms sapulces dalībniekiem būs iespēja apskatīt namā veiktos pārbūves darbus arī organizācijām izīrētajās telpās.

◎ TLB inženieŗu un tehniķu kopas sanāksme notiks 4. aprīlī plkst. 4 pēcp. Latviešu nama lielajā zālē, kur izrādīs divas filmas: „Ceļi uz cilvēka prātu" un „Neiedomājamā mašīna." Šīs vērtīgās filmas izdevās noīrēt, lai kopas biedrus, jaunatni un tautiešus iepazīstinātu ar jaunākajiem pētījumiem un sasniegumiem cilvēces progresā. Pēc izrādes būs kafijas galds visiem vakara apmeklētājiem. Ieeja pret labprātīgiem ziedojumiem, bet jaunatnei brīva. Filmas izrādīs arī TLB sestdienas skolā. Kopas sanāksmē 18. martā plkst. 8 vakarā TLB telpās paredzēts inž. J. Paliepa referāts: „700 pēdu augstā dūmeņa projekts Richard L. Hearn spēkstacijai un gaisa piesārņošana Toronto pilsētā." Sekos valdes ziņojumi par turpmākiem sarīkojumiem. Pēc tam pārrunas un ierosinājumi. Kopas kasieris atgādina, ka biedru naudas maksājumi nokārtojami līdz 30. aprīlim.

Šopavasar BPLA valdes sēde Toronto

DEBATES PAR BPLA TURPMĀKO DARBĪBU LATVIEŠU NACIONĀLĀS APVIENĪBAS KANADĀ PADOMES SESIJA TORONTO

Pēc nevajadzīgām debatēm par izziņoto Latviešu nacionālās apvienības Kanadā padomes 13. un 14. marta sesijas darba seku, otavietim A. Kazakam vēloties no jaunatnes darbinieku saraksta ievēlēto padomes locekļu deklarāciju par „darbības platformu", pamatoti vienojoties sesijas sūkuma posmā apskatīt vienīgi jautājumu par LNAK uzdevumiem BPLA, kuŗas priekšsēdim U. Gravam jāsteidzas uz Kalamazū, padomes vēlēšanu komisijas priekšsēdis J. Grodnis ziņoja par pērnā gada rudenī notikušo 10. padomes vēlēšanu gaitu un rezultātiem, atzīstot šīs vēlēšanas par līdz šim aktīvākajām un aicinot padomi to iznākumu apstiprināt. Interesanti bija J. Groņņa sniegtie dati par piedalīšanos vēlēšanās atsevišķajos Kanadas latviešu centros, kas apliecināja, ka praktiski vēlēšanu rezultātus izšķiŗ Toronto latvieši, kuŗi no 1950 balsu kopskaita nodevuši 1154. Citur nodotoļ balsu skaits ir mazs, 100 pārsniedzot tikai Hamiltonā (119) un Londonā (113), bet vismazāk balsu — tikai 3 — ienācis no Ņufaundlendas. Sesija J. Groņņa ziņojumu pieņēma un vēlēšanu rezultātus apstiprināja bez iebildumiem un debatēm.

Mandātu komisija, kuŗas pienākumus uzdeva LNAK revīzijas komisijas locekļiem J. Groņņim, B. Senkēvičai un J. Rolavam, ziņoja, ka jaunievēlētās padomes pirmajā sesijā ieradušies 27 ievēlētie un 15 organizāciju un draudžu deleģētie padomes locekļi, kopā 42, sesijas tālākajā gaitā ieradās vēl 3, bet mandāti apstiprināti 18 deleģētajiem locekļiem, tā ka jaunajā padomē pavisam ir 48 locekļi.

Pēc padomes prezidija vēlēšanām, par ko ziņots mūsu laikraksta iepriekšējā numurā, jaunais LNAK padomes prezidija priekšsēdis V. Upeslācis, pārņemot sesijas vadību, pateicās par dāvāto uzticību un izteica pateici bu līdzšinējam prezidija priekšsēdim prof. A. Dreimanim, kas LNAK darbā aizvadījis jau 18 gadu un kā prezidija priekšsēdis vienmēr centies būt neitrāls sesiju vadītājs (aplausi). V. Upeslācis solīja, ka arī jaunais prezidijs turpinās prof. A. Dreimaņa ieturēto līniju, mierīgā saprašanās garā visus taisnīgi ievērojot un katru uzklausot, tomēr neļaujot „izplūst vārdos". — Rezolūciju komisijā ievēlēja J. Grodni, J. Mežaku un R. Epneri.

Stājoties pie darba sekas punkta par LNAK uzdevumiem Brīvās pasaules latviešu apvienībā turpmākajā darbā, BPLA valdes priekšsēdis U. Grava ievadījumam iepazīstināja ar lietuviešu un igauņu globālo organizāciju struktūru, kuŗa atšķiŗīga no BPLA uzbūves un darbības.

Lietuvieši savu globālo vadību ievēl no viena ģeografiskā rajona; pašreiz tā darbojas Ņujorkā, sanākot sēdēs ik pa 2 nedēļām, tādēļ darbība ir aktīvāka. Igauņu globālā organizācija vairāk līdzinās BPLA, jo tās valdes locekļus ievēl dažādās zemēs proporcionāli katras zemes igauņu skaitam, taču ievēlētie var valdē pārdeleģēt kādu citu resp. nodot tam savu mandātu, kā rezultātā globālās organizācijas valdē pašreiz praktiski darbojas tikai ASV un Kanadas igauņi, priekšsēdim pienākumus veicot ar Zviedrijā ievēlētā valdes locekļa mandātu. Arī šī struktūra atļauj valdei biežāk sanākt sēdēs.. U. Grava uzteica pārliecību, ka BPLA uzbūve tomēr ir pareizākā, jo kopīgais darbs paveicams ar decentrālizāciju, katrai zemei dodot noteiktu uzdevumu. (Par šo uzdevumu sadali mūsu laikrakstā jau vairākkārt ziņots, — ref.)

Pievērsoties BPLA darbam, U. Grava izteica vēlēšanos dzirdēt LNAK padomes locekļu domas vairākos turpmākās darbības jautājumos. 1) Tā kā BPLA valdes locekļi izkaisīti pa Ziemeļameriku, Eiropu un Austrāliju, sasauktās tiešās sēdēs valde nekad nevar būt pilnā sastāvē, jo labākā gadījumā ierasties var tikai pa vienam Eiropas un Austrālijas pārstāvim, tādēļ ir jautājums, vai „tālo balsi arī pietiekami sadzird". Tādēļ tagad ieviestas t. s. rakstveida sēdes, pirmajai notiekot šāgada 15. janvārī, visiem valdes locekļiem šai dienā nobalsojot ar iepriekš izsūtītām jautājumu un ierosinājumu lapām. U. Grava informēja par šīs sēdes atzinumiem, par ko mūsu laikrakstā jau ziņots, it sevišķi attieksmē uz Tautas balvu, kuŗas izmaksu naudā valdes locekļi vēlas paturēt arī turpmāk. Taču locekļi izkaisīti pa Ziemeļameriku, Eiropu un Austrāliju, sasauktās tiešās sēdēs valde nekad nevar būt pilnā sastāvē, jo labākā gadījumā ierasties var tikai pa vienam Eiropas un Austrālijas pārstāvim, tādēļ ir jautājums, vai „tālo balsi arī pietiekami sadzird". Tādēļ tagad ieviestas t. s. rakstveida sēdes, pirmajai notiekot šāgada 15. janvārī, visiem valdes locekļiem šai dienā nobalsojot ar iepriekš izsūtītām jautājumu un ierosinājumu lapām. U. Grava informēja par šīs sēdes atzinumiem, par ko mūsu laikrakstā jau ziņots, it sevišķi attieksmē uz Tautas balvu, kuŗas izmaksu naudā valdes locekļi vēlas paturēt arī turpmāk. Taču locekļi izkaisīti pa Ziemeļameriku, Eiropu un Austrāliju, sasauktās tiešās sēdēs valde nekad nevar būt pilnā sastāvē, jo labākā gadījumā ierasties var tikai pa vienam Eiropas un Austrālijas pārstāvim, tādēļ ir jautājums, vai „tālo balsi arī pietiekami sadzird". Tādēļ tagad ieviestas t. s. rakstveida sēdes, pirmajai notiekot šāgada 15. janvārī, visiem valdes locekļiem šai dienā nobalsojot ar iepriekš izsūtītām jau-

(Beigas 5. lpp.)

TORONTO LATVIEŠU KREDITSABIEDRIBA

Latvian (Toronto) Credit Union Limited

491 College St., Toronto 174, Ont.

tel. 924-2775

maksā

5¾% PAR NOGULDIJUMIEM

6½% PAR ILGTERMIŅA NOGULDĪJUMIEM

Kreditsabiedrība izdara visas parastās banku operācijas, izsniedz aizdevumus, izdara naudas pārvedumus un izsniedz ceļotāju čekus.

REIZE AR NAUDAS NOGULDĪŠANU VAI AIZDEVUMU IZSNIEGŠANU KREDITSABIEDRĪBA IZDARA DZĪVĪBAS APDROŠINĀŠANU LĪDZ $2000.00 VAI $5000.00.

Birojs atvērts darbdienās no pl. 12 — 8 vakarā, sestdienās no pl. 9 — 1 pēcp.

Kaŗavīra gaitās aizvadīta dzīve

Toronto 8. martā uz 70 mūža gadiem atskatījās bij. Latvijas armijas leitnants Alfreds Zēvalds, kas sava mūža labākos gadus pavadījis 4. Valmieras kājnieku pulkā. Viņš dzimis Pociema pagastā, bet bērnības gadi un skolas laiks pagājis Rīgā, Čiekurkalnā, kad jau kā zēns ar lielu interesi vērojis kaŗavīru apmācības toreizējā Vjazmas pulkā, kas tur bijis novietots. Jo sevišķi zēnam patīcis vērot lauku apmācības toreizējā Ķeizarmežā rajonā, kad nobriedusi apņemšanās arī pašam kļūt par kaŗavīru. Alfreda Zēvalda skolas gaitas pārtrauca Pirmais pasaules kaŗš, kad vajadzējis doties bēgļu gaitās uz Krieviju, bet atgriežoties dzimtenē 1918. gadā nomirusi māte un dzīve bijusi visai sūra.

Alfreds Zēvalds 1920. gadā iesaukts kaŗa dienestā un iedalīts 2. robežsargu pulkā Valmierā. Pēc jaunkareivja apmācības nozīmēts par posteņa priekšnieku Pad. savienības un Igaunijas pierobežā. 1922. g. komandētas uz instruktoru rotu Kokmuižā, kam drīz sekojusi Robežsargu pulka izformēšana un A. Zēvalds pārvietots uz 4. Valmieras kājnieku pulku, kur iedalīts instruktoru rotā, ko toreiz komandējis kpt. Lejiņš, vēlākais militārais atašejs Pad. savienībā. Rotas virsseržants bijis Lāčplēša kaŗa ordeņa kavalieris un vēlākais virsleitnants Jūlijs Auseklis, kas tagad arī dzīvo Toronto. Instruktoru rotā pavadījis 9 gadus, gan kā grupas komandieris, gan vada seržants.

Jau sākuma gados pulkā un arī vēlāk A. Zēvalds izvirzījies par izcilu vingrotāju uz rīkiem, tajā pašā laikā cītīgi mācoties kaŗa zinības un pēc pārbaudījumiem iegūstot virsnieka vietnieka dienesta pakāpi. Kad Latvijas armijas vadība vēlākajos gados uzsāka sagatavot jaunos virsniekus, lai papildinātu trūkstošos virsnieku kadrus, A. Zēvalds sekmīgi beidza šos kursus iegūstot leitnanta dienesta pakāpi. Otra pasaules kaŗa laikā ar jubilāru iznāca ciešāka saskare, iepazīstot viņu kā īstu kaŗavīru.

Alfreds Zēvalds darbojas Virsnieku apvienībā Kanadā un ir revīzijas komisijas loceklis.

Valters Zirnītis

VĀRDS HAMILTONAS VANADZĒM

Par Daugavas Vanagu mēnešrakstu savas domas un spriedumus izsaka Hamiltonas vanadzes, no kreisās: Lizete Kalvāne, Nora Pulciņa, Leontīne Dāboliņa, Baiba Šmita-Kalēja, Ņina Grīnberga un Tamāra Gailīte. Pa labi — mēnešraksta vanadžu nodaļas redaktrise Tonija Krūka. Foto: J. Ligers

„SKREJOŠAIS

IZCILA JŪ

Anglijā, Londonā, 10. aprīlī u
90 mūža gadiem atskatīsies tā
braucēju kuģu kapteinis Jānis M
lers. Viņa dzimtā vieta ir Vidz
mes jūrmala Liepupē. Uzkāpis
burenieka 16 gadu vecumā
masta zēns, bet 1907. gadā beid
Jūrskolu. Kā kapteinis J. Mille
vispirms sācis braukt uz buren
kiem, vēlāk — tvaikoņiem, ilgāk
gadus vadīdams kuģus Tālaj
austrumos, kur krustojās daž
politiski un militāri notikumi.

Latvijas laikā J. Millers 19
dus vadījis tvaikoni „Elizabet
būdams tā līdzīpašnieks, tāpat
vairākās citās latviešu kuģnie
bas sabiedrībās. Kad Otra pas
les kaŗa sākumā kuģis Ruānas
tā Francijā saņēma Latvijas o
pantu rīkojumu doties uz Ri
kapteinis nepaklausīja. Ruānu
okupēja vācu kaŗaspēks. Kad
sēta bija jau liesmās, bēgliem
pildītais kuģis pacēla enkuru
no Francijas krastiem devās j
Tā neviens no abiem okupant
to nesagūstīja un „Elizabete"
Latvijas karogu, līdzīgi teksma
jam „Skrejošajam holandietim
klīda pa pasaules jūrām. Vē
laikā kapteinis J. Millers ar
bruņotu „Elizabeti" zem britu
roga brauca kuģu konvojā A
tijas okeanā. Tur vairums
nogrima, bet arī šoreiz J. Mi
pasargāja veiksme un likteņa
jums.

Beidzot vecais jūras vilks p
ca savā pajumtē Londonā, ku
dibināja latviešu spiestuvi.
ilgākus gadus iespieda „Lond
Avīzi",.

Aicinājums koris

5. ASV vispārējo dziesmu
ku rīcības komiteja aicina
latviešu koŗus, ansambļus un
viduālus dziedātājus brīvaj
saulē pieteikties nākošajiem
mu svētkiem, kuŗi notiks 19
no 31. augusta līdz 3. septe
Klīvlendā un būs veltīti
dziesmu svētku 100 gadu a
Rīcības komiteja piesūtīs
sīku informāciju. Kopko
dziedās tautas un oriģinā
mas. Dziesmu krājums atrod
gatavošanā un to koŗiem
šajā vasarā. Svētkos iepla

Rīgas (72.) vienība
to. Augšā pa kreisi
Mārtiņš Pētersons.
ku desiņu cepšana,
de, Pēteris Jurševs

LATVIEŠU „SKREJOŠAIS HOLANDIETIS"

IZCILA JŪRNIEKA JUBILEJA

Anglijā, Londonā, 10. aprīlī uz 80 mūža gadiem atskatīsies tālbraucēju kuģu kapteinis Jānis Millers. Viņa dzimtā vieta ir Vidzemes jūrmala Liepupē. Uzkāpis uz burenieka 16 gadu vecumā kā masta zēns, bet 1907. gadā beidzis jūrskolu. Kā kapteinis J. Millers vispirms sācis braukt uz bureniekiem, vēlāk — tvaikoņiem, ilgākus gadus vadīdams kuģus Tālajos austrumos, kur krustojās dažādi politiski un militāri notikumi.

Latvijas laikā J. Millers 19 gadus vadījis tvaikoni „Elizabete", būdams tā līdzīpašnieks, tāpat arī vairākās citās latviešu kuģniecības sabiedrībās. Kad Otra pasaules kara sākumā kuģis Ruānas ostā Francijā saņēma Latvijas okupantu rīkojumu doties uz Rīgu, kapteinis nepaklausīja. Ruānu drīz okupēja vācu karaspēks. Kad pilsēta bija jau liesmās, bēgļiem pārpildītais kuģis pacēla enkuru un no Francijas krastiem devās jūrā. Tā neviens no abiem okupantiem to nesagūstīja un „Elizabete" ar Latvijas karogu, līdzīgi teksmainajam „Skrejošajam holandietim", klīda pa pasaules jūrām. Vēlākā laikā kapteinis J. Millers ar apbruņotu „Elizabeti" zem britu karoga brauca kuģu konvojā Atlantijas okeanā. Tur vairums kuģu nogrima, bet arī šoreiz J. Milleru pasargāja veiksme un likteņa vēlējums.

Beidzot vecais jūras vilks pārnāca savā pajumtē Londonā, kur nodibināja latviešu spiestuvi. Tajā ilgākus gadus iespieda „Londonas Avīzi".

Jānis Millers dzimis 1881. g. 10. aprīlī. Viņš vēl možs un spirgts redzams Anglijas latviešu sarīkojumos, darbojas Miera draudzes valdē un bieži apmeklē dievkalpojumus.

Par latviešu jūrniecību runājot jāsaka, ka tā pagātnē viscaur sekmējusies pēc pirmās latviešu jūrasskolas nodibināšanas 1864. gadā Ainažos. Vēlāk Krišjāņa Valdemāra tipa jūrskolu gar Latvijas piekrasti bija vairākas. Latviešu burinieku un tvaikoņu kopskaits 1914. gadā bija pāri 300, bet pēc Pirmā pasaules kara to bija vairs nepilns pussimts. Latvijas patstāvības gados drīz vien mūsu tirdzniecības flotē saradās pādi simtam jau lielāku tvaikoņu un daži motorkuģi. Tā jūra, kas gulēja Latvijas zemei pie kājām, palīdzēja nostiprināt tautas un valsts saimniecisko neatkarību.

Tāpat pieminētais vecais jūras vilks, leģendārais kapteinis Jānis Millers, kas pirms 75 gadiem devies jūrniecības ceļos, piedzīvojis panākumus jūras kaujās, okupācijās, vēl trimdā pakalpojis latviešu slavai. Par viņu un viņa kuģi „Elizabete" savā laikā rakstīja visi angļu un arī cittautu laikraksti.

E. Licis

☆

„Māmiņ, Pēteritis nupat norija mušu," Anniņa pavēstī mātei, „bet neraizējies — es viņam tūlīt iedevu insektu iznīcināšanas pulveri!"

Milvoku Gaujas skautu un Tālavas gaidu vienības vadītāji un vadītājas, sakarā ar 20 gadu darbības atceri 20. martā Milvoku latviešu namā. Uzņēmumā no kreisās: A. Briede, I. Sakša, R. Raits, E. Čaks, A. Mundeciems, I. Puķīte, V. Kore un J. Bēdelis; stāv — A. Briedis, Z. Teräne, I. Inveiss, A. Namatēvs, B. Bēdele, U. Inveiss, V. Kalnītis un I. Strautmanis. Iztrūkst Lija Pētersone, E. Krūmiņš un A. Virsnieks.

Foto: A. Grauduņš

Kur ir mūsu jaunā paaudze?

LATVIEŠU B-BAS GADA SAPULCE GRAND RAPIDOS

Tāds jautājums varēja rasties tajās daudzajās sirmajās galvās, kas 21. februārī piedalījās Grand Rapidu latviešu biedrības gada sapulcē. Šī skaudrā īstenība jo sevišķi izcēlās, kad sapulces dalībnieki dzirdēja M. Granta (Koncertapvienība) un J. Rumbergas (biedrības sab. kult. nozares vadītāja un Pērses jaunatnes pulc. sakarniece) izklāstus. Jaunatnes atbalstam jaunajā budžetā bija paredzēti 100 dol.. Liekas, ka ar šiem 100 dol. mēs jaunatni nepiesaistīsim savām organizācijām, bet tam vajadzīgs kas cits. Kas būtu šis „cits", to īstenībā nav izdevies gluži atrisināt nevienā latviešu kolonijā. Sapulcē jau vairākus gadus pēc kārtas neredzēja neviena jaunatnes pulciņa pārstāvja, vai valdes locekļa, kas ziņotu par pulciņa darbību, kaut gan tas darbojas pie Latviešu biedrības. Biedrības sakarniece ar jaunatnes pulciņu J. Rumberga ziņoja, ka jaunieši esot maz laika, tie pārāk aizņemti citos pienākumos. Tādai domai daļēju atbildi deva kāds sapulces dalībnieks: Sākuma gados vecākai paaudzei nebija laika nodarboties ar jauniešiem; tagad jauniešiem „nav laika" un kontakts ar vecāko paaudzi zudis.

Iepriecinoši bija vērot, ka vecākā paaudze sīksti turās pie savas organizācijas — Latviešu biedrības. No 264 biedriem sapulcē piedalījās 68, lielākais vairums gan, varbūt, virs 60 dzīves gadiem, krietns pulciņš pāri 70 un pat ap 80 gadu vecie. Taču jaunievēlētās valdes sastāvs kļuva mazliet „jaunāks", ko nevar attiecināt uz draudzēm, kas prof. V. Klīves vārdiem runājot, tuvāko gadu laikā var kļūt par „veco ļaužu klubiem" . . .

Biedrības kasieris G. Liepiņš priecājās, ka sakarā ar priekšā stāvošo ALAs kongresu Latviešu biedrības biedri kuplā skaitā izpirkuši ALAs biedru kartes, tā apliecinot uzticību mūsu centrālai organizācijai. Kļuvis gandrīz jau par pienākumu, ka nomaksājot biedru naudu Latviešu biedrībai, tiek samaksāts arī par ALAs biedru karti.

Biedrības gada sapulci vadīja J. Sproģis, kura ievērojama šajā amatā jau kļuvusi par tradiciju. Ne tik vienkārši veicās, kad vajadzēja atrast sakretāru. Sapulces gaita jau bija sākusies, bet sekretārs nerādās, jo visi nosauktie kandidāti atteicās. Beidzot šo laikam tik nepateicīgo posteni uzņēmās St. Mukāns. Biedrības priekšnieks A. Grīnbergs ziņoja, ka darbības pārskata gadā miruši 3 biedri, kuŗus godināja ar klusuma brīdi. Pateicoties sabiedrības atbalstam bijis iespējams pabeigt auto novietnes laukuma izbūvi, ierīkot namā vēsināšanas iekārtu, uzsākt veidot bibliotēku un domāt vēl par citu ieceru īstenošanu. Ievērojamus līdzekļus sagādājusi dāmu komiteja, tāpat atsevišķi biedri, gan ziedojot naudu, gan strādājot biedrības labā talku veidā. Nevienu nav lepojies ar goda amatiem — tie bijuši „darba un sviedru amati". Viņš informēja arī par priekšā stāvošo ALAs kongresu un biedrības 20 gadu atceri. Par goda biedriem uz valdes un sapulces ierosinājumu izraudzīja Pēteri Goltu un Martu Kušķi, kas daudz darījuši biedrības mērķu sekmēšanā. Sabiedriski kultūrālos veikumus atainoja šīs nozares vadītāja J. Rumberga. Biedrības namā notikuši pavisam 82 dažāda veida sarīkojumi, ieskaitot sveštautiešu, no tiem tieši puse bijusi pašu latviešu organizāciju, pie kam lielāko skaitu noorganizējusi biedrība. Ieskatu dāmu komitejas veikumos deva priekšniece A. Tālberga, teātŗa kopas — A. Geriņa un N. Šubiņš, sporta kopas — A. Bušs, ar nožēlu konstatējot, ka citkārt tik rosīgais darbs tajā apsicis. Par tautas deju kopu Riteņītis ziņoja E. Brūna, skolotāju kopu — J. Brūns. Koncerta abonentu kopas ziņojumā M. Grants uzsvēra abonentu kopas skaitlisko pieaugumu, bet mazo interesi par repertuāru un atklātu domu izmaiņu šajā jautājumā, tāpat neveiksmi jaunatnes piesaistīšanā. Biedrības bibliotēkas pārskatu sniedza E. Pētersons. Izpalika ziņojumi no skautu un gaidu vienībām.

Revizijas komisijas atzinumu lasīja priekšsēdis V. Valts, pasvītrojot, ka visas amatpersonas strādājušas ar lielāko pašaizliedzību, tāpat grāmatas un dokumenti atrasti labākā kārtībā. Visus ziņojumus un pārskatus pieņēma vienbalsīgi, izsakot darba veicējiem un atbalstītājiem pateicību. 1971. gada budžets sabalansēts uz 9.520 dol. ienākumos un izdevumos. Aizvadītā gadā biedrība ieņēmusi 16.581,18, izdevusi 15.778,31 dol, ar 802,87 dol. atlikuma.

Biedrības priekšnieka pienākumus ar aklamāciju uzticēja līdzšinējam A. Grīnbergam, bet valdes locekļu — U. Plātem, G. Liepiņam, P. Ritumam, J. Rumbergai, A. Bušam, A. Eversonam, A. Krūmiņam, M. Ostelim, T. Undzēnam un M. Grantam. Revizijas komisijā ievēlēja: V. Valtu, J. Jansonu un E. Avotu. Delegāts ALA kongresā būs biedrības priekšnieks un ALAs kongresa organizēšanas komitejas priekšsēdis A. Grīnbergs. Debates bija īsas un lietiškas un neviens neměģināja ar mazsvarīgiem jautājumiem lieki kavēt sapulces gaitu, kas ilga 2 ar pus stundas. Biedrības sab. kultūrālās nozares vadītāja aicināja ikvienu apmeklēt rīkotās kultūras dienas Grand Rapidos un Kalamazū. Dāmu komiteja pacienāja ar siltām pusdienām un kafiju.

V. Zirnītis

Aicinājums koristiem un dziedātājiem

5. ASV vispārējo dziesmu svētku rīcības komiteja aicina visus latviešu koŗus, ansambļus un individuālus dziedātājus brīvajā pasaulē pieteikties nākošajiem dziesmu svētkiem, kuŗi notiks 1973. g. no 31. augusta līdz 3. septembrim Klīvlendā un būs veltīti Pirmo dziesmu svētku 100 gadu atcerei. Rīcības komiteja piesūtīs koŗiem sīku informāciju. Kopkoncertā dziedās tautas un oriģināldziesmas. Dziesmu krājums atrodas sagatavošanā un to koŗiem izsūtīs šajā vasarā. Svētkos ieplānots arī dziesmu karš, kāds notika pirms 100 gadiem Rīgā. Katrs koris, kas tajā piedalīsies, dziedās 3 dziesmas: vienu izlozes kārtībā no svētku programmas, otru paša koŗa izraudzītu un trešo no I. dziesmu svētku programmas. Noteikumus dziesmu karam izsūtīs pēc to izstrādāšanas. Jauktie, vīru un sieviešu koŗi dziedās atsevišķi. Kori, kas jau saņēmuši pieteikšanās veidlapas, aicināti tās piesūtīt dziesmu svētku komitejas mūzikas nozares vadītājam J. Ūdrim: 2175 W. 59th St., Cleveland, Ohio 44102, U.S.A.

J. E.

Rīgas (72.) vienības dižskauti ziemas nometnē Bankroftas apkārtnē, 150 jūdzes ziemeļos no Toronto. Augšā pa kreisi — Uldis Gailis sagatavo sniega kurpes, pie kamanām Visvaldis Freimanis un Mārtiņš Pētersons. Pa labi — brokastu gatavošana, ko veic nometnes uzturzinis. Apakšā — medniekiu desiņu cepšana, kuŗā piedalās: Visvaldis Freimanis, Juris Sauemagi, Māris Kārkliņš, Arnis Peliūde, Pēteris Jurševskis, Andris Leimanis, Uldis Gailis un Ivars Grīnbergs.

Foto: A. Aldermanis

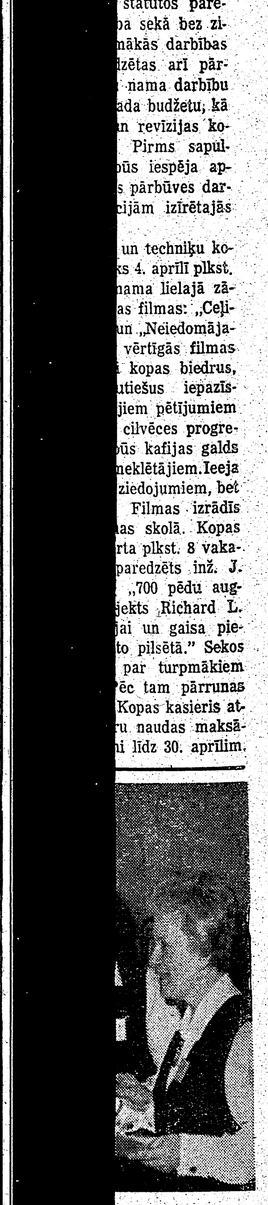

s vanadzes, no kreiGrīnberga un Tamāra

Foto: J. Līgers

SAVIENOTAJĀS VALSTĪS

ČIKAGA

● Galdu un skautu vecāku padomes rīkotā gadskārtējā bērnu pēcpusdiena notiks 28. martā plkst. 2.30 pēcp. Latviešu namā — 4146 N. Elston Ave. Programmā Līgas Streipas ludziņa „Kūka" režisora A. Gaiķa vadībā; dekorātore Lelda Ore. Pēc tam skautu vingrojumi, gunīšu, gaidu un skautu priekšnesumi, rotaļas bērniem un kafijas galds. Ieeja sarīkojumā 2 dol., bērniem vecāku pavadībā ieeja brīva.

GRAND RAPIDI

● DV apvienības vanadžu kopas 20 dalībnieces 7. martā bija pulcējušās, lai izraudzītu jaunu kopas valdi un pārrunāt iekšējās darbības jautājumus. Priekšnieces amatu uzticēja līdzšinējai E. Brūnai, bet par valdes locekļēm izraudzīja Z. Vēliņu, V. Poli, M. Putāni, V. Dzeguzi, M. Bārdiņu un O. Jansoni. Vanadžu kopa Pūpolu svētdienā rīko J. Poruka 100 g. dzimšanas dienas atceri, kad par rakstnieka dzīvi un darbiem stāstīs skolotāja B. Maine, piedaloties arī jauniešiem. Kopas sanāksmes notiek katra mēneša pirmajā svētdienā. Šajās dienās kopas dalībniece Z. Vēliņa, plkv. R. Vēliņa dzīvesbiedre, atskatījās uz 70 mūža gadiem. Apvienības vanagi un vanadzes dāvāja viņai laikraksta „Latvija Amerikā" gada abonementu.

● Pie latviešu biedrības pastāvošās skolotāju kopas sanāksmi 7. martā latviešu biedrības namā vadīja līdzšinējais kopas priekšnieks E. Avots. Pēdējam vairs nekandidējot, par kopas priekšnieku izraudzīja M. Grantu, sekretāru V. Lībantu un kasieri J. Brūnu. Kopa ziedojusi mirušā rakstnieka A. Kaugara piemiņas fondam 10 dol. Skolotāju biedrība ASV 8. augustā paredzējusi rīkot daiļrunāšanas sacensības Gaŗezerā, kam savu atbalstu sniegs arī Grand Rapidu kopa, paredzot naudas balvu 2. vietas ieguvējam.

● DV apvienības vanadžu priekšniece Elvīra Brūna, kas strādā slimnīcā (Osteopathic Hospital) kā instrumentu sagatavotāja operācijām, izraudzīta par labāko darbinieci marta mēnesī. Par viņu ievietots vienu lappusi gaŗš raksts slimnīcas marta mēneša izdevumā, kam pievienota arī viņas fotogrāfija. Rakstā minētas E. Brūnas dzīves gaitas svešumā un darbošanās dažādās vietējās organizācijās.

● Latviešu skolā plkv. O. Kalpakam veltīto piemiņas brīdi 6. martā vadīja cand. theol. V. Fricsone, bet par kalpakiešu cīņām stāstīja skolas pārzinis V. Lībants. Skolēni deklamēja patriotiskus dzejoļus. Vienības draudzē 7. martā notika plkv. O. Kalpaka piemiņas dievkalpojums.

● Pelnīta atzinība tik parādīta rakstniekam un dzejniekam Augustam Saulietim, kad Latviešu biedrības namā 7. marta pēcpusdienā sapulcējās apmeklētāji, lai noklausītos laikmeta liecinieces un Saulieša tuvas paziņas skolotājas M. Lesnieces atmiņās par rakstnieku. Referente pastāstīja daudz nezināmu faktu par A. Saulieša dzīvi un darbu. Jaunieši lasīja rakstnieka dzejoļus un prozas darbus. Bija izstādīts arī Saulieša lielāka formāta portrets un kāda viņa grāmata ar ierakstu. Pēdējā iznēsāta līdz bēglu gaitās un kaŗa ugunīs. Sarīkojumu atklāja latviešu biedrības priekšnieks A. Grīnbergs. Par referenti un viņas draudzību ar Saulieti pastāstīja dāmu komitejas priekšniece A. Tālberga. Kopš dzejnieka dzimšanas jau pagājuši 101 gads.

● Uz 65 mūža gadiem 21. februārī atskatījās Dolē dzimušais Pēteris Kalniņš. Pašaizliedzīgi gaŗvilnieka darbs izpaudies Grand Rapidos. Ja šejienes latvieši tikuši pie jauna biedrības nama, tad līdzekļu sagādē lieli nopelni ir arī P. Kalniņam. Vērtējot viņa darbu Latviešu biedrība viņu izraudzījusi par goda biedru. Savā laikā P. Kalniņš darbojies ilgus gadus arī gaidu vecāku padomē, Grand Rapidu un apkārtnes ev.-lut. draudzes pārvaldē un vēl joprojām sastāv DV apvienībā un latviešu kreditsabiedrībā. Viņa dēstītais pūpols, kas atsūtīts no dzimtenes, tagad kuplo un zaļo pie Latviešu biedrības nama. Ar grāmatu no DVapvienības un vanadžu kopas jubilāru sveica E. Brūna un draudzes māc. Kr. Hermanis.

V. Z.

● Norvēģijas strādnieku partijas vadītājs Trigve Brateli nolēmis izveidot mazākuma valdību, atsākot 30 gadu strādnieku partijas valdīšanu, kas izheidzās 1965. gadā. Pēc karaļa Olafa uzaicinājuma sastādīt jaunu valdību 61 gadu vecais Brateli izteicās, ka viņa ministri turpinās sarunas par pievienošanos Eiropas koptirgum. Strādnieku partija ieņem 74 no 150 sēdekļiem parlamentā. Ministru prezidenta Pēra Bortena 4 partiju koalicijas valdība bez sociālistiem, atkāpās 2. martā, kad Bortens, centra partijas vadītājs, atzinās, ka izpaudis oponentu grupai Norvēģijas koptirgus sarunu slepenu dokumentu saturu. Koalicija bez sociālistiem valdīja kopš 1965. gadā, kad pārņēma valdību no strādnieku valdības.

ŠOPAVASAR BPLA SĒDE . . .

(Pārnesums no 4. lpp.)

zolūcijām un memorandiem pasaules starptautiskajam organizācijām, dažādu valstu valdībām un politiķiem? U. Grava tuvāk pakavējās pie Rietumvācijas līguma ar Pad. savienību, ar kuŗu praktiski akceptēta Baltijas valstu inkorporācija, par ko iesniegts memorands Rietumvācijas kancleram un opozicijas partiju vadītājiem, prasot palikt pie līdzšinējas Rietumvācijas nostājas Baltijas valstu inkorporācijas neatzīšanā. No opozicijas vadības uz šo memorandu saņemta labvēlīga atbilde. — 3) Katru gadu notiek pasaules un Āzijas tautu pretkomūnistisko līgu plaša konference, kuŗā jau 3 gadus ar DV organizācijas materiālu atbalstu piedalījusies E. Rodze-Kisele no Austrālijas. . Saņemts ierosinājums, ka Pasaules pretkomūnistiskajā līgā vajadzētu iestātties arī BPLA, kas būtu saistīts ar prāviem līdzekļiem, jo iestāšanās maksa vien ir 300 dol., bet katru gadu vajadzētu līdzekļus delegāta sūtīšanai uz konferenci kādā no Āzijas valstīm. Vai ar BPLA iestāšanos šai līgā būtu kas iegūts? — 4) Runājot par BPLA sadarbību ar pārējiem baltiešiem, izceļama pirmā baltiešu kopīgā informācijas darbinieku konference, kuŗa sākotnēji paredzētās Čikagas vietā tagad notiks 27. un 28. martā Ņujorkā, Barbizon Plaza viesnīcā. Šo konferenci domāts izvērst iespējami plašu, tādēļ būtu labi, ja piedalītos arī Kanadas baltiešu pārstāvji. Sadarbībai domāts arī kopīgu organizāciju pasaules mērogā ar formālāku struktūru — Baltiešu pasaules padomi. Tās efektīva praktiska darbība pašreizējos apstākļos gan grūti iedomājama, bet vajadzības gadījumā šī padome pasaules forumā varētu runāt un izdarīt iesniegumus visu baltiešu vārdā, kam piekristu lielāks spēks nekā baltiešu globālajām organizācijām atsevišķi. — 5) BPLA rakstveida valdes sēdē izteikta doma, ka nākošo BPLA tiešo valdes sēdi vajadzētu sasaukt šovasar Toronto DV 2. globālo dienu laikā. Vai šo dienu organizētāji ar mieru dot telpas un LNAK to izkārtot?

Ievadot debates, LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs apliecināja, ka U. Gravas teiktais par ALA un LNAK ciešo un labo sadarbību nav tikai pieklājības vārdi, kādus mēdz teikt šādās sesijās. T. Kronbergs uzsvēra, ka arī Kanadas latviešiem jārēķinās ar arvien lielāku līdzekļu došanu BPLA darbam, un uzņēmās BPLA tiešās valdes sēdes izkārtošanu Toronto ar DV 2. globālo dienu rīcības komitejas atbalstu. Domu par Baltiešu pasaules padomes radīšanu T. Kronbergs atzina par apsveicamu.

Izsakoties H. Vilkam, R. Noritim, O. Ieviņam, J. Grodnim, V. Liepiņam, L. Luksam, V. Gulēnam, A. Kazākam, A. Voitkum un citiem, U. Grava visumā maz dzirdēja LNAK padomes locekļu ieskatus viņa skartajos jautājumos, jo runātāji bieži aizmaldījās citos tematos. O. Ieviņš domāja, ka BPLA vajadzētu iestātties Pasaules pretkomūnistiskajā līgā, bet A. Voitkus jautāja, vai būtu iespējams izkārtot, ka Latvija šai līgā būtu diplomātiski pārstāvēta kā valsts, ne kā latvieši ar BPLA starpniecību. V. Gulēns savukārt jautāja, kādas bez teorētiskajām ir praktiskās sadarbības iespējas baltiešiem pasaules mērogā, bet H. Vilks ieteica Baltijas pasaules padomes jautājumu apskatīt baltiešu zinātnieku kongresā 1972. gadā Toronto, vienam referentam lielpratīgi analizējot šāda iestādījuma lielo politisko nozīmi.

R. Noritis izteicās, ka BPLA sakopotās mums politiski nozīmīgās ziņas būtu pīesūtāmas arī atsevišķajām organizācijām, kuŗas tās vēlētos, un uzsvēra nepieciešamību paplašināt radioraidījumus uz Latviju.

J. Grodnis norādīja, ka vienmēr prasījis lielāku BPLA aktīvitāti un darba efektīvumu, tādēļ ar gandarījumu uzņem rakstveida sēžu izkārtojumu un darba decentrālizēšanu, sadalot uzdevumus atsevišķajām BPLA apvienībām, tomēr šaubījās, vai ar to vien pietiek BPLA nozīmes celšanai. J. Grodnis arī atgādināja LNAK uzsākto skaidrošanu, vai iespējams panākt Latvijas vai latviešu pārstāvja posteni Vatikānā, domājot, ka būtu labāk, ja šo jautājumu kārtotu BPLA, ne LNAK, jo tā ir visu, ne tikai Kanadas latviešu lieta. Attieksmē uz atsevišķo apvienību darbu, BPLA jābūt gūto rezultātu izvērtētājai. A. Kazaks ierosināja „uzdot" konsulam V. Tomsonam interesēties un ziņot par iespējām attieksmēs uz pārstāvja posteni Vatikānā.

Atbildot uz dzirdētajiem jautājumiem, U. Grava pakavējās plašāk pie pašreizējiem radioraidījumiem uz Latviju un tālākām iespējām. Ievadītas sarunas par latviešu raidījumu pielaušanu amerikāņu uzturētajos Radio Liberty un Free Europe raidītājos Minchenē, Rietumvācijā. Līdzšinējā atrunāšanās vienmēr bijusi, ka raidījumi baltiešu valodās neietelp šo raidītāju kompetencēs, jo Free Europe raida Pad. savienības satelītu zemēm, kādas Baltijas valstis nav, bet Radio Liberty tikai Pad. savienības tautu valodās, tādēļ baltiešu raidījumu uzņemšana nozīmētu Baltijas valstu inkorporācijas atzīšanu... U. Grava uzsvēra, ka raidījumi no Madrides, kaut tie saistīti ar prāviem izdevumiem un dažādām grūtībām, kaut arī nav tik profesionāli kā Amerikas Balss raidījumi, tomēr nepieciešami, tādēļ uzturami un atbalstāmi, jo kā vienīgie atrodas mūsu pašu noteikšanā attieksmē uz saturu. Attieksmē uz iecerēto Baltiešu pasaules padomi U. Grava atzina, ka sākumā tā varētu būt tikai „papīra organizācija", jo pagaidām plašāka praktiska baze grūti iespējama, taču nozīmīga tā būtu kopīgiem baltiešu iesniegumiem. U. Grava atzina par nepareizu pašreizējo stāvokli, ka ALA valdes priekšsēža ievēlēšana automatiski saistīta ar citu amatu uzņemšanos — Amerikas baltiešu apvienotajā padomē, BPLA un citur, jo amatpersonas arī šim organizācijām būtu ievēlamas, lai praktiski katrs latvietis būtu tiesīgs kandidēt uu balsot.

VĒ.

TOWN & COUNTRY
REAL ESTATE LTD.
V. PALMA PĀRSTĀVIS
TORONTO 12., tel. 782-7346 377 GLENGARRY AVE.,

NEMAKSĀJIET VELTI! IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPĒRCIET PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS!

Avenue Rd. — Lawrence: Atsevišķa 5 istabu dubultķieģeļu bungalovs ar piebūvētu garāžu, ūdens - ejlas apkure; skaists dārzs. Īpašums bez parādiem.

Yonge — Lawrence: Atsevišķa 6 istabu dubultķieģeļu māja, ūdens - ejlas apkure, garāža. Cena $27.500, iemaksa $5.000.

St. Clair — Birchmount: 6 istabu dubultķieģeļu bungalovs. Privāts iebraucamais ceļš. Cena $23.500, iemaksa $3000.

UZTICAMIEM MĀJU PIRCĒJIEM PALĪDZAM IZTRŪKSTOŠO VAI VISU NAUDU IEMAKSAI SAGĀDĀT BEZ GALVINIEKIEM UZ 6 GADIEM.
UZ VISIZDEVĪGAKIEM NOTEIKUMIEM. NESAISTOŠAI INFORMĀCIJAI MĀJAS LIELĀ IZVĒLE VISĀ PILSĒTĀ.

Latviešu nama valdes Toronto rīkotā „Raibā vakara" programmas izpildītāji, no kreisās: Ilga Liepiņa, Astra Vītola, Ingrīda Bērziņa, Alberts Vītols, Zelma Grekere, Ženija Vītola, Latviešu nama valdes pr-dis inž. Modris Toža, Mirjama Bērziņa, Andis Cers, Maija Ķuze, Anete Bencone un Paulis Plīsis; priekšā — Dace un Sandra Ķuze. Foto: J. Liģers

Mūžībā aizsaukta mūsu mīļā māmuliņa

Minna Cerbulis

dzimusi 1876. gada 7. jūnijā Cesvaines pagastā,
mirusi 1971. gada 6. martā Toronto

Mūsu mīļā māmuliņa
Guļ kā smiegā ābelīte,
Nedzirdēj' vairs vēja stāstus,
Nesajūt vairs saules glāstus.

Pateicībā un mīlestībā piemin:
meita ar znotu, mazbērni un mazmazbērni Kanadā, dēls ar ģimeni Latvijā.

Krievi - Latvijas iedzīvotāju virsslānis

BET LATVIEŠIEM VAIRĀK JĀSTRĀDĀ UN JĀRAŽO

Februāra beigās Rīgas komunistu partijas politiskās izglītības namā norisa okupētās Latvijas komunistu partijas 21. kongress, kuŗa darba kārtā bija pavisam pieci punkti, no tiem kā paši galvenākie — Maskavā izstrādātā nākošās piecgades plāna pieņemšana, partijas centrālkomitejas izraudzīšana un delegātu ievēlēšana visas sarkanās imperijas partijas kongresam Maskavā šā mēneša beigās.

Pārskatu kongresā sniedza partijas pirmais sekretārs A. Voss, tāpat ministru padomes priekšsēža biedrs J. Rubenis. Pats galvenais visās runās bija pateicība un pazemība Maskavai un apņemšanās vairāk strādāt un vairāk ražot caurajam padomju maisam. „Mūsu republikas darba ļaudis, tāpat kā visa padomju tauta, dedzīgi un vienprātīgi atbalsta direktīvu projektu, kuŗā atkal spilgti izpaužas komūnistu partijas un padomju valdības pastāvīgā gādība par visas mūsu zemes un katras savienotās republikas tautas saimniecības un kultūras uzplaukumu, par cilvēku materiālo un kultūras vajadzību maksimālu apmierināšanu," apliecināja A. Voss parastajās frazēs. Par visu šo lielo „gādību", kas latviešiem prasījusi daudz sviedru un asaru, Voss klanīdamies pateicās un apsolījās, ka republikas darba ļaudis „veltīs visus spēkus un enerģiju jaunās piecgades uzdevumu veikšanai".

Protams, kongresa dalībnieki šo Maskavas plānu, ar klanīšanos un aplausiem latviešu tautas verdzinātājiem, bez ierunām pieņēma. Kongresā „ievēlēja" arī jaunās partijas centrālkomiteju 135 personu sastāvā, to vidū bija 54 krieviski un vairāki arī citu tautību uzvārdi. No vecajiem, jau brīvās Latvijas pagrīdniekiem, palicis vienīgi Kalnbērziņš. Ja vēl pieskaita rakstnieku A. Griguli, tad no pazīstamās vecās gvardes komūnistiem tie ir arī visi. Centrālkomitejā ievēlēts arī zinātņu akadēmijas rektors Mālmeisters un tajā figurē paša Vosa, Drizuļa, abu Rubeņu un Krūmiņu, kultūras ministres M. Kārkliņas un citu vārdi.

Tūlīt ievēlēti arī delegāti imperijas kongresam Maskavā 50 personu sastāvā, no tiem trīs ar padomdevēju balstiesībām, pārējie visi krievi. Arī starp pārējiem delegātiem 17 ir ar krieviskiem uzvārdiem. Kādreizējais „darba varonis", cūkkopis A. Bārtulis gan ievēlēts centrālkomitejā, bet uz Maskavu vairs nav laists. Beigās delegāti piepēma apsveikumu vēstules tekstu latviešu tautas kaklakungiem Maskavā — visas padomju imperijas komūnistu partijas centrālkomitejai.

Par partijas pirmo sekretāru atkal izraudzīts A. Voss, bet par otro sekretāru N. Beluha, pārējie sekretāri ir A. Drīzulis, Ē. Pētersons un R. Verro. Centrālkomitejas birojā ievēlēti: N. Beluha, E. Bēmanis, A. Drīzulis, G. Ķetagurovs, J. Kalnbērziņš, Ē. Pētersons, J. Rubenis, P. Strautmanis, R. Verro un A. Voss. Par partijas centrālorgana „Cīņa" redaktoru apstiprināts līdzšinējais I. Ķverts.

Interesanti ir skaitļi ko februāŗa mēnesī publicējis „Padomju Latvijas komūnists". Uz šāgada 1. janvāri Latvijas komūnistu partijā bijuši 127.753 biedri un biedru kandidāti, atsevišķi tos neminot, tā ka pilntiesīgo biedru skaitu nav iespējams precīzi noteikt. Ja vēl 1966. gadā kalpotāju un citu biedru skaits partijā sasniedza 45,6%, bet strādnieku — 38,4%, tad 1970. gadā strādnieku skaits pieaudzis uz 45,7%, bet kalpotāju un citu skaits samazinājies uz 41,1%. Tāpat partijā samazinājies zemnieku-kolchoznieku skaits, no 16,2% 1966. gadā uz 13,2% 1970. gadā. Tālākie skaitļi liecina, ka partijā spiesti iestāties akadēmiķi, lai iegūtu labāku darbu un lielāku atalgojumu, jo uz 1970. gada 1. janvāri 26.517 biedri bijuši ar augstāko izglītību, tātad vairāk nekā 20%. 4033 bijuši ar nepabeigtu augstāko izglītību un 43.266 ar vidējo izglītību. Visas šīs trīs grupas sastāda partijā 57,6% no visa biedru skaita, tātad vairāk kā pusi. Starp partijas biedriem 33,1% esot sieviešu, valstī kuŗā runā par abu dzimumu vienlīdzīgām tiesībām...

Okupējās Latvijas komūnistu partijā tūlīt automatiski pārskaita visus krievu komūnistus, kas ieradušies uz dzīvi Latvijā. Kaut gan par to, cik īsti latviešu ir Latvijas komūnistu partijā, skaitļi nav publicēti, to skaits partijā lēšams uz apmēram 50.000 no gandrīz 128.000 lielā biedru kopskaita. Lai gan partijas pirmais sekretārs ir A. Voss, noteicējs un vaditājs tomēr ir otrs sekretārs, krievs Beluha.

Pekinga nav vienaldziga

Sarkanās Ķīnas premjērs Čuenlajs atgriezās 8. martā Pekingas lidlaukā pēc iepriekš nepaziņota 4 dienu apmeklējuma Hanojā, lai apspriestos par kara paplašināšanos Indoķīnā. Čuenlaju cejojumā pavadīja valsts un komūnistu partijas delegācija ar stingru miltāro personu pārsvaru. Kopš 1966. gada Čuenlajs ārpus Ķīnas apmeklējumos bijis tikai divos gadījumos. 1969. gada septembrī viņš īsā apmeklējumā ieradās Hanojā, lai atdotu godu mirušajam Hočiminam, bet 1970. gadā devās 3 dienu oficiālā apmeklējumā Ziemeļkorejā. Kāds diplomāts izteicies, ka Čuenlajs „nekur nebrauc par neko". Pēc atgriešanās lidlaukā viņu sveica daudz sagaidītāju, to vidū arī bruņoto spēku vaditājs Huangjungšengs un no varas atstādinātais Kambodžas princis Norodoms Sihanuks.

Ķīna ir sniegusi paplašinātu militāru un samnieciskū palīdzību Indoķīnas kaujas vienībām un tās valdībām pret ASV. Februāŗa mēnesī Pekingā parakstīja protokolu par palīdzības sniegšanu Ziemeļvietnamai 1971. gadā. Indoķīnas jautājumā Pekinga ir ieņēmusi stingru nostāju pēc ASV atbalstītās dienvidvietnamiešu invāzijas Laosā.

Hanojas oficiālais dienas laikraksts Nahan Dan driz pēc Čuenlaja apmeklējuma brīdināja, ka Ķīnas loma Indoķīnā palielināsies līdz ar kara kāpināšanos. Čuenlajs sava apmeklējuma laikā Ziemeļvietnamā deklarēja, ka sarkanā Ķīna „sagatavosies pret ASV atbalstīto karu Indoķīnā" un ka Niksona valdībai „jābūt atbildīgai par visām militārās akcijas konsekvencēm". Indoķīnas 3 valstis esot tuvākie Ķīnas kaimiņi un katra pagaidām vairāk balstījās uz gaisa aizsardzības raķetēm, lidmašīnām un citiem augstākas izlases kara ierocīem. Pieņem, ka Čuenlajs Hanojā apspriedies par Ķīnas palīdzības plāniem, ja Dienvidvietnamas karaspēks izdarītu invāziju Ziemeļvietnamā.

Britu slimība

(Turpinājums no 3. lpp.)

valdība negrib atteikties — kaut tikai uz laiku — no savas saimnieciskās brīvības dogmas. Tā stūrgalvīgi nevēlas arī pielietot iepriekšējās valdības paņēmienus, kaut gan tiem dažreiz ir bijuši panākumi pagātnē. Bez tam cenu „iesaldēšana" būtu ļoti nepatīkama tirgotāju aprindām, bet no tām nāk liels skaits valdības atbalstītāju. Pēdējā streikā valdība pasīvi noraudzījās darba devēju un ņēmēju cīņās, kaut gan katra streika diena maksājusi pasta resoram pusmiljona mārciņu. Pasta streika dēļ vairāki uzņēmumi bijuši spiesti atlaist daļu darbinieku.

Tuvākā nākotnē savas prasības pieteiksot dzelzceļnieki... un būs atkal streiks, varbūt nedēļām ilgi.

Cik nopietns apdraudējums britu saimniecībai ir pastāvīgie streiki, liecina šāds fakts. Pazīstamā Forda firma ir paziņojusi, ka tā ir grozījusi savu nodomu dibināt jaunu rūpniecības uzņēmumu Anglijā (kuŗš dotu darbu tūkstošiem strādnieku!). Tā dibināšot to Vācijā, jo tur esot labāki ražošanas apstākļi: firma nespējot laikā izpildīt pasūtinājumus sakarā ar pastāvīgajiem streikiem Anglijā. Bet patlaban jau ilgāku laiku streiko Forda strādnieki...

Kāda ir britu sabiedrības nostāja pret streikiem? Daļa publikas kurn pret arodbiedrību „diktatūru". Tomēr tautas lielākā daļa, t. i. strādājošie, ir arodbiedrību locekļi un tātad aktīvi vai pasīvi šīs diktatūras atbalstītāji. Arī tie strādnieki, kas ir pret streiku, nedrīkst atturēties no streikošanas, jo dažāda veida „terrors" tiktu pielietots pret tiem un pat viņu ģimenēm. Streiki notiek bieži arī Francijā un it sevišķi Itālijā. Bet šķiet zemēs tie velkas dienām ilgi, Britanijā nedēļām un mēnešiem, jo britu publikas pacietība ir neizsmeļama.

Tautas noskaņojums tomēr var izpausties nākamajās vēlēšanās, kuŗas konservatīvo partija var viegli zaudēt. Jau februārī avīzē „Sunday Times" bija apcerējums ar virsrakstu „Nepopulārais premjērministrs". Tā autors pat apgalvo: „Šķiet, ka 8 mēnešos kopš parlamenta vēlēšanām, Hītātūru". Tomēr tautas lielākā daļa administrācija ir zaudējusi vu popularitāti ātrāk nekā jebkuŗa cita valdība kopš 1945. gada." Tas pats laikraksts ir sarikojis lasītāju aptauju uz jautājumu „Vai jūs ticat Hīta konservatīvās valdības spējām nokārtot saimnieciskās problēmas?" 57% atbildēja ar „nē", un tikai 39% devuši pozitīvu atbildi. Aptaujā izrādījies arī, ka 59% būtu ar mieru pieņemt algu „iesaldēšanu" pat uz veselu gadu (un saskaņā ar šo aptauju pat 56% arodbiedrību locekļi samierinātos ar to!).

Pašā pēdējā laikā gan dažas pazīmes rāda, ka premjērministrs sāk aptvert draudīgo stāvokli un grib būt diplomātisks, piemēram, atcinot uz pārrunām arodbiedrību savienības vaditāju.

Austra Augenberga

SARĪKOJUMU KALENDĀRS

TORONTO

Līdz 28. martam — J. Zuntaka gleznu izstāde Sv. Jāņa draudzes sarīkojumu telpās, 200 Balmoral Ave. Atklāšana 18. martā, plkst. 8 vak. Izstāde atvērta sestdienās un svētdienās no pl. 2—9 vak., pārējās dienās no pl. 6 — 9 vak.

21. martā — plkst. 6 vak. Bikforda vidusskolas zālē DV teātŗa izrāde Molnāra „Spēle pilī".

21. martā — pl. 1.30 Latviešu namā Vilmas Goldmanes lekcija par latviešu mākslu ar diapozitīviem. Māksl. vienības Latvis sarīkojums.

21. martā — plkst. 3 p.p. Latviešu namā TLB literārā pēcpusdiena. Dr. P. Vasariņš „Skats šīsdienas Latvijas dzejā" un kokļu ansamblis.

21. martā — plkst. 12 dienā Latviešu namā Burtnieki noturēs Lieldienu daudzinājumu.

25. martā — ceturtdien, pl. 8 vak. Latviešu namā māc. R. Ekšteina priekšlasījums „Sufražisms jeb sievietes cīņa par vienlīdzīgām tiesībām ar vīrieti."

29. martā — plkst. 5 pēcp. Latviešu namā tautas dziesmu vakars Piedalās Viesturs, Alsunga un Dainuvītes. Sarīkojums TLB sestdienas skolai par labu.

28. martā — pl. 4 p.p. Gaujas 14. gadu vienības sarīkojums „Lieldienas brauc" Sv. Jāņa baznīcas sarīkojumu zālē.

3. aprīlī — pl. 8 vakarā Sv. Andreja baznīcā L. Garūtas kantāte „Dievs, Tava zeme deg" un citi skaņdarbi. Sv. Andreja ev.-lut. draudzes koŗa 19. gadskārtējais koncerts. Piedalās solisti, ērģeles un sīļģu orķestris.

No 3. — 8. aprīlim — Erika Bierņa gleznu izstāde DV namā, 125 Broadview Ave. Atklāšana 3. aprīlī plkst. 5 pēcpusd. Izstāde atvērta no plkst. 6—9 vak.; svētdienās no plkst. 2—9 vak.

15. aprīlī — plkst. 8.30 vak. Magdas un Dzintara Veides no Austrālijas koncerts 175 St. Clair Av. West First Unitarian Church telpās. Koncertu rīko DV Toronto nodaļa.

1. maijā — pl. 8 vak. DV namā maija balle ar maija karalienes vēlēšanām.

15. maijā — ALT Vašingtonas ansambļa viesizrāde, Anšlava Eglīša „Bezkaunīgie večī" Bickford Park vidusskolā, 777 Bloor St. W. Divas izrādes — pl. 2.30 un pl. 7.00 vakarā.

OŠAVA

20. martā — plkst. 7.30 vak. Poļu zālē, 219 Olive Ave., DV Ošavas nodaļas 3 gadu darbības atceres sarīkojums.

NIAGARA

24./25. jūlijā — Jaunatnes dienu dzidzības dienas Niagarā.

VANKUVERA

17. aprīlī — plkst. 8 vak. Fisherman's Hall, 138 E. Cordova, jauniešu pavasaŗa balle. Būs dejotāji no Edmontonas, Sietlas un Vankuveras.

Ari Toronto būs ielu karnevāls

Sovasar no 13. līdz 20. augustam Toronto pilsētā notiks plašs karnevāls, kuŗā būs pārstāvētas vismaz 30 dažādas tautības. Iespējams, ka arī latvieši tiks uzaicināti piedalīties šajā starptautiskajā kavalkādē, kas tiek plānota pēc pasaules lielāko karnevālu parauga. Publikācijas kampaņa iesākās šajās dienās Royal York viesnīcā, kur uz „minikarnevālu" bija sapulcējušies ap 1200 prominentu viesu, to vidū kuplā skaitā preses darbinieki, nogaršojot arī cittautu iemīļotos ēdienus un nomalkojot dziru, ko indiāņi parasti mēdz saukt par „ugunsdzērienu". Viena viesnīcas koncertzāle bija iespaidīgi dekorēta. Jaunas meitenes no modeļskolām bija tērpušās daudzkrāsainos kostīmos. Viņas piedāvāja piešķirusi 25.000 dol. cerēdama, karnevāla literātūru un dažbrīd aicināja viesus arī uz Latīņamerikā ieciemotajēm dejām.

Toronto karnevāla galvenais rīkotājs ir Arturs Karmans, kas pavēstīja, ka šim projektam savu atbalstu sniegs Ontario provinces valdība, kā arī Toronto pilsētas valde. Piemēram, Ontario tūrisma pārvalde jau tagad ka Toronto pilsēta profitēs no tūristiem karnevāla laikā. Rīkotāji sagaida sevišķi lielu apmeklētāju pieplūdumu no ASV.

A. Karmans vakara nobeigumā paskaidroja: „Šis karnevāls domāts visiem, lielem un maziem, un es ceru, ka katrs, kas tajā piedalīsies, varēs justies uzaicināts."

©Poļu spiegs preses konferencē Varšavā izteicies, ka viņš strādājis Radio Free Europe raidītājā Rietumvācijā. 34 gadus vecais kapteinis Andrejs Čečovics darbojies 6 gadus Minchenes raidītājā, kas izdara raidījumus uz komūnistiskajām valstīm. Viņš apgalvojis, ka iefiltrējies angļu armijā, Rietumvācijā, atmaskodams informātorus Polijā.

Automechaniķis
vajadzīgs
latviešu autoremontu
darbnīcā. Vēlams ar darba pieredzi.
Laimon's Auto Service — 603 Gerrard St. E. Toronto 250,
tālr. (416) 466-0540.

SVARĪGI
Automobiļi uz Latviju tikai uz īsu laiku
MOSKVITCH 408 IE
US $ 2875.-
ZAPOROZHETS ZAZ 966
$ 1895.-
Ļoti ierobežotā skaitā dabūjami, tāpēc nekavējieties ar pasūtījumiem.
PASŪTINIET TIKAI
INTERTRADE EXPRESS CORP.
125 East 23rd. Street, New York, N. Y. 10010
TALR. 982-1530

1971. gada jaunie modeļi
CHEVROLET CHEVELLE
CAMARO
OLDSMOBILE CHEVY II
Tagad izdevīgākais laiks iegādāties pagājušā gada automašīnas par pazeminātām cenām
Robertson motors Ltd.
1555 DANFORTH AV., TORONTO 6.
HANS PLAUDE TALR. HO 6-1131
SAZINIETIES AR MŪSU FIRMAS LATVIEŠU PĀRSTĀVI:

Daugavas Vanagu Grāmatnica

Latviešu namā 491 College St., Toronto 174, tālrunis 921-7121

Piedāvā dāvanām un pašu vajadzībām:

- GRĀMATAS, visjaunākos izdevumus ieskaitot
- KERAMIKU
- KOKA IZSTRĀDĀJUMUS — pūra lādes, šķīvjus, svečturus, standartiņus
- AUDUMUS — sedziņas, spilvenus, grāmatu zīmes
- ĀDAS IZSTRĀDĀJUMUS — atslēgu maciņus, naudas makus, albumus, viesu grāmatas, adrešu grāmatas, grāmatu zīmes
- LATVIEŠU SKAŅU PLATES
- APSVEIKUMU KARTĪTES

Apskatiet — varbūt kas noderi

KAS? KUR? KO? TORONTO

ALFREDS STIKUTS REALTOR

A. STIKUTS, FRI.

Diplomēts Kanadas Realtoru Institūta biedrs
1363 Wilson Ave., Downsview. 248-8101
1851 Lawrence Ave. E. Scarboro. 752-1770

A. BĒRZIŅŠ Realty Ltd.

Nekustami īpašumi, apdrošināšana, obligācijas un notārs

316 Harbord Street, Toronto, Ont. 534-8447

PAVASARA LE 1-7353

delikatešu veikals un konditoreja

361 RONCESVALLES AVE. Īpašnieks ST. ČUKULS

VALUDE

LATVISKAS ROTAS
DIMANTI — PULKSTEŅI
Zeltkalejs
Aldonas ĶIVLENIEKS-KORMS
VEIKALĀ UN DARBNĪCA 964½ Bloor St. W. Toronto 4
Ont., tālr. 533-2837.

A. Kristapsona gaļas un gaļas izstrādājumu veikals

1095 Queen Street East, Toronto, tālr. 466-5152

EXPRESS T.V. SERVICE

HI-FI un TV DARBNĪCA, tālr. 769-6731

no plkst. 9 — pl. 9 vak

BROADVIEW DELIKATEŠU VEIKALS

105 DANFORTH AVE (pie Broadview)

Tel.: HO 5-9905. *Ausma Miķelsons*

A. EGLĪTIS — TV RENTAL

17" — $ 8 mēnesī
21" — $ 9 mēnesī
23" — $10 mēnesī

161A Roncesvalles Ave., Toronto, tel. LE 7-1401

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD.

TELEPHONE 924-1408 • 457 SHERBOURNE STREET, TORONTO 5 ONTARIO

RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA

APBEDĪŠANAS CEREMONIJU

IZKĀRTOŠANA

Fotogrāfiski darbi ar īsciļu kvalitāti!

Pieprasiet informāciju
tel. 863-1166
par veikaliem jūsu rajonā pasūtinājuma nodošanai.

Benjamiņa filmu laboratorija
247 Richmond St. E.,
Toronto 2, Ontario.

RUDOLFS ĶIRSIS
grāmatvedis — revidents
ROSENBLUTH & EGER
Chartered Accountants and Auditors
3335 Yonge St., Toronto 12, tālr. 481-5377, dziv. 536-7715.

Atstājiet savas krāsainās un melnbaltās filmas attīstīšanai un kopēšanai DV Grāmatnīcā, 491 College St., Toronto 174, Ont.

INTERTRADE EXPRESS CORP.

to jums teica pirmā un pēc tam jūsu piederīgie apstiprināja, ka

SPECIALIE RUBĻU CERTIFIKĀTI LATVIJA ir LABĀKĀ DĀVANA!

Kuponi ir labākā dāvana. Speciālie rubļi ir četrreiz vērtīgāki par parastiem. Jūsu piederīgie var iegādāties visu, ko vēlas, par daļu no parastās vērtības, t. i., par vienu ceturtdaļu, vai arī pat lētāk. Dažas preces ir nocenotas tik zemu, ka var iegādāties 10 rubļu vērtību par vienu dolaru.

Zvaniet vai rakstiet mums, un mēs nosūtīsim jums bezmaksas ilustrēto cenrādi. Jūs būsit pārliecināti, ka

RUBĻU CERTIFIKĀTI ir labākā dāvana. Piegāde 3—4 nedēļu laikā.

Lime: $2.13 par vienu rubli

NAV NEKĀDAS PIEMAKSAS.
Var sūtīt jebkuru summu.
PILNĪGA GARANTIJA.
PASŪTINIET TAGAD TIKAI

INTERTRADE EXPRESS CORP.
125 East 23rd. Street,
Fifth Floor
New York, N. Y. 10010
PIEPRASIET JAUNO ILUSTRĒTO CENRĀDI.
IEVĒROJIET:
Mēs pieņemam pasūtinājumus automašīnām un dzīvokļiem.

NOTĀRS
OSKARS PERRO
pieņem klientus katrā laikā iepriekš pieteicoties pa tālr.
LE 5-5555, Toronto

LATVIEŠU NAMS
491 College St., Toronto 174
izīrē telpas
sarīkojumiem ■ viesībām
● klāj viesību galdus ●
Tel. 922-2931

SPECIALIE RUBĻU CERTIFIKĀTI IR LABĀKA DĀVANA

Intertrade Express Corp., 125 East 23rd Street, New York, N. Y. 10010, kas specializējusies jau 20 gadu dāvanu sūtīšanā uz Padomju Savienību ziņo, ka speciālie rubļu certifikāti tagad ir labākā dāvana piederīgiem Latvijā.

Speciālie rubļi ir četrreiz vērtīgāki par parastajiem, tāpēc tie ir izdevīgāki. Saņēmēji tikai ar tiem var iegādāties visu speciālajos Veshposyltorg ārzemju valūtas veikalos. Cena dažreiz tik zema ka saņem 10 rubļu vērtību par vienu dolaru.

Pieprasiet jaunāko cenrādi un pārliecinieties, cik vērtīgi ir speciālie rubļu certifikāti. Par vienu rubli jāmaksā $2.13, bet piederīgajiem nekas nav jāpiemaksā.

Tuvākai informācijai un pieprasot katalogu, rakstiet: INTERTRADE EXPRESS CORP. — 125 East 23rd. Street, 5th Floor, New York, N. Y. 10010, tālr. 982-1890.

KRĀSOTĀJS
labs darbs
mērenas cenas
Zvanīt Toronto
767-8779

Politisko plakātu izstāde Minchenē

PĀRSVARĀ PADOMJU PROPAGANDA

Akadēmija „Politika un laikmets" rikoja Minchenes pilsētas muzejā, Rietumvācijā, internacionālo politisko plakātu izstādi. Tamlīdzīga izstāde Minchenē notika pirmo reiz. Pavisam bija izstādīts pāri par 1000 plakātu no 139 valstīm. Rietumeiropas un aizokeanu valstis gandrīz visas izstādei bija piesūtījušas savus plakātus. Pad. savienības plakāti caur sūtniecību Bonnā tika nogādāti uz Mincheni ar lidmašīnu tikai divas stundas pirms izstādes atklāšanas. Šie plakāti izstādē reprezentēja visu Pad. savienību kā vienu valsti. No atsevišķajām republikām vienīgi Igaunija bija pārstāvēta ar trim plakātiem, mākslinieka K. Pīsa, Esti Raamat izdevumā. Okupētās Latvijas un Lietuvas plakātu izstādē nebija.

Citas komūnistiskās valstis, Ungārija, Rumānija, Čechoslovakija un plakātiem sevišķi bagātā Polija, savus eksponātus nebija atsūtījušas. Iespējams, ka tam par iemeslu bija šo valstu iekšējās politiskās svārstības Dienvidslavijā jau vairākus gadus politiskie plakāti netiek izdoti.

Afganistānā, ievērojot iedzīvotāju lasīt nepratēju lielo skaitu, plakātiem niecīga nozīme, tādēļ tie tur netiek izdoti. Politiskie plakāti netiek izdoti arī dažās karaļu valstīs, kur atļautas tikai monarchistiskās partijas. Austrālijā un Maltā, kur pastāv daudzas partijas, politiskie plakāti nav modē un vēlēšanu kampaņas laikā partiju propaganda tiek sniegta pa radio, televīziju un speciāli izdotām brošūrām. Ceilonā plakāti vēlēšanu kampaņās ir aizliegti.

Izstādes rīkotājiem bija lielas grūtības sameklēt labus valodu pratējus plakātu tekstu tulkošanai vācu valodā. Piem., Indijas vien plakātu teksti bija ne mazāk kā 12 valodās ar dažādiem alfabētiem.

Izstādes mērķis bija dot pārskatu par plakātu motīviem visā pasaulē, valstīs ar dažādām politiskām sistēmām, bet ar labāko plakātu godalgošanu veicināt mākslinieku idejas un plakātu humāno valodu politiskajai cīnai.

Plakāti kā reklāmas līdzeklis tautsaimniecībā un kā cīņas līdzeklis vēlēšanu kampaņā — politikā, bija jau pazīstami senajā Ķīnā un Pompejā. Tomēr savu pilnīgo uzplaukumu plakāti sasniedza tikai pēc Otrā pasaules kara. Par spīti tam, ka politiskos plakātus vairs nezīmē ievērojami mākslinieki un tie kļuvuši anonimi, dažu speciālistu izstrādātie motīvi tomēr kā lēti mākslas priekšmeti ar augošu vērtību sāk pievilkt kollekcionāru interesi. Sevišķa vērība tiek piegriezta politiskajiem plakātiem, kuŗi atspoguļo zināmu politisko periodu, kā piem., Veimaras republiku, Hitlera Vāciju, Kubas apvērsumu.

Tagad plakātiem sevišķi svariga nozīme, jo cilvēkam nav lasīt gaŗus tekstus. Cilvēks grib ātri ar acīm uztvert krāsās un formās uz plakātiem izteiktās domas, braucot gaŗām tramvajā, mašīnā vai ejot darbā. Optiski un sevišķi krāsās izteikto zīmējumu vieglāk uztvert ar acim un tas paliek ilgāk atmiņā. Plakātu uzdevumi var var būt dažādi: izplatīt informāciju, reklāmēt dažādas preces, vervēt darbam, armijai, partijai, ceļojumam, paziņot kultūras un mākslas sarīkojumus un daudz ko citu.

Pēdējos piecos gados sevišķu vietu plakāti ieņēma politiskajā attīstībā, līdz ar to tie kļuvuši par politiskiem plakātiem. Politisko plakātu mērķis ir sniegt brīdinājuma signālus, veidot sabiedrisko domu un masu politisko kustību vadīt vēlamā virzienā.

Brīdinājuma signāli atspoguļojās Dānijas sociāldemokratu partijas plakātā, kur attēlotas atombumbas milzīgās iznīcināšanas spējas. Tas izsauc balles no atomkaŗa un rada pretestību atomieročiem.

Plakātu ar krītošām bumbām, iznīcināto pilsētu drupām priekšplānā, ar nelaimīgām mātēm ar maziem bērniem, izstādē bija daudz. Tie visi vērsti pret ASV kaŗu Indoķīnā.

Sabiedriskās domas veidošana revolucionārā garā attēlota Kūnas plakātā: Jūras krastā zem sarkanā karoga kaŗaviri dažādo ieroču šķiru formās ar šautenēm un automatiem rokās. Viens kareivis lidotāju formā tur augstā paceltajā rokā Maocetunga aforismu grāmatiņu, cits ar izstieptu roku rāda virzienu pāri jūrai. Apakšā teksts — Mēs atbrīvosim Taivānu.

Attieksmē pret citām partijām, politiskajos plakātos izstādē atspoguļojās galējie pretstati, pat ar provokācijām un baiļu sajūtas radīšanu tautām. Piemēram, kādā ASV plakātā uz nacionālā karoga zvaigznes vietā uzzīmētas padomju valsts emblēmas, sirpis ar veseri, lai radītu bailes no komūnisma varas izplešanās. Vēl lielāka baiļu sajūtas izsaukšana rādīta padomju plakātā — priekšplānā melnās rases raudošie bērni, aizmugurē uz pilsētām krīt bumbas ar ASV emblēmām.

Arī krāsas izteic zīmīgus mērķus. Sarkanā krāsa simbolizē apsūdzību un revolūcionāru kustību, bet melnā — reakcionāro un tumšo varu. To visvairāk izmanto dažādo valstu komūnistiskās partijas, kur vēl krāsas pastiprina skanīgie saukļi — nost ar kaŗu, nost ar amerikāņu imperiālismu un citi.

Politiskie psichologi izsakās, ka sabiedrība demokratiskajās valstīs bez politisko partiju un līdz ar to bez politisko plakātu iespaida kļūtu pasīva un miegaina.

„Atbrīvošanu" tipiskā komūnistiskā garā atspoguļo kāds padomju plakāts: Strādnieks ar lielu veseri sadauza važas, ar kuŗām sakalta zemes lode. Apakšā Engelsa, Marksa un Ļeņina portreti.

Kāds Itālijas plakāts parāda komūnistiskās partijas vadītāju divkosību: pults priekšā ar paceltu roku stāv Chruščovs. Uz viņa sejas plats, laimīgs smaids. Plakāta labajā pusē augšā Stalins, zem tā Maļenkovs un Bulgāņins. Apakšā teksts: „Ko nu mums tālāk stāstīs komūnists?'

Vienpartiju sistēmu valstīs nepastāv politiska cīņa, jo nav pret ko cīnīties. Arī vēlēšanu kampaņas plakāti tur slavina vadošo valdības partiju un visu režīmu. Politiskajos plakātos izteiktā propaganda tādās valstīs zaudē savu brīvību un kļūst par uzspiesto valsts „mākslu" un šīs valsts politisko ieroci, kā tas bija Hitlera Vācijā un tagad pastāv Pad. savienībā un citās komūnistiskajās valstīs, arī dažās monarchijās.

Plakātu skaita ziņā Pad. savienība Minchenes izstādē ieņēma pirmo vietu. Tās plakātu motīvs jau gadu desmitiem pallcis viens un tas pats. Padomju plakāti nesatur informātivus vai sabiedriskās domas audzināšanas motīvus, bet tikai uzsaukumus, kā piem.: „Par marksismu - ļeņinismu, par Oktobŗa revolūciju, par komūnistisko partiju!" un tā līdz bezgalībai. Gandrīz uz visiem plakātiem redzams Ļeņins, kā strādnieku klases aizstāvis un vadonis, revolūcionārs, komūnisma celējs un padomju valsts nodibinātājs. Uzkrīt, ka plakātos Ļeņins visur attēlots jauns un dinamiskās pozās. Viņa apģērbs: melns uzvalks, balts krekls un melna kakla saite. Mākslinieka Lukjānova plakāts rāda Ļeņinu kā vadoni, kuŗam seko strādnieku masas. Bet arī strādnieki tērpušies melnos uzvalkos, baltos krekļos un melnās kravatēs. Ar kailiem kakliem un atlocītām krekla piedurknēm strādnieku attēlus uz padomju plakātiem izstādē neredzēja.

Visiem izstādātajiem plakātiem pāri stāvēja Apvienoto nāciju plakāts. Tanī nebija asu krāsu kontrastu, simbolu un skaļo saukļu. Tas uzsvēra, ka tikai cilvēks un tā tiesības stāv pāri visām partijām un politiskajiem virzieniem. Plakātā kāda roka laiž urnā vēlēšanu zīmi. Zem šī zīmējuma teksts no cilvēku tiesību deklarācijas 21. panta. „Tautas gribai jābūt valsts varas pamatam. Tikai tautas griba var būt par pamatu ārējās varas autoritātei: šai tautas gribai jābūt izteiktai caur balsu nodošanu, brīvās, aizklātās vēlēšanās, vai caur citām līdzīgām formām, kuŗas garantē vēlēšanu brīvību."

I. El.

ŽURNĀLISTA TRIKS

Nesen laikrakstos parādījās ziņa, ka Vācijā 26 gadus vecā modelētāja Karolīna Hakmane mantojusi no kāda nezināma pielūdzēja 500.000 dolaru. Viņa pati bija aizbraukusi uz Toronto, Kanadā, kur gribēja apmesties uz dzīvi. Tur viņu arī meklēja un aicināja braukt mājās saņemt mantojumu.

Tagad Vācijā plaši izplatītais laikraksts „Das Bild" ziņo, ka Hakmani patiesībā piemānījis viņas pielūdzējs, kas mēģinājis piespiest Karolīnu atgriezties mājās.

Par Karolīnu Hakmani uzzināja visa pasaule, kad kādā Kanadas laikrakstā bija ievietota telegramma, ka šī meitene mantojusi 500.000 dolaru. Telegrammā bija teikts, ka šīs naudas mantiniecei, kas pašlaik atrodas Kanadā, mēneša laikā jāatgriežas mājās, pretējā gadījumā viņa mantojumu zaudēs.

Telegrammu rūpīgi pārbaudot, izrādījās, ka to laikrakstam sūtījis Vācijas žurnālists Ēriks Videmans, kuŗam pirms dažām nedēļām žurnāls „Die Neue Revue" bija uzdevis Karolīnu Hakmani pavadīt uz Meksikas kūrortu Akapulko un aprakstīt šo ceļojumu ar fotouzņēmumiem.

Minētais žurnāls apgalvo, ka šā ceļojuma laikā Videmans iemīlējies Karolīnā. Pēc desmit dienām Videmanam vajadzēja šķirties no viņas, lai atgrieztos ar savu ceļojuma aprakstu Vācijā, bet meitenei bija jābrauc darbā uz ASV un Kanadu.

Videmans juties ļoti vīlies, kad saņēmis no Karolīnas tikai divas pastkartes, kuŗās nebija pat uzdevusi savu adresi. Lai noskaidrotu, kur viņa atrodas un piespiestu atgriezties mājās, Hamburgā, žurnālists nosūtījis Kanadas laikrakstam telegrammu par izdomāto mantojumu.

Šis viņa paziņojums radīja veselu sensāciju un daudzi Vācijas laikraksti steidzīgi aizsūtīja uz Kanadu savus reportieŗus, lai uzmeklētu jauno „bagātnieci" un iegūtu no viņas interviju.

Bet tad ļoti ātri noskaidrojās šīs lietas aizkulises. Iegūt Karolīnas roku un sirdi uzņēmīgajam žurnālistam Erikam Videmanam pagaidām nav izdevies. St.

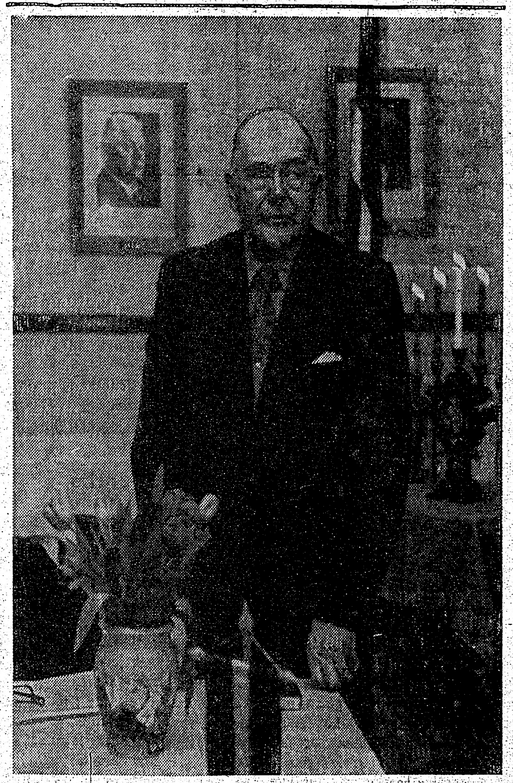

Tāls viesis Kanadas DV nodaļu delegātu sapulcē Toronto bija Konrāds Dobelis no DV Edmontonas nodaļas. Viņš izteicās: „Lidojums Air Canada satiksmes līdmašīnā līdz Toronto gan ilga tikai 3 stundas, bet daudzās nolidotās jūdzes bija to vērts. Redzēju kādu prieku un sirdsdedzi delegāti veltīja DV organizācijas darbam."

Foto: J. Ligers

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTĪM un P.S.R.S.

Bez muitas: Motocikli, veļas mazgājamās mašīnas, televizijas aparāti, ledusskapji u.t.t. Automašīnas līdzam pieprasīt pirmās, jo to daudzums ierobežots. Jūs varat pasūtināt pārtikas saiņus līdz 40 mārciņām. Mēs pārsūtām apģērbu saiņus līdz 19,75 mārciņām. Visi sūtījumi ir apdrošināti. Mūsu veikalā ir plaša izvēle dažādi materiāli apģērbiem un citas preces.

Ātra apkalpe ● Slēgts trešdienās ● Atvērts no plkst. 9 rītā līdz 7 vak., sestdienās no pl. 9—5 pēcp.

BALTIC EXPORTING Co.
480 Roncesvalles Ave.,
Toronto 3, Ont. tālr. LE 1-3098

AUSTRA ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St. W., pie Grace, Toronto. LE 5-6792

AKTUĀLAIS KANĀDĀ

★ Toronto katoļu skolu pārvalde nobalsojusi atļaut šīs skolas apmeklēt arī nekatoļiem. Vecākiem, kas savus bērnus vēlas izglītot katoļu skolās, bez parastajiem nodokļu atlikumiem, jāmaksā skolas nauda 150—160 dol. gadā, jo provinces likumi nekatoļiem neatļauj savus izglītības nodokļus maksāt katoļu skolu atbalstam. Līdzīgs lēmums pieņemts arī Waterloo un Lakehead katoļu skolu pārvaldēs.

☆ Federālā valdība paredzējusi izdot 57,8 milj. dol., lai apgādātu ar darbiem vai nodarbībām 1.800.000 vidusskolēnu un studentu šovasar. Paziņojot valdības nodomu, ministru prezidents Trudo aicināja studentus ņemt daļu šo līdzekļu — kādus 15 miljonus, un pierādīt valstij, ka viņu izdoma, kā tos izlietot, ir līdzvērtīga viņu retorikai. Arī iekšlietu ministrs Pelletjē izteica cerību, ka jaunieši nekavēsies ar vērtīgiem un oriģināliem ierosinājumiem uzlabojumiem pilsētu „uzspodrināšanā", tīrīšanas kampaņās, efektīvākai apkārtnes piesārņošanas novēršanai u.c. Aplēsts, ka varēs sagādāt darbu ap 15.000 vai vairāk jauniešiem, visvairāk Kvebekā un piejūras provincēs, jo tās smagāk bezdarba skartas, kaut darba spēka ministrs Langs paredz ap 990.000 darba pieprasītāju. Valdības programma izraisīja stipru kritiku parlamentā. Opozīcijas līderis Stenfilds to nodēvēja par „neprogrammu", pilnu tukšvārdības, un nosodīja tās vēlo paziņošanu, jo universitātēs mācības gads beidzas jau pēc 6 nedēļām, bet tik īsā laikā neesot iespējams izveidot nozīmīgus projektus. Pacēlies arī ierosinājums studentu bezdarbības novēršanai mācības koledžās noturēt visu gadu. Šo viedokli īpaši aizstāv Pelletjē.

☆ Kalifornijas chirurgs Dr. Maršals Orlofs pēc runas Toronto medicīnas akadēmijā intervijā norādīja, ka zinātnieki nešaubīgi pierādījuši, ka alkoholam uz aknām ir tieša indīga iedarbība, no kuras nav pasargāti pat nedēļu nogaļu gadījuma iedzērēji. Nedēļas laikā pēc alkohola vienreizēja patēriņa aknu bojātie audi gan atjaunojas, bet regulāra iedzeršana, lai cik mazā mērā alkoholu uzņemtu, rada permanentus bojājumus, kas var beigties ar nāvi. —ns

Kalpakiešu piemiņas diena Vinipegā

Manitobas DV nodaļa plkv. O. Kalpaka, ģenerāļa Baloža un Leģiona piemiņas dienu rīkoja 5. martā. Pēc karoga ieņešanas svinīgo aktu atklāja nodaļas priekšnieks Dr. J. Zariņš, savā uzrunā vircitēdams aculiecinieku stāstus, kas lasāmi plkv. Krīpena grāmatā „Kalpaka bataljons un Baloža brigāde". Ar klusuma brīdi pieminēja kritušos strēlniekus, kalpakiešus, atbrīvošanas cīņu un Otra pasaules kaŗa dalībniekus, īpaši pieminot A. Kēlera un E. Vulfa ģimenes, kuŗas Otrā pasaules kaŗā zaudējušas dēlu un brāli.

Svētku runu teica bijušais latviešu leģionārs V. Stenders uzsvērot, ka Kalpaks kļuvis par latviešu tautas kopības un varonības simbolu. Viņš raksturoja ģenerāli Balodi kā lielu kaŗavadoni. Nobeigumā nodaļas priekšnieks J Zariņš uzsvēra: „Tie, kas domā, ka nevajag svētīt Kalpaka dienu, drīz domās, ka nevajaga svētīt arī 18. novembri. Kas būs tālāk? Boļševiki atņēmuši mums valsti, mantu un pašus izdzinuši trimdā, bet to, kas glabājās mūsu sirdīs un ko uzrakstījuši aculiecinieki un dzejnieki par mūsu pagātni, neviens nespēj atņemt un iznīcināt."

Vakaru kuplināja Z. Kļaviņa un A. Meistars, L. Meistares klavieŗu pavadījumā deklamējot K. Dziļlejas Atstātais dzimtenes krasts, A. Eglīša Kaŗavīrs, L. Breikša Viršaišu ļaudis un A. Pelēča Šai stundā. Pēc tam deju kopa „Kokle" M. Tizekas vadībā izpildīja sešas tautas dejas. Manitobas DV nodaļa apsolījusi atbalstīt šās kopas dejotāju piedalīšanos nākošajos latviešu dziesmu svētkos Vankuverā vai Klīvlendā un uzaicina citas latviešu organizācijas darīt to pašu.

Otrā dienā vanadžu kopas priekšniece L. Smolinska un valdes locekļi nolika ziedus uz mirušo kaŗavīru kapiem. V. Z.

MONTREALĀ

● LNJAK Montrealas nodaļa 27. martā rīko jauniešiem Latviešu namā, 2372 Hampton St., kafijas vakaru ar jauniešu priekšnesumiem, piedaloties arī Miķelim Akerbergam no Ņujorkas. Ieeja 1 dol. no personas. Sākums plkst. 7.30 vak.

Tuvāka informācija: Kārlis Miezis, tālr. 747-5889 un Dzintars Tomsons — 481-7444.

Milvoku vanadžu darbs

Vanadžu gada sapulci 21. februārī DV namā vadīja Z. Vilciņa, protokolēja K. Šmite. Ziņojumu par 1970. gada darbību sniedza pr-ce Mirdza Cukura. Kopā darbojas 68 vanadzes. Par viesu pacienāšanu apvienības sarīkojumos vanadzes rūpējušās 3 reizes, bet vienā gadījumā kopa piedalījusies ēdienu galda organizēšanā apv-bas un Latviešu nama kopējā sarīkojumā par labu nama apsildīšanas iekārtas ierīkošanai. Piecos gadījumos vanadzes uzņēmušas māksliniekus — viesus. Kopa sekmīgi izkārtojusi apvienības mantu izlozi, kas devusi jūtamu materiālu atbalstu apvienības kultūrāliem mērķiem un jaunatnes atbalstam. DV ASV valdes Milvokos rīkotajos ASV mēroga rotaļu vadītāju kursos vanadzes rūpējušās par kursantu uzņemšanu. Sarīkota tradicionālā rudens balle, kas ar saviem mākslinieciskiem priekšnesumiem un noskaņu guvusi milvokiešu atsaucību un uzmanību. DV namā sarīkoti 5 interni sarīkojumi. Slimības gadījumos apmeklētas 12 vanadzes. 18. novembra atceres gadījumā un Ziemsvētkos apsveikti 8 latviešu tautības kaŗavīri ASV bruņotajos spēkos. Ziemsvētkos ar ziediem vai augļu veltēm apmeklētas un apsveiktas 8 vientuļas un slimas vanadzes un kāda daudzbērnu ģimene. Kopas līdzekļu papildināšanai sarīkots lietotu mantu tirdziņš. Divas meitenes atbalstītas ar 100 dol. katra, latviskās izglītības papildināšanai Gaŗezerā. Pie kopas pastāv vanadžu sekstets dir. V. Aparjoda mūzikālā vadībā.

No kasieres Z. Vilciņas kases pārskata secināms, ka kopa līdzekļu sagādē darbojusies sekmīgi, pie kam līdzekļi budžeta robežās mērķtiecīgi izlietoti DV pasākumu un jaunatnes atbalstam. Vanadžu darbs bijis sabiedriski un saimnieciski veiksmīgs un tā veidošanā aktīvi piedalījušās 40 vanadzes un 4 vanadžu darba atbalstītājas. Par sekmīgo darbību vanadžu kopai pateicās DV apv-bas priekšnieks Vold. Aparjods.

Par kopas priekšnieci 1971. gadam vienbalsīgi izraudzīja M. Cukuru, bet valdē ievēlēja: Kr. Šmiti, L. Peniķi, Z. Vilciņu, M. Valteri, M. Skraučevu, M. Vilcāni un T. Austeri. Sekojošās pārrunās vanadzes pieņēma turpmākās darbības vadlīnijas, sevišķu uzsvaru liekot uz 1972. gadā Milvokos rīkojamām ASV Daugavas Vanagu dienām, kuŗas notiks Darba svētku nogalē septembrī. ep.

NOSIRMOŠANAS SLIMĪBA

AP ziņoja no Viktorijas, Brazilijā, ka miris Jomārs Henriks Silva, kas reizē bijis „vecs un jauns". Retas slimības ietekmē viņš miris ar sirdstrieku rotaļājoties vecāku paspārnē. Ārsti konstatējuši, ka mirušais bijis 12 gadus vecs, bet fiziski jau novecojis kā 90-gadnieks. Jomāra nosirmojis jau savā pirmajā dzīves gadā, bet mati sākuši izkrist ar otro dzīves gadu. 10 gadu vecumā bērna āda kļuvusi sausa un krunkaina. Pēc ārstu atzinuma zēnam - sirmgalvim bijusi slimība, kas gadoties tikai vienam no miljona un novecošanās palielinājusies astoņkārt. —bl—

Vidējos austrumos miera izredzes vājas

ASV valdība mēģina izvairīties no atklāta lūzuma ar Izraēlu par miera noteikumiem Vidējos austrumos, bet lūzums droši notiks, ja Izraēlas valdība nemīkstinās savas territoriālās prasības un diplomātisko taktiku. Niksona valdība neoficiāli izteikusies, ka Izraēlai jāizvēlas starp territoriālām prasībām un ASV atbalstu. Tagad, kad Ēģipte piekritusi sākt miera sarunas ar Izraēlu ar noteikumiem, ko Vašingtona uzskata par mērenu bazi sarunām, ASV ir gatava sūtīt savu kaŗaspēku Apvienoto nāciju mieru uzturēšanas spēku ietvaros kā garantiju tām robežām, kas eksistēja pirms 1967. g. kaŗa, bet negarantē atbalstu Izraēlas prasībām par substantīvām robežu maiņām. ASV savu nostāju skaidri pateica Izraēlas ārlietu ministram Ebanam, kad viņš ieradās Vašingtonā.

Izraēlas ārlietu ministra Ebana ceļojuma nolūks uz ASV bija panākt Izraēlas-Ēģiptes vienošanos par Suecas kanāļa atvēršanas iespējām vēl „pirms vispārējā līguma", kas nozīmētu atjaunot iestigušās miera sarunas Vidējos austrumos. Ebans ceļā uz ASV apstājās Londonā, kur ar Anglijas ārlietu ministru Hjūmu apsprieda Šarmelšeikas iznomāšanas priekšlikumu, Izraēlas vienīgo izeju uz Sarkano jūru, par kuŗu tā vēlas paturēt pārraudzību, uzskatot, ka līgums neiespaidotu Ēģiptes suverēnitāti. Ebans arī norādīja Hjūmam, ka Izraēla būtu ar mieru izdarīt „starpnokārtojumu", ja izrādītos, ka miera līgumprojekta izstrādāšana ieilgtu. Izraēlas ārlietu ministrs ieradās Ņujorkā, kur viņam bija satikšanās ar ASV ārlietu ministru Rodžeru un AN vidutāju Vidējos austrumos Jaringu.

Izraēlas ministru prezidente Meire intervijā Times līdzstrādniekam izsacījusies par miera noteikumiem ar arabiem, Izraēla vēlas paturēt veco pilsētu Jeruzalemi, Šarmelšeika cietoksni, kas sarga Izraēlas kuģošanas līniju cauri Akabas līcim uz jūru un Golānas augstieni, no kurienes sīrieši bombardēja izraēliešu kolonistus Galilejā. Sinajas pussalu atdotu Ēģiptes valdībai, bet tā demilitārizējama ar Izraēlas un ārzemju spēku palīdzību. Izraēla būtu ar mieru atvilkties no agrākajām Jordānijas territorijām uz Jordānas upes rietumkrastu ar noteikumu, ka arabu kaŗaspēks neškērsotu Jordānas upi. Meires priekšlikums izsaka „cietāku mieru" nekā arabi, ticams, varētu pieņemt. Izraēlas rokās būtu svarīgi stratēģiski punkti, kamēr pārējie 1967. g. iekaŗojumi paliktu sarunās atklāti. Izraēlas labā spārna nacionālisti Gahala vadītā opozicijā uzskata, ka ministru prezidente Meire apsolījusi arabiem „par daudz" un ka Izraēlai jāpatur katra pēda no 1967. gadā okupētās territorijas — pat ja šie apgabali nekad nav veidojuši daļu no senās vai modernās Izraēlas. Ja pašreizējā kontraversijā šī nostāja gūs virsroku, tad miera izredzes Vidējos austrumos būs visai vājas, secina politiskie novērotāji.

Kairo radio ziņoja, ka Ēģiptes prezidents Sadats joprojām pastāv uz Izraēlas spēku atvilkšanos no visām okupētām arabu territorijām. Ēģiptes viceministrs Sidki, kas vada saimniecisko delegāciju Pad. savienībā, satikās Mskavā ar komūnistu partijas vadītāju Brežņevu un ministru prezidentu Kosīginu.

Apvienoto nāciju cilvēka tiesību komisijas Ženēvā pieņemtā rezolūcijā nosodīja Izraēlas politiku okupētās arabu territorijās. Rezolūcija apsūdz Izraēlu par cilvēka tiesību pārkāpšanu okupētās territorijās un to pieņēma ar 14 pret 2, atturoties 14 valstīm. ASV un Gvatemāla balsoja pretī. Rezolūcija stingri nožēlo Izraēlas politiku, kuŗas mērķis ir turēt iedzīvotājus vispārējā apspiestībā, bailēs un trūkumā.

Pad. sav. jaunieši negrib būt komjaunieši

Pad. savienības komūnistu partijai jauna problēma — jaunatne paliek arvien vienaldzīgāka pret komjaunatnes organizāciju un pat bēg no tās. Tas partijas vadītājus manāmi satraucis. No visām pusēm nāk nepatīkamas ziņas par stāvokli komjaunatnes organizācijā. Komjaunatnes vadītājus uztrauc daudzo komjauniešu pasīvitāte un nepakļaušanās disciplīnai. „Tos ne ar ko nevar aizvilkt uz komitejas organizētiem pasākumiem un nodarbībām, pašiem arī nenākot ar saviem ierosinājumiem", raksta kāds komjaunatnes vadītājs Turkestānā.

„Komjaunatnes darbs atkarājas no cilvēka, kas stāv priekšgalā," raksta kāds komjaunietis, „bet kur ir garantija, ka šis cilvēks neizmainīsies uz slikto pusi? Kuŗam vara un stāvoklis nesagrozīs galvu?" Laikraksts „Turkmenskij Komsomolec" jautā, kur palicis komjaunatnes darbs? „Pēc darba un skolas pusaudži klejo pa ielām un izdara visādus nedarbus. Komjaunatnes organizācija nav spējīga pusaudžus atraut no ielas un ieinteresēt kādās nodarbībās, kas veicinātu politiski ideoloģiski audzinošu darbu."

Ukrainas laikraksts „Komsomoļskaja Znamja" sūdzas, ka komjaunatnes organizācijas par maz nodarbojas ar pusaudžiem ārpus skolas. Pusaudži nereti esot nedisciplinēti skolās un sabiedrībā. To un citus trūkumus daudzos gadījumos izskaidro ar organizāciju slikto vadību. „Tā nespēj ieinteresēt skolu jaunatni, kas palikusi pilnīgi vienaldzīga komjaunatnes organizācijas uzdevumiem."

Par komjaunatnes problēmām raksta arī žurnāls „Bruņoto spēku komūnists". Kādā rakstā tas konstatē, ka daudz runāts par jaunatnes iesaistīšanu komjaunatnes organizācijā, bet nekas nav panākts. Izrādās, ka pat armijā komjaunieši nepadodas disciplīnai un neapmeklē komjauniešu nodarbības un sanāksmes. Kā ar to cīnīties, žurnāls neraksta, bet ziņo, ka daži komandieri sākuši no vainīgajiem prasīt pat parakstus, ka nelietos alkoholu un neizvairīsies no komjauniešu sapulču apmeklēšanas un partijas - komjauniešu nodarbībām. Vispār, Pad. savienības ideoloģiskā audzināšanas darbā valda apātija un pesimisms. St.

Toronto latviešu biedrības kostīmu ballē 13. martā godalgotās maskas, no kreisās: Jūlijs Popelis, Nilga Leimane, Irvalds Gruziņš un Irēne Ziverta. Vidū — biedrības valdes priekšsēdis I. Alksnis. Aizmugurē žūrijas komisijas locekļi V. Briedis, A. Grantiņa un J. Sveķis.

Laosas operāciju militārā nozīme

ASV atbalstītā dienvidvietnamiešu invāzija Laosā, acīm redzot, sagādājusi Hanojai grūtības, kuŗas viņa pati nespēj atrisināt. Militārās autoritātes izteikušās, ka citādi nav iespējams izskaidrot iemeslu, kādēļ Hanoja izplatījusi ziņu par sarkanās Ķīnas premjēra Čuenlaja četru dienu apciemojumu Ziemeļvietnamas galvaspilsētā. Hanoja mēģina brīdināt amerikāņu atbalstīto invāziju ar sarkanās Ķīnas iejaukšanos Indoķīnā, bet militārās aprindas šādu iespēju stipri apšauba. Tās norāda, ka pašreiz Hanoja ir spiesta aizstāvēties trijās vietās — Laosā, Kambodžā un Dienvidvietnamā un līdz ar to spiesta meklēt sarkanās Ķīnas palīdzību, lai spētu uzturēt līdzšinējo kaŗa darbību. Pašlaik pieņem, ka Pekinga mēģinās apgādāt Hanoju ar modernākiem ieročiem, bet tajā pašā laikā secina, ka ne Pad. savienība, ne sarkanā Ķīna savu regulāro kaŗaspēku cīņās neiesaistīs.

Kā vēstī jaunākie ziņojumi, Hošimina ceļš tagad pilnīgi pārrauts, piespiežot komūnistus lietot apgrūtinošo rietumu apgādes ceļu. Jaunā invāzija atņēmusi tiem katru iespēju koncentrēt kaŗa ieroču piegādi turpmākajiem uzbrukumiem.

Pateicoties invāzijai ir iznīcinātas vai iegūtas pārtikas vielas, kas varētu pietikt 159 ienaidnieka bataljonu apgādei 30 dienu ilgam periodam. Līdzšinējās Laosas operācijās komūnistiem atņemto ieroču daudzums pietiktu deviņu ienaidnieka bataljonu apbruņojumam. Pēc līdzšinējām ziņām ienaidnieks ir zaudējis vairāk kā 7000 kaŗavīru un no 10 pulkiem 6 ir zaudējuši vienu vai vairākus bataljonus.

Arī dienvidvietnamiešu zaudējumi nav bijuši mazie, jo ziemeļvietnamieši ir nogalinājuši vai saņēmuši gūstā sesto daļu no dienvidvietnamiešu invāzijas kaŗaspēka, kas aptveŗ 20.000 vīru. Pēc oficiālām ziņām minēti 705 nonāvētie, 164 bezvēsts pazudušie un 2590 ievainoto.

Jaunās invāzijas pārliecinošākais rezultāts ir tas, ka ienaidnieka apgādes spējas, salīdzinājumā ar pagājušo gadu šajā pašā laikā, samazinājušās vismaz par 20%. Šo pēdējo notikumu nozīme jo sevišķi svarīga ir tāpēc, ka Hanojai pret Laosas operācijām bijis jāiesaista divreiz vairāk savu spēku nekā visās līdzšinējās cīņās Dienvidvietnamā.

TURCIJAS VALDĪBA ATKĀPUSIES

Uz militāristu spiediena Turcijā 12. martā atkāpās Suleimana Demirela valdība. Militārie virsnieki sūdzējās par valdības politiku, kas novedusi valsti pie anarchijas, sociāliem un saimnieciskiem nemieriem. Pēdējo mēnešu laikā Turcijas lielākās pilsētās notika strādnieku nemieri, atentāti, kaujas ar studentiem un bumbu eksplozijas. Valdības rīcība bija nenoteikta. Pēdējais izšķirējs faktors Demirela valdības gāšanai dienu iepriekš bija četru amerikāņu gaisa spēku kaŗavīru nolaupīšana radara stacijā Ankaras tuvumā. Amerikāņus atbrīvoja pēc vairāku dienu gūsta. Militārie komandieri bija sašutuši par valdības nespēju salauzt terroristu kustību, kas pieprasīja 15.000 amerikāņu stacionēto spēku izvākšanu no NATO pakta stratēģiski tik svarīgās valsts. Turcija savā ģeografiskā stāvokļa dēļ veido atslēgas poziciju Eiropas aizsardzības dienvidaustrumu flankā Ziemeļatlantijas aizsardzības organizācijā. Padomju kaŗakuģiem jābrauc cauri tās šaurumam ceļā no Melnās jūras uz Vidusjūru. Turcijas bruņotie spēki, potenciāli spēcīgākais militārais spēks Vidējos austrumos, ar augošām bažām vēroja kreiso partizānu pagrīdes organizācijas, tā sauktās „turku tautas atbrīvošanas armijas" izveidošanos par labi organizētu terroristu organizāciju pēdējos mēnešos. Terroristi aplaupa bankas un pēc vēlēšanās brīvi šķērso Sīrijas robežu ceļā uz Palestīnas partizānu nometnēm. Pie dažiem apcietinātajiem atrasti ieroči, eksplozīvās vielas un propagandas materiāli. Partizānu spēku lielums nav zināms, bet viņu mērķis ir „uzspridzināt" Turcijas stingro nostāju Ziemeļatlantijas aizsardzības organizācijā.

Demirela valdība īstenībā bija daudz darījusi, lai glābtu valsti no bankrota un atpalicības. Stāvoklis tomēr vēl joprojām nav apmierinošs. Turcijā gada ienākumi uz personas ir 288 dol.. Daudzi no Turcijas 24 milj. iedzīvotājiem dzīvo māla būdās. Analfabētu skaits gan samazinājies, bet lasītnepratēju valstī vēl joprojām ir gandrīz 50 proc. Valsts eksportē galvenokārt jēlmateriālus un lauksaimniecības ražojumus. Turciju saimnieciski satricināja inflācija, bezdarbs, lielais iedzīvotāju skaita pieaugums un zemā produkcija, kas viss iespēlējis terroristu rokās lielu politisku kapitālu. Terroristi visur vaino „kapitālistiskās sistēmas domināciju ar amerikāņu imperiālistiem". Ankaras tuvumā stacionētie amerikāņu armijas piederīgie ar savām ģimenēm turpretim dzīvo relatīvi greznās mītnēs, labi apgādāti, iekārtotas moderņas skolas un peldbaseini. Kreisie radikāļi, pa lielākai daļai studenti, deklarējuši, ka viņi vairs netic pastāvošai parlamentārai sistēmai un ar sacelšanos cer nogāzt „valdošo šķiru", pieprasot amerikāņu izvākšanos.

Konservātīvie, vairums zemnieku, turpretim aizstāvēja premjēra Demirela partiju, pie kuŗas pieder puse parlamenta locekļu. 47 g. v. premjērs, kas vadīja Rietumiem draudzīgo konservātīvo valdību, nāca pie varas 1965. gadā ar lielu balss pārsvaru vēlēšanās.

Turcijas prezidents Kevdets Sunejs sasauca ārkārtas parlamenta sēdi, lai sastādītu jaunu valdību. Militārie komandieri devuši laiku jaunas valdības sastādīšanai, miera un kārtības atjaunošanai valstī un saimniecības uzplaukumam šajā Rietumiem stratēģiski tik svarīgā valstī. Militārie vadītāji izteikušies, ka viņi vēlas stingru valdību, kas izbeigtu ekstrēmistu varmācības, atjaunotu saimniecību, izvestu sociālās reformas un izbeigtu politisko korupciju. Politisko debašu laikā notika 4 eksplozijas Istanbulā, viena no tām pie ASV konsulāta. Eksplozijā neviens nav ievainots un domā, ka tas ir kreiso ekstrēmistu darbs.

„Instruments" no kuŗa visvairāk bīstas modernā pasaule

Dadža karikatūra

SPORTS

REZULTĀTI
ĻSP KORESPONDENCSACĪKSTĒS BASKETBOLA SODA METIENOS

Individuāli: Vīriešiem — 1. Edgars Ceplītis (ASK) 46, 2. A. Vērdiņš (MLS) 45, 3. E. Linmeiers (MLS) 42. Jauniešiem līdz 18 gadiem — 1. Dainis Rasa (MLS) 44, 2./3. A. Blicavs un M. Strazds (abi ASK) 42. Zēniem līdz 16 gadiem — 1./2. Ivars Zvirgzdiņš un Mārtiņš Tumuls (abi ASK) 31, 3. V. Kavals (ASK) 28. Zēniem līdz 14 gadiem — 1. Uldis Brūns (ASV) 31, 2./3. I. Lācis un H. Lasmanis (abi ASK) 27. Sievietēm — 1. Māra Drešmane (ASK) 36, 2. L. Rozentāle (Olimpija) 33, 3./4. V. Dukāte (ASK) un V. Ērgle (Olimpija) 32. Meitenēm līdz 18 gadiem — 1. Māra Ērgle (Olimpija) 31, 2. S. Miltiņa (Olimpija) 29, 3. D. Bērziņa (ASK) 23. Meitenēm līdz 16 gadiem — 1. Gunta Zvaigzne (ASK) 26, 2. I. Blicava (ASK) 25, 3. M. Janmeija (ASK) 22. Vienību sacensības startēja tikai 7 Adelaides SK vienības. Sacensībās piedalījās 63 dalībnieki — diemžēl, tikai no Austrālijas (Adelaides SK, Melburnas LS un Sidnejas Olimpijas), bet sacensības pilnīgi ignorēja Amerikas kontinenta latviešu sporta pārvaldes.